

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.6.2025
C(2025) 7600 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**Πλαίσιο για μέτρα κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία
(Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία)**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο για μέτρα κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία (Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- (1) Στις 26 Φεβρουαρίου 2025 η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωση με τίτλο «Συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση» (στο εξής: συμφωνία για καθαρή βιομηχανία)¹. Η παρούσα ανακοίνωση συνοδεύει τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, με στόχο να υποδείξει τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να σχεδιάσουν μέτρα κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των στόχων τους που συνδέονται μ' αυτή.
- (2) Με τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία προσδιορίζονται δράσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή ενέργεια, την τόνωση της ζήτησης και της προσφοράς προϊόντων καθαρής τεχνολογίας, την αποδέσμευση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, την ανάπτυξη διεθνών εταιρικών σχέσεων και τη διασφάλιση δεξιοτήτων και ποιοτικών θέσεων εργασίας για κοινωνική δικαιοσύνη. Η συμφωνία παρέχει μια ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική για μια ανταγωνιστική, ανθεκτική και απανθρακοποιημένη βιομηχανία στην Ένωση, η οποία προσφέρει ευκαιρίες στους επενδυτές και συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή και την ισότητα σε όλες τις περιφέρειες. Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία αποτελεί δέσμευση για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης, της επανεκβιομηχάνισης και της καινοτομίας, ταυτόχρονα και σε ολόκληρη την ήπειρο, ενισχύοντας επίσης την ανθεκτικότητα της Ευρώπης. Προσφέρει στην ευρωπαϊκή βιομηχανία ισχυρότερο οικονομικό κίνητρο για μεγάλες κλιματικά ουδέτερες επενδύσεις σε ενεργοβόρες βιομηχανίες και καθαρές τεχνολογίες. Υπογραμμίζει την ανάγκη για απελευθέρωση των επενδύσεων, ώστε να καταστεί δυνατή η επαρκής παραγωγική ικανότητα στην Ένωση, να δημιουργηθούν πρωτοπόρες αγορές καθαρής τεχνολογίας, να μειωθούν οι υψηλές τιμές της ενέργειας, να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες ώστε οι εταιρείες να αναπτυχθούν, να ανταγωνιστούν και να ηγηθούν παγκοσμίως, καθώς και να αντιμετωπιστούν οι στρεβλώσεις που προκαλούνται από ξένες επιδοτήσεις.

1.1. ΑΝΑΓΚΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- (3) Για να επιτευχθούν οι φιλοδοξίες της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία, θα χρειαστούν σημαντικές επενδύσεις. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να κινητοποιηθούν κονδύλια, κυρίως από ιδιωτικές πηγές, αλλά, όπου απαιτείται, θα πρέπει να δοθούν κίνητρα ή να συμπληρωθούν με δημόσιους πόρους.
- (4) Όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση σχετικά με τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, απαιτούνται επενδύσεις για την περαιτέρω επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την ανάπτυξη της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας και τη διασφάλιση επαρκούς παραγωγικής ικανότητας καθαρής τεχνολογίας. Η παρούσα ανακοίνωση προσδιορίζει τα κριτήρια που θα εφαρμόσει

¹ COM(2025) 85 final.

η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση των μέτρων κρατικών ενισχύσεων που τα κράτη μέλη προτίθενται να λάβουν ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη αυτών των στόχων. Η ανακοίνωση εξασφαλίζει μεγαλύτερο χρονικό ορίζοντα σχεδιασμού για τα κράτη μέλη καθώς και προβλεψιμότητα και ασφάλεια των επενδύσεων για τις επιχειρήσεις, χωρίς να προκαλούνται αδικαιολόγητες στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό και στο εμπόριο και χωρίς να θίγονται οι στόχοι της συνοχής.

- (5) Η ανάγκη ενίσχυσης της ευρωπαϊκής παραγωγικής ικανότητας για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα βασικά κατασκευαστικά στοιχεία τους αναγνωρίζεται επίσης από την πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών (στο εξής: NZIA)², η οποία αντιμετωπίζει ήδη ορισμένα εμπόδια στην κλιμάκωση της παραγωγής στην Ευρώπη. Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να επιταχύνουν τις επιλέξιμες επενδύσεις στην παραγωγή καθαρών τεχνολογιών, αναγνωρίζοντάς τις ως στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στη NZIA. Η NZIA θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα του τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, θα προσελκύσει επενδύσεις και θα βελτιώσει την πρόσβαση στην αγορά για καθαρές τεχνολογίες στην ΕΕ, εντούτοις ορισμένες επενδύσεις σε καθαρές τεχνολογίες ενδέχεται να απαιτήσουν πρόσθετη στήριξη για να αυξηθεί η παραγωγική ικανότητα στην Ένωση, και να καταστούν δυνατές έτσι τόσο η επιτάχυνση της μετάβασης προς μηδενικές καθαρές εκπομπές όσο και η αύξηση της ευρωπαϊκής ανθεκτικότητας σε αυτόν τον τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα ανακοίνωση καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να χορηγηθεί πρόσθετη δημόσια στήριξη σε έργα που ενισχύουν την ανθεκτικότητα, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.
- (6) Επιπλέον, για τη στήριξη της παραγωγής ορισμένων προϊόντων και την παροχή κινήτρων για τη χρήση των προϊόντων καθαρής τεχνολογίας, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν φορολογικά κίνητρα με τη μορφή ταχύτερης απόσβεσης, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης φορολογικής αναγνώρισης δαπανών, για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων καθαρής τεχνολογίας που απαιτούνται για τη μετάβαση προς μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών. Τα μέτρα που δεν έχουν ως στόχο να ευνοήσουν επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή τομέα και είναι *de jure* και *de facto* ανοικτά σε όλους τους πραγματικούς και δυνητικούς φορείς εκμετάλλευσης θεωρούνται γενικού χαρακτήρα και, συνεπώς, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση³. Αυτό ισχύει και για τα προϊόντα που δεν καλύπτονται από την παρούσα ανακοίνωση. Ωστόσο, όταν τα κίνητρα για την απόκτηση προϊόντων καθαρής τεχνολογίας είναι επιλεκτικά και, ως εκ τούτου, συνιστούν κρατική ενίσχυση, η Επιτροπή θα θεωρεί την εν λόγω ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει των όρων που καθορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση.
- (7) Η προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων μέσω χρηματοδοτικών μέσων είναι ζωτικής σημασίας. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη μπορούν να συνεπενδύουν με ιδιώτες

² Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1735 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης, ΕΕ L, 2024/1735, 28.6.2024.

³ Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 262 της 19.7.2016, σ. 1) (στο εξής: ανακοίνωση σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης), ενότητα 5.

επενδυτές με όρους της αγοράς⁴. Ταυτόχρονα, ορισμένες ομάδες ιδιωτών επενδυτών, όπως τα συνταξιοδοτικά ταμεία και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, παραμένουν απρόθυμες να αναλάβουν κινδύνους παρά τη γενική επενδυτική τους ικανότητα. Ως εκ τούτου, η παρούσα ανακοίνωση καθορίζει επίσης τους όρους βάσει των οποίων τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν περαιτέρω κίνητρα στους εν λόγω ιδιώτες επενδυτές μέσω καθεστώτων για τη μείωση των κινδύνων επενδύσεων σε ορισμένα χαρτοφυλάκια έργων. Τα καθεστώτα αυτά πρέπει να διασφαλίζουν την προσθετικότητα, με την έννοια ότι, μέσω της μείωσης των κινδύνων που συνδέονται με την επένδυση, προσελκύουν ιδιώτες επενδυτές οι οποίοι διαφορετικά δεν θα είχαν επενδύσει στο ίδιο είδος έργων. Για να διασφαλιστεί ότι η ενίσχυση μετακυλίνεται στα σχετικά έργα στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, τα εν λόγω καθεστώτα θα πρέπει να περιορίζουν με τον σχεδιασμό τους την ενίσχυση προς τους επενδυτές στο ελάχιστο αναγκαίο. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο εφαρμογής τέτοιων καθεστώτων και μέσω της δημιουργίας συνιστώσας κράτους μέλους στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU. Οι εταίροι υλοποίησης του InvestEU και οι ιδιώτες επενδυτές τους μπορούν να συνεπενδύουν σε τέτοια καθεστώτα, εφόσον κανένας εταίρος υλοποίησης ή ιδιώτης επενδυτής δεν επωφελείται από διπλή εγγύηση από το κράτος μέλος και άλλες πηγές δημόσιων πόρων (συμπεριλαμβανομένων των κονδυλίων της ΕΕ) για την ίδια επένδυση.

1.2. ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

- (8) Οι κανόνες της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις συμβάλλουν στον μη κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς και στη διατήρηση του επί ίσοις όροις ανταγωνισμού. Η ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς είναι σημαντική για την αντιμετώπιση των εξωτερικών πιέσεων και την αποφυγή αγώνων δρόμου για επιδοτήσεις μεταξύ κρατών μελών σε βάρος της συνοχής εντός της Ένωσης.
- (9) Με τον καθορισμό προϋποθέσεων συμβατότητας για τα μέτρα που αποσκοπούν στην ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων μέσω επενδύσεων, η παρούσα ανακοίνωση συμπληρώνει τις υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις, οι οποίες περιέχουν ήδη δυνατότητες προκειμένου τα κράτη μέλη να στηρίξουν πολλές δράσεις που προτείνονται στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία.
- (10) Άλλα μέτρα για τη στήριξη της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία, όπως οι ενισχύσεις για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας, μπορούν να χορηγούνται χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση βάσει του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία⁵ ή να κοινοποιούνται σύμφωνα με το τμήμα 4.4 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας (στο εξής:

⁴ Εάν μια δημόσια αρχή επενδύει με όρους της αγοράς (για παράδειγμα βάσει όρων *pari passu* μαζί με ιδιώτες επενδυτές ή όταν η συμμεμόρφωση με την αγορά διαπιστώνεται βάσει άλλων μέσων, όπως η συγκριτική αξιολόγηση), τα μέσα δεν περιέχουν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Βλ. ανακοίνωση σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, ενότητα 4.2.3.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1) (στο εξής: γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία).

ΚΓΕΚΕΠ)⁶, ακόμη και αν δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης. Η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τις υφιστάμενες δυνατότητες για την επίτευξη των κοινών στόχων της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία, θα αντιμετωπίσει δε τις περιπτώσεις αυτές κατά προτεραιότητα.

- (11) Οι απλουστευμένες προϋποθέσεις συμβατότητας της παρούσας ανακοίνωσης σε σύγκριση με άλλες υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές δικαιολογούνται από την ανάγκη να καταστούν δυνατές και να επιταχυνθούν συγκεκριμένες επενδύσεις και δραστηριότητες. Τα εργαλεία που παρέχει η παρούσα ανακοίνωση είναι συμπληρωματικά και επιπρόσθετα προς τους υφιστάμενους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, οι οποίοι παραμένουν σε ισχύ, ιδίως τις ΚΓΕΚΕΠ, τις κατευθυντήριες γραμμές για τις περιφερειακές ενισχύσεις (στο εξής: ΚΓΠΕ)⁷ ή τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία. Τα μέτρα που δεν πληρούν τα απλουστευμένα κριτήρια τα οποία καθορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση θα αξιολογούνται σύμφωνα με άλλους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Οι ενισχύσεις σε νεοεισερχόμενους που επενδύουν σε ορισμένες απανθρακοποιημένες τεχνολογίες αιχμής είναι δυνατές βάσει των εννοιών 4 και 6 της παρούσας ανακοίνωσης. Άλλη στήριξη για νέα είσοδο είναι επίσης δυνατή στο πλαίσιο ορισμένων άλλων υφιστάμενων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις που εξακολουθούν να ισχύουν (όπως οι ΚΓΕΚΕΠ, οι ΚΓΠΕ, ως ενισχύσεις εκκίνησης και χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, και στο πλαίσιο του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία). Η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως όλους τους διαθέσιμους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και να επιλέξουν τους κατάλληλους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις ανάλογα με τη φύση και τον σχεδιασμό των μέτρων τους. Αυτό ισχύει ιδίως για τα μέτρα απανθρακοποίησης και ενεργειακής απόδοσης που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε αναξιοποίητες ζώνες από νεοεισερχόμενους, τα οποία θα αξιολογούνται με βάση τις διαθέσιμες διατάξεις των ΚΓΕΚΕΠ, ώστε να αποτρέπονται συγκεκριμένοι κίνδυνοι που σχετίζονται ιδίως με την πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και άλλες στρεβλώσεις της αγοράς. Δεδομένης της στρατηγικής σημασίας της στήριξης των ανταγωνιστικών κατασκευαστών, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων, οι οποίοι προωθούν την απανθρακοποίηση μέσω της καινοτομίας, η Επιτροπή θα αντιμετωπίζει τις περιπτώσεις αυτές κατά προτεραιότητα και θα προσπαθεί να λαμβάνει απόφαση εντός 6 εβδομάδων από την πλήρη κοινοποίηση.
- (12) Οι προϋποθέσεις συμβατότητας που περιγράφονται στην παρούσα ανακοίνωση βασίζονται στην πρακτική κατά περίπτωση και στη σχετική πείρα που έχει αποκομίσει η Επιτροπή, μεταξύ άλλων από την εφαρμογή του προσωρινού πλαισίου κρίσης και μετάβασης, το οποίο είναι ένα προσωρινό πλαίσιο που θα αντικατασταθεί από την παρούσα ανακοίνωση⁸.

⁶ Κατευθυντήριες γραμμές του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας, ΕΕ C 80 της 18.2.2022, σ. 1.

⁷ Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, ΕΕ C 153 της 29.4.2021, σ. 1.

⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (ΕΕ C 101 της 17.3.2023, σ. 3), όπως τροποποιήθηκε με τις ανακοινώσεις της Επιτροπής C(2023)8045 (ΕΕ C, C/2023/1188, 21.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1188/oj>) και

- (13) Αναγνωρίζοντας πλήρως τα δικαιώματα των κρατών μελών να καθορίζουν το ενεργειακό τους μείγμα, η Επιτροπή θα διενεργήσει έγκαιρη αξιολόγηση των υποθέσεων κρατικών ενισχύσεων για τις αλυσίδες εφοδιασμού και τις τεχνολογίες παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και προηγμένων δομοστοιχειωτών αντιδραστήρων, με σκοπό τη διαφύλαξη της ασφάλειας δικαίου για τις εν λόγω ενισχύσεις, σύμφωνα με τη Συνθήκη⁹ ή τυχόν ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές, και με απόλυτο σεβασμό στην τεχνολογική ουδετερότητα.
- (14) Επιπλέον, σύμφωνα με τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία και όπως ανακοινώθηκε στο σχέδιο δράσης για την αυτοκινητοβιομηχανία¹⁰: «η Επιτροπή θα προτείνει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία, όρους για εισερχόμενες ξένες επενδύσεις στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, προκειμένου να αυξηθεί περαιτέρω η προστιθέμενη αξία τους για την ΕΕ. [...] Ένας από τους τομείς προτεραιότητας για τον σκοπό αυτό θα είναι η αλυσίδα εφοδιασμού μπαταριών. Ενώ οι εργασίες για τις ξένες επενδύσεις βρίσκονται σε εξέλιξη, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα διασφαλίσουν ότι οι άμεσες ξένες επενδύσεις χρησιμοποιούνται για να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία στην Ευρώπη, ιδίως όταν πρόκειται για δημόσια χρηματοδότηση, και θα απαιτήσουν σαφείς όρους που θα συμβάλουν στη γεφύρωση του χάσματος τεχνογνωσίας και εμπειρογνωσίας στην παραγωγή, μεταξύ άλλων μέσω αποτελεσματικών μηχανισμών για τη διανοητική ιδιοκτησία και τη μεταφορά δεξιοτήτων, καθώς και την πρόσληψη προσωπικού με έδρα την ΕΕ και τις τοπικές αλυσίδες εφοδιασμού.»

2. ΟΡΙΣΜΟΙ

- (15) Οι ακόλουθοι ορισμοί ισχύουν σε όλες τις ενότητες της παρούσας ανακοίνωσης:
- α) «ενισχυόμενη περιοχή»: η περιοχή που προσδιορίζεται σε χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) ή γ) της Συνθήκης και ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης·
- β) «μηχανισμός ισχύος»: ο μηχανισμός ισχύος όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 22) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹.

C(2024)3123 (OJ C3113, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3113/oj>). Το εν λόγω προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης αντικατέστησε το προσωρινό πλαίσιο κρίσης που εγκρίθηκε στις 28 Οκτωβρίου 2022 (ΕΕ C 426 της 9.11.2022, σ. 1) (στο εξής: προσωρινό πλαίσιο κρίσης), το οποίο είχε ήδη αντικαταστήσει το προηγούμενο προσωρινό πλαίσιο κρίσης που εγκρίθηκε στις 23 Μαρτίου 2022 (ΕΕ C 131I της 24.3.2022, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε στις 20 Ιουλίου 2022 (ΕΕ C 280 της 21.7.2022, σ. 1). Το προσωρινό πλαίσιο κρίσης έπαυσε να ισχύει στις 9 Μαρτίου 2023.

⁹ Βλ. για παράδειγμα τις αποφάσεις που εξέδωσε η Επιτροπή στις υποθέσεις SA.58207 — Τσεχία, Support for Dukovany II (ΕΕ L 2025 429 12.3.2025)· και SA.106107 — Βέλγιο, Παράταση της διάρκειας ζωής δύο πυρηνικών αντιδραστήρων (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί).

¹⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Βιομηχανικό σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία» [COM(2025) 95 final της 5.3.2025].

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54) (στο εξής: κανονισμός για την ηλεκτρική ενέργεια).

- γ) «μηχανισμός ανάκτησης»: μηχανισμός που αντιμετωπίζει την εμφάνιση πρόσθετων κερδών που δεν είχαν προβλεφθεί κατά τον καθορισμό του ποσού της ενίσχυσης και μέσω του οποίου το κράτος μέλος λαμβάνει επαρκές μερίδιο τυχόν πρόσθετων πλεονασμάτων που δημιουργούνται από ενισχυόμενο έργο·
- δ) «ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών»: η διαδικασία υποβολής προσφορών που πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) είναι ανοικτή, σαφής, διαφανής και δεν εισάγει διακρίσεις, βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια, καθορίζεται εκ των προτέρων σύμφωνα με τον στόχο του μέτρου και ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο στρατηγικής υποβολής προσφορών· ii) με τουλάχιστον το 70 % των συνολικών κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών να ορίζονται ως ενίσχυση ανά μονάδα προστασίας του περιβάλλοντος (όπως ενίσχυση ανά μονάδα παραγόμενης ενέργειας αναφοράς ή εγκατεστημένης ισχύος ή υπηρεσίας ευελιξίας που παρέχεται σύμφωνα με την ενότητα 4, ή EUR ανά τόνο μείωσης CO₂ ή EUR ανά μονάδα εξοικονομούμενης ενέργειας σύμφωνα με την ενότητα 5)· iii) τα κριτήρια δημοσιεύονται εγκαίρως¹² πριν από την προθεσμία υποβολής των αιτήσεων, ώστε να είναι δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός· iv) ο προϋπολογισμός ή ο όγκος που αφορά τη διαδικασία υποβολής προσφορών αποτελεί δεσμευτικό περιορισμό, με την έννοια ότι μπορεί να αναμένεται ότι δεν θα λάβουν ενίσχυση όλοι οι υποψήφιοι¹³· v) το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την αρχική προσφορά ή την τιμή εκκαθάρισης· για τον προσδιορισμό του κόστους του έργου, κάθε κρατική ενίσχυση ή χρηματοδότηση, η οποία χορηγείται από κονδύλια της ΕΕ που τελούν υπό κεντρική διαχείριση για το ίδιο έργο, πρέπει να προστίθεται στην προσφορά για τους σκοπούς της κατάταξης των προσφορών· και vi) οι εκ των υστέρων προσαρμογές στο αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών (όπως οι μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις για τα αποτελέσματα των προσφορών ή τον καθορισμό των ποσών) αποκλείονται, καθώς μπορούν να υπονομεύσουν την αποδοτικότητα του αποτελέσματος της διαδικασίας·
- ε) «εντεταλμένη οντότητα»: η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, ένας διεθνής χρηματοπιστωτικός οργανισμός στον οποίο ένα κράτος μέλος είναι μέτοχος ή μια νομική οντότητα που ασκεί χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες σε επαγγελματική βάση και στην οποία έχει δοθεί εντολή από κράτος μέλος ή από οντότητα κράτους μέλους σε κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο να διεξάγει δραστηριότητες ανάπτυξης ή προώθησης (αναπτυξιακή τράπεζα ή άλλο αναπτυξιακό ίδρυμα).

¹² Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό σημαίνει συνήθως τουλάχιστον 6 εβδομάδες νωρίτερα, εκτός εάν μπορεί να δικαιολογηθεί μικρότερο χρονικό διάστημα με βάση τις ειδικές περιστάσεις ενός μέτρου.

¹³ Ο προϋπολογισμός ή ο όγκος που αποτελεί αντικείμενο διαδικασίας υποβολής προσφορών πρέπει να καθορίζεται κατά τέτοιον τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι η διαδικασία υποβολής προσφορών είναι ανταγωνιστική. Το κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει τον εύλογο χαρακτήρα της υπόθεσης ότι ο προϋπολογισμός ή ο όγκος που αποτελεί αντικείμενο της διαδικασίας υποβολής προσφορών θα είναι μικρότερος από τη δυνητική προσφορά έργων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με παραπομπή σε προηγούμενες συγκρίσιμες διαδικασίες υποβολής προσφορών, σε τεχνολογικούς στόχους στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα, ή με τη θέσπιση μηχανισμού διασφάλισης σε περίπτωση κινδύνου να υπάρξουν διαδικασίες υποβολής προσφορών με χαμηλό αριθμό συμμετοχών, όταν στο πλαίσιο του μέτρου προβλέπονται αρκετές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών. Σε περίπτωση επανειλημμένα χαμηλού αριθμού συμμετοχών σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, το κράτος μέλος πρέπει να θεσπίσει διορθωτικά μέτρα για το ίδιο ή κάθε μελλοντικό καθεστώς που κοινοποιεί στην Επιτροπή για την ίδια τεχνολογία ή για τα ίδια έργα.

Η εντεταλμένη οντότητα μπορεί να επιλέγεται ή να ορίζεται απευθείας σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴ ή σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχείο β) σημείο iii) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵ ή το άρθρο 59 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶, κατά περίπτωση·

στ) «ηλεκτρική ενέργεια από πλήρως ανανεώσιμες πηγές»: η ηλεκτρική ενέργεια από πλήρως ανανεώσιμες πηγές κατά την έννοια των κανόνων που ορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής, της 10ης Φεβρουαρίου 2023, για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων κίνησης μη βιολογικής προέλευσης¹⁷.

ζ) «έλλειμμα χρηματοδότησης»: η διαφορά μεταξύ της καθαρής παρούσας αξίας (στο εξής: ΚΠΑ) του έργου (το πραγματικό σενάριο), λαμβανομένων υπόψη όλων των αναμενόμενων μελλοντικών θετικών και αρνητικών ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένων των φόρων¹⁸ που προκύπτουν από την επένδυση καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της, καθώς και μιας τελικής αξίας, με όλες τις ταμειακές ροές και την τελική αξία προεξοφλημένες με βάση το μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου του δικαιούχου, και της ΚΠΑ όλων των αναμενόμενων ταμειακών ροών που σχετίζονται με την επένδυση του αντιπαραδείγματος (το σενάριο του αντιπαραδείγματος)·

η) «ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης»: το προεξοφλημένο ποσό της ενίσχυσης που ισοδυναμεί με το ποσό στο οποίο θα ανερχόταν εάν είχε παρασχεθεί υπό τη μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο της ενίσχυσης, προ φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων, όπως υπολογίζεται την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης βάσει του επιτοκίου αναφοράς που ισχύει τη συγκεκριμένη ημερομηνία¹⁹.

¹⁴ ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65.

¹⁵ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320.

¹⁶ ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159.

¹⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

¹⁸ Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές δαπάνες και τα οφέλη, όπως διοικητικά έξοδα, έξοδα μεταφοράς, έξοδα εκπαίδευσης που δεν καλύπτονται από τις ενισχύσεις κατάρτισης, καθώς και οι μισθολογικές διαφορές. Ωστόσο, εάν η εναλλακτική τοποθεσία βρίσκεται στον ΕΟΧ, οι επιδοτήσεις που χορηγούνται στην εν λόγω τοποθεσία δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη.

¹⁹ Το επιτόκιο αναφοράς που χρησιμοποιείται ως επιτόκιο προεξόφλησης ισούται με το βασικό επιτόκιο προσαυξημένο κατά ένα σταθερό περιθώριο 100 μονάδων βάσης. Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6).

- θ) «εθνική ρυθμιστική αρχή» ή «ΕΡΑ»: η ρυθμιστική αρχή που ορίζεται από κάθε κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 57 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰.
- ι) «μετεγκατάσταση»: η μεταφορά της ίδιας ή παρόμοιας δραστηριότητας ή μέρους αυτής από εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (στο εξής: αρχική εγκατάσταση) σε εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (στο εξής: ενισχυόμενη εγκατάσταση). Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρόμοια δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου της ενίσχυσης στον ΕΟΧ.
- ια) «μικρομεσαία επιχείρηση» ή «ΜΜΕ»: επιχείρηση που πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων²¹.
- ιβ) «έναρξη των εργασιών»: το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγωγή εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
- ιγ) «στρατηγικό απόθεμα»: μηχανισμός ισχύος στο πλαίσιο του οποίου η ισχύς ηλεκτροπαραγωγής, όπως η παραγωγή, η αποθήκευση ή η απόκριση ζήτησης, διατηρείται εκτός της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και κατανέμεται μόνο σε ειδικές περιστάσεις.
- ιδ) «ιδιώτες επενδυτές»: οι επενδυτές οι οποίοι, ανεξάρτητα από την ιδιοκτησιακή δομή τους, επιδιώκουν καθαρά εμπορικό συμφέρον, χρησιμοποιούν δικούς τους πόρους και αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου τον κίνδυνο που συνεπάγεται η επένδυσή τους, ιδίως δε οι ακόλουθοι: πιστωτικά ιδρύματα που επενδύουν με ίδιο κίνδυνο και από ίδιους πόρους, ιδιωτικές δωρεές και ιδρύματα, οικογενειακές επιχειρήσεις και επιχειρηματικοί άγγελοι, εταιρικοί επενδυτές, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, ασφαλιστικές εταιρείες, συνταξιοδοτικά ταμεία, ακαδημαϊκά ιδρύματα, καθώς και φυσικά πρόσωπα τα οποία είτε ασκούν οικονομική δραστηριότητα είτε όχι. Νομική οντότητα που ασκεί χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες σε επαγγελματική βάση και στην οποία έχει δοθεί εντολή από κράτος μέλος ή από οντότητα κράτους μέλους σε κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο να διεξάγει δραστηριότητες ανάπτυξης ή προώθησης (εθνική αναπτυξιακή τράπεζα ή άλλο αναπτυξιακό ίδρυμα), δεν θα θεωρείται ιδιώτης επενδυτής για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού.

²⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

²¹ ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36.

ιε) «(επένδυση σε) οιονεί ίδια κεφάλαια»: είδος χρηματοδότησης το οποίο τοποθετείται μεταξύ ιδίων και δανειακών κεφαλαίων και συνεπάγεται μεγαλύτερο κίνδυνο από το δάνειο αυξημένης εξασφάλισης και μικρότερο κίνδυνο από το κοινό μετοχικό κεφάλαιο, της οποίας η απόδοση για τον κάτοχο βασίζεται κυρίως στα κέρδη ή στις ζημίες της υποκείμενης στοχευόμενης επιχείρησης και η οποία δεν διασφαλίζεται σε περίπτωση αφερεγγυότητάς της. Οι επενδύσεις οιονεί ιδίων κεφαλαίων κεφαλαίου μπορεί να είναι δομημένες με τη μορφή χρέους, χωρίς εξασφάλιση και εξοφλητική προτεραιότητα, συμπεριλαμβανομένου του χρέους υβριδικής μορφής, και σε ορισμένες περιπτώσεις μετατρέψιμο σε μετοχές, ή με τη μορφή προνομιούχων μετοχών.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Γ) ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

- (16) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Συνθήκη), η Επιτροπή δύναται να θεωρήσει συμβατές με την εσωτερική αγορά τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών (θετική προϋπόθεση), εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον (αρνητική προϋπόθεση).

3.1. ΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ: Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΡΩΘΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

- (17) Όσον αφορά τη θετική προϋπόθεση ότι η ενίσχυση προωθεί την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή περιοχών, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις βάσει της παρούσας ανακοίνωσης αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων για επενδύσεις και δραστηριότητες σε ορισμένους τομείς που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην ανακοίνωση σχετικά με τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, με αποτέλεσμα την προώθηση της ανάπτυξης συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, ιδίως εκείνων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των σχετικών ενοτήτων της παρούσας ανακοίνωσης.
- (18) Η κρατική ενίσχυση πρέπει να έχει χαρακτήρα κινήτρου, δηλαδή να παρακινεί τον δικαιούχο να πραγματοποιήσει επένδυση ή δραστηριότητα την οποία δεν θα πραγματοποιούσε, ή θα πραγματοποιούσε με περιορισμένο ή διαφορετικό τρόπο, χωρίς την ενίσχυση. Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα ανακοίνωση, ο χαρακτήρας κινήτρου τεκμαίρεται όταν η έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα λαμβάνει χώρα μόνο αφού ο δικαιούχος υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στις αρμόδιες αρχές²². Ωστόσο, μπορεί επίσης να θεωρηθεί ότι η ενίσχυση έχει χαρακτήρα κινήτρου, παρότι η έναρξη των εργασιών προηγήθηκε της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικά δύο κριτήρια: i) η ενίσχυση χορηγείται αυτόματα σύμφωνα με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής

²² Η αίτηση ενίσχυσης μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, όπως, για παράδειγμα, προσφορά στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Κάθε αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το όνομα του αιτούντος, περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής τοποθεσίας, κατά περίπτωση, και το ποσό της ενίσχυσης που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας. Προς αποφυγή αμφιβολιών, η εν λόγω αίτηση ενίσχυσης μπορεί να είναι προγενέστερη της παρούσας ανακοίνωσης.

ευχέρειας από το κράτος μέλος, και ii) το μέτρο έχει εγκριθεί και τεθεί σε ισχύ πριν από την έναρξη των εργασιών για το ενισχυόμενο έργο ή δραστηριότητα, εκτός από την περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, όπου η δραστηριότητα καλυπτόταν ήδη από τα προηγούμενα καθεστώτα με μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων. Η ενίσχυση σε ιδιώτες επενδυτές βάσει της ενότητας μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει χαρακτήρα κινήτρου όταν παρέχει κίνητρα σε ιδιώτες επενδυτές να παρέχουν χρηματοδότηση σε χαρτοφυλάκιο δυνητικά βιώσιμων επιλέξιμων έργων πάνω από τα επίπεδα χρηματοδότησης που θα είχαν χορηγηθεί χωρίς την εν λόγω ενίσχυση ή να αναλάβουν πρόσθετο κίνδυνο, ή και τα δύο. Όσον αφορά τα καθεστώτα στήριξης της ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα και τους μηχανισμούς ισχύος, υπάρχει χαρακτήρας κινήτρου, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που περιγράφονται, αντίστοιχα, στις υποενότητες 4.3 και 4.4 ανεξάρτητα από τυχόν έναρξη των εργασιών²³.

- (19) Για τις επενδύσεις και τα μέτρα που προσδιορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι, ελλείψει της ενίσχυσης, οι δικαιούχοι θα συνέχιζαν τις δραστηριότητές τους χωρίς αλλαγές, υπό την προϋπόθεση ότι κάτι τέτοιο δεν θα συνεπαγόταν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης. Το τεκμήριο αυτό δεν ισχύει για περιπτώσεις στις οποίες πρέπει να παρασχεθεί συγκεκριμένο σενάριο αντιπαραδείγματος με βάση τις προϋποθέσεις των σχετικών ενοτήτων της παρούσας ανακοίνωσης. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται για επενδύσεις οι οποίες απλώς διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα²⁴ που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης δεν έχουν χαρακτήρα κινήτρου.
- (20) Εάν το στηριζόμενο έργο ή δραστηριότητα ή το μέτρο ενίσχυσης ή οι προϋποθέσεις που συνδέονται μ' αυτό —συμπεριλαμβανομένου του τρόπου χρηματοδότησης όταν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του μέτρου— συνεπάγεται παράβαση της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας, η ενίσχυση δεν μπορεί να κηρυχτεί συμβατή με την εσωτερική αγορά.
- (21) Κατά τον σχεδιασμό μέτρων κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφώνονται με τις σχετικές διατάξεις του δικαίου της ΕΕ, ιδίως εκείνες που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της οικονομίας της ΕΕ. Με τη ΝΖΙΑ, η Ένωση καθορίζει και προτείνει μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεπάρκειας της αγοράς όσον αφορά τα αλληλένδετα ζητήματα της ανθεκτικότητας και της απανθρακοποίησης. Ως εκ τούτου, το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης για επενδύσεις στην παραγωγική ικανότητα καθαρής τεχνολογίας ορίζεται ότι συνάδει πλήρως με τη ΝΖΙΑ και επιτρέπει μέτρα και καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων που τηρούν τις προϋποθέσεις της ΝΖΙΑ, μεταξύ άλλων για στήριξη για την παραγωγή. Επιπλέον, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται θερμά να συμπεριλάβουν πρόσθετες προϋποθέσεις για την επίτευξη των στόχων ανθεκτικότητας, ιδίως με σκοπό την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αξιακής αλυσίδας στον τομέα της καθαρής τεχνολογίας, συμβάλλοντας στον δείκτη αναφοράς 40 % που θέτει η ΝΖΙΑ, εφόσον οι εν λόγω προϋποθέσεις δεν παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης, ούτε αντιβαίνουν σε ειδικότερους όρους που

²³ Για να διατηρηθεί η αποτελεσματική λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, τα εν λόγω μέτρα ενίσχυσης πρέπει να χορηγούνται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, με την οποία διασφαλίζεται ότι η ενίσχυση έχει χαρακτήρα κινήτρου.

²⁴ «Ενωσιακό πρότυπο»: ενωσιακό πρότυπο κατά την έννοια της παραγράφου 19 σημείο 89) των ΚΓΕΚΕΠ.

καθορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν ιδίως να λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις ανθεκτικότητας που προβλέπονται στα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, όπως το Ταμείο Καινοτομίας. Εντός των ορίων αυτών, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται θερμά να συμπεριλάβουν κριτήρια ευρωπαϊκής προτίμησης όταν χρησιμοποιούν ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ή άλλες μορφές χορήγησης ενισχύσεων, κατά περίπτωση. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να παραμένουν διαφανή, να δημοσιεύονται πριν από τη δημοσίευση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και να είναι αναλογικά, προκειμένου να διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός, και παράλληλα να στηρίζουν την ανάπτυξη και την ανθεκτικότητα των ευρωπαϊκών αλυσίδων αξίας.

- (22) Ομοίως, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης θερμά να προσθέτουν επιπλέον προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση ευρύτερων κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων πολιτικής. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να συνδράμει τα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού των προϋποθέσεων που σχετίζονται με τους κοινωνικούς στόχους. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αναπτύξουν τέτοιες αιρεσιμότητες από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους. Με τη στήριξη της ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων και τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της καθαρής μετάβασης, η παρούσα ανακοίνωση παρέχει στα κράτη μέλη εργαλεία που θα συμβάλουν στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και στη διατηρησιμότητά τους, καθώς και στην επίτευξη των στόχων για μηδενικές καθαρές εκπομπές.
- (23) Όταν τα κράτη μέλη θέτουν προϋποθέσεις για τη χορήγηση της ενίσχυσης, και είτε αυτές απορρέουν από το δίκαιο της ΕΕ είτε όχι, η μη τήρηση των εν λόγω προϋποθέσεων θα μπορούσε να οδηγήσει τη χορηγούσα αρχή στην ανάκτηση της ενίσχυσης. Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να προβλέπουν τις αλλαγές που προκύπτουν από τη μετάβαση προς μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών και να προωθούν δίκαια αποτελέσματα στην αγορά εργασίας, όπως δίκαιους μισθούς, αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, κατάρτιση και δίκαιες εργασιακές μεταβάσεις. Τα κράτη μέλη παροτρύνονται επίσης να λαμβάνουν υπόψη ζητήματα φορολογικής αλληλεγγύης και μπορούν να εξαιρούν από τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων οντότητες που χρησιμοποιούν φορολογικούς παραδείσους με σκοπό να αποφύγουν να συνεισφέρουν το μερίδιο φορολογίας που τους αναλογεί στην κοινωνία²⁵.
- (24) Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω τη σημασία της κυκλικότητας και της βιοοικονομίας για την επίτευξη της απανθρακοποίησης, τη μείωση των εξαρτήσεων και την ενίσχυση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας. Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να διασφαλίσουν ότι τα έργα και οι δραστηριότητες που λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης συμβάλλουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό στην κυκλική οικονομία.

²⁵ Βλ. σύσταση της Επιτροπής, της 14ης Ιουλίου 2020, σχετικά με την εξάρτηση της κρατικής χρηματοδοτικής στήριξης επιχειρήσεων στην Ένωση από την απουσία συνδέσμων με μη συνεργάσιμες δικαιοδοσίες (ΕΕ L 227 της 16.7.2020, σ. 76).

3.2. ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ: Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΕΝ ΑΛΛΟΙΩΝΕΙ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΑ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΘΑ ΑΝΤΕΚΕΙΤΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

- (25) Όσον αφορά τη δεύτερη (αρνητική) προϋπόθεση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, για να διασφαλιστεί ότι η ενίσχυση δεν αλλοιώνει αδικαιολόγητα τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, η Επιτροπή αξιολογεί την αναγκαιότητα, την καταλληλότητα και την αναλογικότητα της ενίσχυσης, επαληθεύει ότι αποφεύγονται αδικαιολόγητες αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές και ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων που αναφέρονται στην ενότητα 9.
- (26) Κάθε ενίσχυση πρέπει να είναι αναγκαία, με την έννοια ότι πρέπει να στοχεύει σε καταστάσεις στις οποίες η ενίσχυση μπορεί να επιφέρει ουσιαστική ανάπτυξη, την οποία δεν μπορεί να επιτύχει από μόνη της η αγορά, επανορθώνοντας, για παράδειγμα, ανεπάρκειες της αγοράς σε σχέση με τα έργα για τα οποία χορηγείται η ενίσχυση. Δεδομένης της ανάγκης να επιταχυνθούν οι επιλέξιμες επενδύσεις και δραστηριότητες στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αγορά από μόνη της δεν θα ήταν σε θέση να εξασφαλίσει επαρκώς το αναγκαίο επίπεδο επενδύσεων ή δραστηριοτήτων εντός του χρονοδιαγράμματος που απαιτείται για την επίτευξη καθαρής, δίκαιης και ανταγωνιστικής μετάβασης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαία η λήψη μέτρων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης και συμμορφώνονται με όλες τις προϋποθέσεις των εφαρμοστέων εννοιών.
- (27) Στην ανακοίνωση σχετικά με τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι μπορεί να χρειαστεί δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη για την κινητοποίηση των αναγκαίων πρόσθετων επενδύσεων και ότι τα άλλα μέσα πολιτικής δεν επαρκούν από μόνα τους για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κρατικές ενισχύσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης αποτελούν, καταρχήν, κατάλληλο μέτρο για την παροχή κινήτρων για επενδύσεις και δραστηριότητες που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση, υπό τον όρο ότι πληρούνται όλες οι εφαρμοστέες προϋποθέσεις στις σχετικές ενότητες. Επιπλέον, η επιλογή του μέσου ενίσχυσης θα πρέπει να είναι κατάλληλη για την επίτευξη του στόχου που επιδιώκει το μέτρο ενίσχυσης και να είναι πιθανό να προκαλέσει τη μικρότερη δυνατή στρέβλωση στις συναλλαγές και στον ανταγωνισμό. Υπό τον όρο ότι τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις της παρούσας ανακοίνωσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέσο ενίσχυσης είναι επίσης κατάλληλο.
- (28) Οι ενισχύσεις βάσει της παρούσας ανακοίνωσης δεν θα χορηγούνται καταρχήν σε προβληματικές επιχειρήσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι μόνο βιώσιμες επιχειρήσεις λαμβάνουν ενισχύσεις²⁶. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ειδικές διασφαλίσεις που είναι εγγενείς στη δομή των επενδυτικών κεφαλαίων βάσει της ενότητας 8, οι οποίες περιλαμβάνουν ιδίως την ευθυγράμμιση των οικονομικών κινήτρων για τον διαχειριστή των επενδυτικών κεφαλαίων και σημαντική ιδιωτική συνεπένδυση, επιδιώκουν τον ίδιο στόχο και συνιστούν κατάλληλο εναλλακτικό μηχανισμό αντί

²⁶ Κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 249 της 31.7.2014, σ. 1).

του επίσημου αποκλεισμού προβληματικών επιχειρήσεων από έργα που είναι επιλέξιμα για επενδύσεις βάσει της εν λόγω ενότητας.

- (29) Η ενίσχυση θεωρείται ότι είναι αναλογική εάν το ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο περιορίζεται στα ελάχιστα αναγκαία για την υλοποίηση του ενισχυόμενου έργου ή την άσκηση της ενισχυόμενης δραστηριότητας. Η αναλογικότητα εξασφαλίζεται κατά κανόνα εάν τα ποσά της ενίσχυσης καθορίζονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, διότι η διαδικασία αυτή παρέχει αξιόπιστη εκτίμηση της ελάχιστης ενίσχυσης που απαιτείται από τους δυνητικούς δικαιούχους. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρήση ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών είναι ιδιαίτερα κατάλληλη για μέτρα που αποσκοπούν σε μεγάλο αριθμό επαρκώς συγκρίσιμων έργων, π.χ. στον τομέα της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για μεγαλύτερα έργα που εφαρμόζουν ώριμες τεχνολογίες. Δεδομένου ότι οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών δεν είναι πάντα κατάλληλες, μεταξύ άλλων υπό το πρίσμα της ανάγκης επιτάχυνσης συγκεκριμένων επενδύσεων που αναφέρονται στο σημείο (4), οι σχετικές ενότητες της παρούσας ανακοίνωσης προβλέπουν ότι τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν με διοικητικό τρόπο τα ποσά των ενισχύσεων με βάση τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή με αναφορά στο έλλειμμα χρηματοδότησης σύμφωνα με τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στην εφαρμοστέα ενότητα. Όταν το ποσό της ενίσχυσης υπολογίζεται με βάση το έλλειμμα χρηματοδότησης, τα σενάρια που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό αυτόν πρέπει να βασίζονται σε ρεαλιστικές παραδοχές στο πλαίσιο ενός αξιόπιστου επιχειρηματικού σχεδίου. Όταν στο σενάριο αντιπαραδείγματος ο δικαιούχος δεν ασκεί καμία δραστηριότητα ή ασκεί τη δραστηριότητά του χωρίς αλλαγές, η ΚΠΑ του σεναρίου αντιπαραδείγματος αντιστοιχεί σε μηδέν και το έλλειμμα χρηματοδότησης μπορεί να υπολογιστεί κατά προσέγγιση με βάση την αρνητική ΚΠΑ της επένδυσης στο πραγματικό σενάριο. Η παρούσα ανακοίνωση προβλέπει σε κάθε ενότητα τα ειδικά εφαρμοστέα όρια ενίσχυσης τα οποία η Επιτροπή θα θεωρεί αναλογικά.
- (30) Επιπλέον, οι κίνδυνοι στρεβλώσεων της αγοράς αυξάνονται καθώς αυξάνεται το συνολικό ποσό της χορηγούμενης κρατικής ενίσχυσης. Τούτο ισχύει ιδίως όταν η ενίσχυση χορηγείται χωρίς ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για τον λόγο αυτό, τα ποσά των ενισχύσεων για τη δημιουργία νέας παραγωγικής ικανότητας είναι περιορισμένα ανά έργο, ενώ, για τα έργα απανθρακοποίησης, οι ενισχύσεις που υπερβαίνουν ορισμένα όρια απαιτούν μεμονωμένη αξιολόγηση του ελλείμματος χρηματοδότησης από την Επιτροπή.
- (31) Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στις ειδικές ενότητες, η ενίσχυση βάσει της παρούσας ανακοίνωσης μπορεί να χορηγείται με οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων επιχορηγήσεων, των φορολογικών πλεονεκτημάτων²⁷, όπως οι πιστώσεις φόρου και η ταχύτερη απόσβεση, των επιδοτούμενων επιτοκίων για νέα δάνεια ή των εγγυήσεων για νέα δάνεια. Όταν η ενίσχυση παρέχεται με μορφή διαφορετική από τις επιχορηγήσεις, το ποσό της ενίσχυσης εκφράζεται σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης και το ονομαστικό ποσό του φορολογικού πλεονεκτήματος ή το ονομαστικό ποσό του υποκείμενου

²⁷ Η ενίσχυση δεν μπορεί να αφορά τη μείωση φόρων ή εισφορών που αντικατοπτρίζουν το βασικό κόστος παροχής ενέργειας ή συναφών υπηρεσιών (για παράδειγμα, τέλη δικτύου ή τέλη για τη χρηματοδότηση μηχανισμών ισχύος).

χρηματοδοτικού μέσου, όπως ένα νέο δάνειο ή μια νέα εγγύηση, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις επιλέξιμες δαπάνες (κατά περίπτωση).

- (32) Για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε δημόσιες εγγυήσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν είτε τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων²⁸ («ανακοίνωση για τις εγγυήσεις») είτε μεθοδολογία η οποία, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, έχει γίνει δεκτή από την Επιτροπή βάσει της ανακοίνωσης για τις εγγυήσεις και υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω μεθοδολογία αναφέρει ρητά το είδος της εγγύησης και το είδος των υποκείμενων πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης. Για να διευκολυνθεί η χορήγηση ενισχύσεων αποκλειστικά με τη μορφή δανείων ή εγγυήσεων σε ΜΜΕ ή σε μεγάλες επιχειρήσεις με διαβάθμιση τουλάχιστον Β (ή ισοδύναμη), αντί να υπολογίζουν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόσουν την ακόλουθη απλουστευμένη προσέγγιση για τις ενισχύσεις που χορηγούνται με βάση τις εντάσεις ενίσχυσης και για τις ενισχύσεις που χορηγούνται με βάση τόσο τις εντάσεις ενίσχυσης όσο και τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης:

- α) για δάνεια: το ονομαστικό ποσό του δανείου δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού που προκύπτει από την εφαρμοστέα μέγιστη ένταση ενίσχυσης και, κατά περίπτωση, από το μέγιστο ποσό ενίσχυσης·
- β) για εγγυήσεις: το ονομαστικό ποσό της εγγύησης δεν υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού που προκύπτει από την εφαρμοστέα μέγιστη ένταση ενίσχυσης και, κατά περίπτωση, από το μέγιστο ποσό ενίσχυσης και, εκτός από τις εγγυήσεις που παρέχονται βάσει της ενότητας 6.1, η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου·

Και στις δύο περιπτώσεις, το ονομαστικό ποσό του (υποκείμενου) δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών και εξακολουθεί να υπόκειται σε περαιτέρω προϋποθέσεις βάσει της αντίστοιχης ενότητας.

- (33) Στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης, κατά την αξιολόγηση ενίσχυσης που χορηγείται σε δικαιούχο για τον οποίο εκκρεμεί εντολή ανάκτησης κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και μη συμβατή με την εσωτερική αγορά, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη το ποσό της ενίσχυσης που απομένει να ανακτηθεί²⁹.
- (34) Όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν να χορηγήσουν ενίσχυση με τη μορφή εγγυήσεων ή δανείων που διοχετεύονται μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών χρηματοπιστωτικών οργανισμών ως ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, και για να διασφαλιστεί ότι η χορηγούμενη ενίσχυση μετακυλίνεται απευθείας, στον

²⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων, ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10.

²⁹ Βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Σεπτεμβρίου 1995, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH κατά Επιτροπής, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-244/93 και T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160.

μεγαλύτερο δυνατό βαθμό³⁰, στους τελικούς δικαιούχους, θα τηρούνται οι ακόλουθοι όροι³¹:

α) εάν παρέχονται εγγυήσεις σε πιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ως ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, οι εν λόγω ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, να μετακυλίνουν τα πλεονεκτήματα των δημόσιων εγγυήσεων στους τελικούς δικαιούχους. Ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι χρησιμοποιεί μηχανισμό που διασφαλίζει ότι τα πλεονεκτήματα μετακυλίνονται όσο το δυνατόν περισσότερο στους τελικούς δικαιούχους, υπό μορφή σημαντικότερων όγκων χρηματοδότησης, χαρτοφυλακίων υψηλότερου κινδύνου, χαμηλότερων απαιτήσεων για εξασφαλίσεις, χαμηλότερων προμηθειών εγγύησης ή χαμηλότερων επιτοκίων απ' ό,τι χωρίς τις εν λόγω δημόσιες εγγυήσεις·

β) εάν τα δάνεια χορηγούνται σε πιστωτικά ιδρύματα ή λοιπούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ως ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, οι εν λόγω ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, να μετακυλίνουν τα πλεονεκτήματα των επιδοτούμενων επιτοκίων για δάνεια στους τελικούς δικαιούχους. Ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι χρησιμοποιεί μηχανισμό που διασφαλίζει ότι τα πλεονεκτήματα μετακυλίνονται όσο το δυνατόν περισσότερο στους τελικούς δικαιούχους, χωρίς η χορήγηση επιδοτούμενων δανείων βάσει της παρούσας ανακοίνωσης να εξαρτάται από την αναχρηματοδότηση υφιστάμενων δανείων.

(35) Με βάση τη σχετική πείρα και λαμβανομένων υπόψη των στόχων που επιδιώκονται με τα μέτρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά δεν θα έχουν εμφανώς αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές, υπό τον όρο ότι πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις εφαρμοστέες ενότητες.

(36) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης δεν μπορούν να εξαρτώνται από τη μετεγκατάσταση δραστηριότητας, δεδομένου ότι τέτοιες προϋποθέσεις θα ήταν επιβλαβείς για την εσωτερική αγορά.

(37) Ως τελικό βήμα βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, η Επιτροπή πρέπει να σταθμίσει τις αρνητικές επιπτώσεις του μέτρου ενίσχυσης στον

³⁰ Η ενίσχυση που χορηγείται από τα κράτη μέλη στις επιχειρήσεις βάσει της παρούσας ανακοίνωσης και η οποία διοχετεύεται μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων ως ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, πρέπει να ωφελεί άμεσα τις επιχειρήσεις αυτές. Ωστόσο, ενδέχεται να παρέχουν έμμεσο πλεονέκτημα στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Παρόλα αυτά, στο πλαίσιο των διασφαλίσεων που αναφέρονται στο σημείο (34) στοιχεία α) και β), τα εν λόγω έμμεσα πλεονεκτήματα δεν στοχεύουν στη διατήρηση ή την αποκατάσταση της βιωσιμότητας, της ρευστότητας ή της φερεγγυότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω ενισχύσεις δεν θα χαρακτηριστούν ως έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη δυνάμει της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών - BRRD) ή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (κανονισμός για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης - EME) ούτε θα αξιολογηθούν βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις που ισχύουν για τον τραπεζικό τομέα.

³¹ Για τις ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει της ενότητας 8, ο όρος αυτός υπόκειται στους ειδικούς όρους της εν λόγω ενότητας.

ανταγωνισμό και στους όρους των συναλλαγών με τις θετικές επιπτώσεις της σχεδιαζόμενης ενίσχυσης στις στηριζόμενες οικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής της στην καθαρή, δίκαιη και ανταγωνιστική μετάβαση και στους στόχους της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία. Υπό τον όρο ότι τα μέτρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης πληρούν όλες τις προϋποθέσεις των εφαρμοστέων ενοτήτων, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι θετικές επιπτώσεις της σχεδιαζόμενης ενίσχυσης υπερτερούν των αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό και στους όρους των συναλλαγών.

3.3. ΣΩΡΕΥΣΗ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΜΕ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΠΟΥ ΤΕΛΟΥΝ ΥΠΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

(38) Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα ανακοίνωση:

- α) η ενίσχυση βάσει της παρούσας ανακοίνωσης μπορεί να σωρευθεί με ενίσχυση ήσσονος σημασίας ή να συνδυαστεί με κονδύλια της ΕΕ που τελούν υπό κεντρική διαχείριση, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες·
- β) η ενίσχυση βάσει της παρούσας ανακοίνωσης μπορεί να σωρευθεί με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση ή ενίσχυση ήσσονος σημασίας, ή να συνδυαστεί με κονδύλια της ΕΕ που τελούν υπό κεντρική διαχείριση, σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες αλληλεπικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, υπό τον όρο ότι η εν λόγω σώρευση δεν έχει ως αποτέλεσμα η ενίσχυση να υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ή το υψηλότερο ποσό στήριξης που ισχύει υπό οποιαδήποτε από τις σχετικές προϋποθέσεις·
- γ) η ενίσχυση βάσει της παρούσας ανακοίνωσης μπορεί να σωρευθεί με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες³².

4. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΑΡΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

- (39) Πέραν των υφιστάμενων διαθέσιμων δυνατοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των ΚΓΕΚΕΠ, η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία αναγνωρίζει την ανάγκη να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και πηγών ενέργειας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, συμβάλλοντας κατά αυτόν τον τρόπο στη συνολική παγκόσμια ανταγωνιστικότητα, μειώνοντας την εξάρτηση από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων, επιταχύνοντας την ενεργειακή μετάβαση και επιτυγχάνοντας χαμηλότερες και λιγότερο ασταθείς τιμές ενέργειας.
- (40) Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία αναγνωρίζει τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης (ΑΚΜΒΠ)³³, όπως το ανανεώσιμο υδρογόνο, στην απανθρακοποίηση του ενεργειακού

³² Οι κρατικές ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν τις κρατικές ενισχύσεις που απαλλάσσονται βάσει των άρθρων 19β, 20α, 21, 21α, 22 ή 23, του άρθρου 56ε παράγραφος 5 στοιχείο α) σημεία ii), iii) ή iv), του άρθρου 56ε παράγραφος 10 και του άρθρου 56στ του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία.

³³ Όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 36) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

συστήματος της ΕΕ. Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για το υδρογόνο, προτεραιότητα για την Ένωση είναι η ανάπτυξη ανανεώσιμου υδρογόνου που παράγεται κυρίως από αιολική και ηλιακή ενέργεια. Για τη στήριξη της δημιουργίας αγοράς υδρογόνου, η οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 περιλαμβάνει δεσμευτικούς στόχους για τη χρήση του ανανεώσιμου υδρογόνου στη βιομηχανία και τις μεταφορές έως το 2030.

- (41) Η παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εξισορρόπηση των δικτύων και στη σύζευξη τομέων. Σε περιόδους πλεονάζουσας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η παραγωγή υδρογόνου μπορεί να διασφαλίζει ευέλικτη ζήτηση ώστε να σταθεροποιείται το δίκτυο. Ωστόσο, η παραγωγή και η χρήση ανανεώσιμου υδρογόνου προχωρούν με ρυθμούς βραδύτερους από τους αναμενόμενους.
- (42) Ως εκ τούτου, η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία αναγνωρίζει ότι τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως το υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, θα απαιτείται να συμβάλλουν βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα στην ταχεία μείωση των εκπομπών και στη στήριξη της μετάβασης των πελατών της Ένωσης σε τομείς που είναι δύσκολο να απανθρακοποιηθούν, στους οποίους δεν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες ενεργειακά ή οικονομικά αποδοτικότερες επιλογές. Σε αυτούς περιλαμβάνονται ο τομέας των μεταφορών, στον οποίο, με τον κανονισμό ReFuelEU Aviation³⁴ και τον κανονισμό FuelEU Maritime³⁵ θεσπίζονται ειδικοί στόχοι για βιώσιμα αεροπορικά και θαλάσσια καύσιμα, και συγκεκριμένα τα βιοκαύσιμα, τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης (ΑΚΜΒΠ) και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών από τις μεταφορές μέσω των εν λόγω αερομεταφορέων.
- (43) Από το 2030, τα ΑΚΜΒΠ παράγονται όταν λειτουργούν συμβεβλημένες εγκαταστάσεις ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή όταν η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές υπερβαίνει τη ζήτηση στο σύστημα. Ως εκ τούτου, διασφαλίζουν αποδοτικότερη χρήση της υφιστάμενης δυναμικότητας παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές με την παροχή λύσης αποθήκευσης και με την πρόληψη της περικοπής. Αυτή η πρόσθετη υπηρεσία για το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας θα μπορούσε να στηρίζεται από τα κράτη μέλη με αποτέλεσμα υψηλότερες εντάσεις ενίσχυσης για τα ΑΚΜΒΠ, ενώ παράλληλα να αναγνωρίζεται πλήρως ότι τόσο τα ΑΚΜΒΠ όσο και το υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών (για την οποία θα καθοριστεί μεθοδολογία στην επικείμενη κατ' εξουσιοδότηση πράξη για το υδρογόνο χαμηλών εκπομπών άνθρακα) θα διαδραματίσουν ρόλο στην επίτευξη των γενικών στόχων απανθρακοποίησης.
- (44) Η ευέλικτη παραγωγή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών μπορεί να μειώσει το κόστος λειτουργίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και να διευκολύνει την ενσωμάτωση φθηνότερων και καθαρότερων πηγών ενέργειας.

³⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2405 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για βιώσιμες αεροπορικές μεταφορές (ReFuelEU Aviation) (ΕΕ L, 2023/2405, 31.10.2023).

³⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (ΕΕ L 234 της 22.9.2023, σ. 48).

Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια³⁶, είναι αναγκαίο να διατηρηθούν τα κίνητρα για ευελιξία σε ολόκληρο το σύστημα, να μειωθεί η αστάθεια και να επιτευχθούν χαμηλότερες και πιο σταθερές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας.

- (45) Σε αντίθεση με τα ΑΚΜΒΠ, τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών μπορούν να παράγονται από ορυκτά καύσιμα ή με τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας που δεν χαρακτηρίζεται ως ανανεώσιμη. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο η δημόσια στήριξη να μην αντιμετωπίζει τα ΑΚΜΒΠ και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών επί ίσοις όροις και να αναγνωρίζει τη μεγαλύτερη συμβολή των ΑΚΜΒΠ στην απανθρακοποίηση και στη διαχείριση του κόστους του συστήματος.
- (46) Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να διευκολυνθούν οι επενδύσεις για την επιτάχυνση και την επέκταση της διαθεσιμότητας καθαρής ενέργειας με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι προτεραιότητα για την Ένωση είναι η ανάπτυξη ανανεώσιμου υδρογόνου που παράγεται κυρίως με χρήση αιολικής και ηλιακής ενέργειας, και θεσπίζοντας διασφαλίσεις ώστε τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών να μην προκαλέσουν αυξήσεις του κόστους του συστήματος.
- (47) Η αύξηση του μεριδίου των μεταβλητών ανανεώσιμων πηγών στο ενεργειακό σύστημα μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη μεταβλητότητα των προτύπων παραγωγής ενέργειας. Ως εκ τούτου, η συνοδευτική ανάπτυξη πηγών ευελιξίας και μηχανισμών ισχύος μπορεί να είναι αναγκαία ώστε να διασφαλιστεί ότι τα ολοένα και πιο απανθρακοποιημένα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας παραμένουν ασφαλή και παρέχουν οικονομικά προσιτή ενέργεια.

4.1. ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

- (48) Η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι τα μέτρα ενίσχυσης είναι συμβατά με την εσωτερική αγορά, βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με την παρούσα ενότητα, σε συνδυασμό με την ενότητα 3, τα οποία αποσκοπούν στη στήριξη για:
 - α) επενδύσεις για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ΑΚΜΒΠ, αλλά εξαιρουμένης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΚΜΒΠ·
 - β) επενδύσεις στην αποθήκευση ΑΚΜΒΠ, βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας κατά την οποία αποθηκεύεται αποκλειστικά ενέργεια που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ενότητας·

³⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια – Απελευθέρωση της πραγματικής αξίας της Ενεργειακής μας Ένωσης για την εξασφάλιση οικονομικά προσιτής, αποδοτικής και καθαρής ενέργειας για όλους τους Ευρωπαίους, COM/2025/79 final.

- γ) επενδύσεις στην αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας³⁷ και στην αποθήκευση θερμότητας³⁸.
- (49) Όταν χορηγείται ενίσχυση για τη στήριξη της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, τα κράτη μέλη πρέπει είτε να αποδεικνύουν ότι έχουν παρεκκλίσεις από τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία είτε να επιβεβαιώνουν ότι:
- α) η απόκριση ζήτησης και η αποθήκευση, ανεξάρτητα από το επίπεδο τάσης με το οποίο συνδέονται τα περιουσιακά στοιχεία, έχουν τη δυνατότητα:
- (i) να πωλούν και να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια στις αγορές επόμενης ημέρας και στις ενδοημερήσιες αγορές·
 - (ii) να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε επικουρική υπηρεσία συχνότητας και μη συχνότητας όπου η απόκριση ζήτησης και/ή η αποθήκευση θα μπορούσαν να παρέχουν την απαιτούμενη υπηρεσία·
 - (iii) να συμμετέχουν σε ανακατανομή βάσει της αγοράς και/ή να είναι επιλέξιμοι για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συμφόρησης για διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς (ΔΣΜ) και/ή διαχειριστές συστημάτων διανομής (ΔΣΔ)·
- β) οι φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, μπορούν να συμμετέχουν στις αγορές και στις υπηρεσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α).
- (50) Ελλείψει της επιβεβαίωσης που απαιτείται στο σημείο (49), τα μέτρα για τη στήριξη της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας βάσει της παρούσας ενότητας μπορούν να εγκριθούν μόνο για μέγιστη περίοδο 2 ετών. Το κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει νέα έγκριση μόνο μετά την εφαρμογή όλων αυτών των βελτιώσεων της αγοράς. Επιπλέον, τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν υπόψη τα πορίσματα σχετικά με τις ανεπάρκειες της αγοράς στην εκτίμηση των αναγκών ευελιξίας κατά την έννοια του άρθρου 19ε του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, μόλις καταστούν διαθέσιμα, σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη απόφαση σχετικά με τη θέσπιση καθεστώτος επενδυτικών ενισχύσεων για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας. Σε κάθε περίπτωση, τα μέτρα για τη στήριξη της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας βάσει της παρούσας ενότητας δεν μπορούν να εγκριθούν για περίοδο μεγαλύτερη των 5 ετών.
- (51) Όταν η ενίσχυση χορηγείται για την παραγωγή ΑΚΜΒΠ, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι τα ενισχυόμενα καύσιμα παράγονται από πηγές ανανεώσιμης

³⁷ Ως αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας νοείται η μετάθεση της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη της παραγωγής της, ή η μετατροπή της ηλεκτρικής ενέργειας σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας και η επακόλουθη εκ νέου μετατροπή της σε ηλεκτρική ενέργεια.

³⁸ Ως θερμική αποθήκευση νοείται η μετάθεση της τελικής χρήσης της θερμικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη της παραγωγής της, ή η μετατροπή ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας και, κατά περίπτωση, η επακόλουθη μετατροπή ή η εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε θερμική ενέργεια για τελική χρήση (δηλαδή θέρμανση ή ψύξη).

ενέργειας σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που καθορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της³⁹.

- (52) Όταν η ενίσχυση χορηγείται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα ενισχυόμενα καύσιμα συμμορφώνονται με τα κριτήρια βιωσιμότητας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.
- (53) Η ενίσχυση χορηγείται σε σχέση με πρόσφατα εγκατεστημένη ή ανανεωμένη δυναμικότητα⁴⁰. Σε περίπτωση ανανεωμένης δυναμικότητας, επιλέξιμες για ενίσχυση είναι μόνο οι πρόσθετες δαπάνες σε σχέση με την ανανεωμένη δυναμικότητα.
- (54) Με εξαίρεση τις υπεράκτιες εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας, τις εγκαταστάσεις παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της αντλησιοταμίευσης, και τις εγκαταστάσεις παραγωγής ΑΚΜΒΠ, τα έργα που λαμβάνουν στήριξη πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί και να είναι λειτουργικά εντός 48 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Το καθεστώς θα πρέπει να περιλαμβάνει αποτελεσματικό σύστημα κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης της εν λόγω προθεσμίας⁴¹.
- (55) Η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο όγκο δυναμικότητας και προϋπολογισμό. Τα καθεστώτα μπορούν να περιορίζονται σε μία ή περισσότερες από τις τεχνολογίες που καλύπτονται στο σημείο (48), αλλά δεν πρέπει να περιλαμβάνουν περιορισμούς στην επιλεξιμότητα οι οποίοι θα προκαλούσαν δυσανάλογες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τα καθεστώτα δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα διακρίσεις, μεταξύ άλλων κατά τη χορήγηση αδειών ή παραχωρήσεων, όταν απαιτούνται. Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη θεσπίσουν ελάχιστο μέγεθος που απαιτείται για τη συμμετοχή σε καθεστώτα βάσει του παρόντος τμήματος, αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1 MW απομειωμένης δυναμικότητας και πρέπει να επιτρέπεται η σώρευση.
- (56) Το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι τηρείται η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης».

³⁹ Επενδύσεις που παράγουν καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών μαζί με ΑΚΜΒΠ είναι δυνατό να καλύπτονται βάσει της παρούσας ενότητας εάν το μερίδιο των παραγόμενων καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής παραγωγής.

⁴⁰ Ως «ανανέωση» νοείται η ανακαίνιση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή μερικής αντικατάστασης εγκαταστάσεων ή συστημάτων και εξοπλισμού λειτουργίας, με σκοπό την αντικατάσταση του παραγωγικού δυναμικού ή την αύξηση της αποδοτικότητας ή της ισχύος της εγκατάστασης.

⁴¹ Είναι δυνατή η μη επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις στις οποίες η καθυστέρηση οφείλεται σε παράγοντες που εκφεύγουν του ελέγχου του δικαιούχου της ενίσχυσης και δεν θα μπορούσαν ευλόγως να προβλεφθούν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

4.1.1. ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- (57) Επενδυτικές ενισχύσεις για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορούν να χορηγούνται σε σχέση με τις επενδύσεις που περιγράφονται στο σημείο (48) στοιχεία α) έως γ).
- (58) Οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών⁴² ή να καθορίζονται διοικητικά.
- (59) Απαιτείται ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών όταν χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, με εξαίρεση τις ενισχύσεις σε έργα επίδειξης⁴³ και σε μικρά έργα που ορίζονται ως εξής:
- α) έργα με εγκατεστημένη ισχύ ίση ή μικρότερη του 1 MW· ή
 - β) έργα με εγκατεστημένη ισχύ ίση ή μικρότερη των 6 MW, εάν ανήκουν κατά 100 % σε ΜΜΕ και/ή κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας⁴⁴ και/ή σε ενεργειακές κοινότητες πολιτών⁴⁵· ή
 - γ) μόνο για την παραγωγή αιολικής ενέργειας, έργα με εγκατεστημένη ισχύ ίση ή μικρότερη των 18 MW, εάν ανήκουν κατά 100 % σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και/ή σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και/ή σε ενεργειακές κοινότητες πολιτών.
- (60) Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.
- (61) Όταν χρησιμοποιείται ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για τη χορήγηση ενίσχυσης, το επίπεδο της ενίσχυσης πρέπει να αντιστοιχεί στο αποτέλεσμα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και δεν πρέπει να υπερβαίνει το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών των στηριζόμενων έργων.
- (62) Όταν η ενίσχυση χορηγείται διοικητικά, το ύψος της πρέπει να καθορίζεται με βάση τα στοιχεία για τις επιλέξιμες δαπάνες κάθε στηριζόμενου έργου και δεν πρέπει να υπερβαίνει το 45 % των εν λόγω δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.
- (63) Η ενίσχυση βάσει της παρούσας ενότητας μπορεί να σωρευθεί με ενίσχυση βάσει της ενότητας 4.1.2 της παρούσας ανακοίνωσης μόνο εάν το κοινοποιηθέν

⁴² Μια ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών θα πρέπει, κατ' αρχήν, να είναι ανοικτή σε όλους τους επιλέξιμους δικαιούχους. Ωστόσο, η διαδικασία υποβολής προσφορών μπορεί να περιορίζεται σε μία ή περισσότερες συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων, όταν παρέχονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα επίπεδα προσφοράς που αναμένεται να προσφέρουν οι διάφορες κατηγορίες δικαιούχων διαφέρουν κατά περισσότερο από 10 %· στην περίπτωση αυτή, μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωριστές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, ώστε να ανταγωνίζονται μεταξύ τους κατηγορίες δικαιούχων με παρόμοιες δαπάνες.

⁴³ Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 24 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

⁴⁴ Όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 16) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

⁴⁵ Όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 11) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

καθεστώς ενισχύσεων προβλέπει τη δυνατότητα αυτήν κατά τον χρόνο της αρχικής κοινοποίησής του.

4.1.2. ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΑΜΕΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

- (64) Τα καθεστώτα άμεσης στήριξης των τιμών⁴⁶ μπορούν να καλύπτουν τις επενδύσεις που περιγράφονται στο σημείο (48) στοιχεία α) και β).
- (65) Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν άμεση στήριξη των τιμών χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα, όπως συμβάσεις επί διαφοράς και διαφορικές προσανυξήσεις (πριμοδοτήσεις τροφοδότησης).
- (66) Κατά παρέκκλιση από το σημείο (65), για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η ενίσχυση πρέπει να λαμβάνει τη μορφή αμφίδρομων συμβάσεων επί διαφοράς⁴⁷ σχεδιασμένων σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 19δ παράγραφος 2 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Η διάρκεια της σύμβασης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 25 έτη μετά την έναρξη λειτουργίας της ενισχυόμενης εγκατάστασης⁴⁸.
- (67) Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών⁴⁹ ή να καθορίζεται διοικητικά.
- (68) Απαιτείται ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών όταν χορηγούνται ενισχύσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, με εξαίρεση τις ενισχύσεις σε έργα επίδειξης και σε μικρά έργα όπως ορίζονται στο σημείο (59).
- (69) Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι το αναμενόμενο καθαρό κόστος που υπολογίζεται με βάση το σύνολο των κύριων δαπανών και εσόδων που πραγματοποιήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου, καθώς και τυχόν ενισχύσεων που έχουν ήδη ληφθεί, προεξοφλημένων με βάση το μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (ΜΣΚΚ).
- (70) Όταν χρησιμοποιείται ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για τη χορήγηση ενίσχυσης, το επίπεδο της ενίσχυσης πρέπει να αντιστοιχεί στο αποτέλεσμα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και δεν πρέπει

⁴⁶ Τα καθεστώτα άμεσης στήριξης των τιμών προωθούν την ανάπτυξη επενδύσεων στην παραγωγή και αποθήκευση ενέργειας, παρέχοντας στους δικαιούχους της ενίσχυσης σταθερή ή μεταβλητή χρηματική πληρωμή που εξαρτάται άμεσα από την ποσότητα της ενέργειας που παράγεται και/ή αποθηκεύεται, η οποία μπορεί να καθορίζεται με βάση την πραγματική παραγωγή ή μια παραγωγή αναφοράς.

⁴⁷ Ως «αμφίδρομη σύμβαση επί διαφοράς» νοείται η σύμβαση μεταξύ φορέα εκμετάλλευσης εγκατάστασης ηλεκτροπαραγωγής και αντισυμβαλλομένου, συνήθως δημόσιας οντότητας, η οποία προβλέπει τόσο προστασία ελάχιστης αμοιβής όσο και όριο υπερβάλλουσας αμοιβής. Η σύμβαση πρέπει να αποσκοπεί στη διατήρηση των κινήτρων για τη λειτουργία και την αποτελεσματική συμμετοχή της εγκατάστασης ηλεκτροπαραγωγής στις αγορές ενέργειας.

⁴⁸ Οι πληρωμές στήριξης στο πλαίσιο της σύμβασης πρέπει να περιορίζονται σε 25 έτη, αλλά τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να απαιτούν από τις εγκαταστάσεις να συνεχίσουν να πραγματοποιούν πληρωμές στο πλαίσιο των συμβάσεων για όσο διάστημα εξακολουθεί να λειτουργεί η εγκατάσταση που λαμβάνει στήριξη.

⁴⁹ Βλ. υποσημείωση 42.

να υπερβαίνει το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών των στηριζόμενων έργων.

- (71) Όταν η ενίσχυση χορηγείται διοικητικά, το ύψος της ενίσχυσης πρέπει να καθορίζεται από την αρμόδια ρυθμιστική αρχή για την κάλυψη του επιλέξιμου κόστους⁵⁰. Όταν η ενίσχυση χορηγείται διοικητικά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η ΕΡΑ πρέπει να καθορίζει το ύψος της ενίσχυσης.
- (72) Η ενίσχυση πρέπει να αποσκοπεί στην αποφυγή αδικαιολόγητης στρέβλωσης της αποτελεσματικής λειτουργίας των αγορών και, ειδικότερα, στη διατήρηση αποτελεσματικών κινήτρων λειτουργίας και μηνυμάτων ως προς τις τιμές. Ειδικότερα, οι δικαιούχοι δεν θα πρέπει να κινητροδοτούνται ώστε να προσφέρουν την παραγωγή τους κάτω από το οριακό κόστος τους ούτε πρέπει να λαμβάνουν ενίσχυση για παραγωγή σε περιόδους κατά τις οποίες η αγοραία αξία της εν λόγω παραγωγής είναι αρνητική⁵¹.

4.2. ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

- (73) Πέραν των υφιστάμενων διαθέσιμων δυνατοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των ΚΓΕΚΕΠ, η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι τα μέτρα ενίσχυσης είναι συμβατά με την εσωτερική αγορά, βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με την παρούσα ενότητα, σε συνδυασμό με την ενότητα 3, τα οποία αποσκοπούν στη στήριξη για:
- α) επενδύσεις για την παραγωγή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 13) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788⁵², συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο (35) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και των συνθετικών αερίων και υγρών καυσίμων των οποίων το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών·
 - β) επενδύσεις για την παραγωγή τόσο ΑΚΜΒΠ όσο και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τμήματος 4.1·

⁵⁰ Για παράδειγμα, όταν η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή αμφίδρομων συμβάσεων επί διαφοράς, η αρμόδια ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή πρέπει να καθορίζει την τιμή άσκησης για την κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών.

⁵¹ Οι μικρής κλίμακας εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τα έργα επίδειξης μπορούν να επωφεληθούν από άμεση στήριξη των τιμών που καλύπτει το πλήρες κόστος λειτουργίας και δεν απαιτεί από αυτές να πωλούν την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν στην αγορά, σύμφωνα με την εξαίρεση του άρθρου 4 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Οι εγκαταστάσεις θα θεωρούνται μικρής κλίμακας εάν η δυναμικότητά τους είναι χαμηλότερη από το εφαρμοστέο κατώτατο όριο του άρθρου 5 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Τα έργα επίδειξης ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 24 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

⁵² Οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (ΕΕ L, 2024/1788, 15.7.2024).

- γ) επενδύσεις στην αποθήκευση καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών κατά την οποία αποθηκεύονται αποκλειστικά καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ή μείγμα καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ΑΚΜΒΠ.
- (74) Για να είναι επιλέξιμα βάσει του παρόντος τμήματος, τα μέτρα ενίσχυσης πρέπει επίσης να είναι ανοικτά στα ΑΚΜΒΠ. Για να διασφαλιστεί ότι τα ΑΚΜΒΠ λαμβάνουν στήριξη, ένα ελάχιστο μερίδιο 30 % του προϋπολογισμού των εν λόγω μέτρων πρέπει να προορίζεται για επενδύσεις στα ΑΚΜΒΠ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τμήματος 4.1⁵³.
- (75) Όταν η ενίσχυση χορηγείται για την παραγωγή ΑΚΜΒΠ, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι τα ενισχυόμενα καύσιμα παράγονται από πηγές ανανεώσιμης ενέργειας σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που καθορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.
- (76) Όταν η ενίσχυση χορηγείται για την παραγωγή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα ενισχυόμενα καύσιμα από πηγές ανανεώσιμης ενέργειας πληρούν το ελάχιστο όριο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 70 % σε σύγκριση με το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που καθορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.
- (77) Η ενίσχυση χορηγείται μόνο σε σχέση με πρόσφατα εγκατεστημένη δυναμικότητα.
- (78) Τα έργα αποθήκευσης που στηρίζονται σύμφωνα με το σημείο (73) στοιχείο γ) πρέπει να ολοκληρώνονται και να τίθενται σε λειτουργία εντός 48 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης. Το καθεστώς θα πρέπει να περιλαμβάνει αποτελεσματικό σύστημα κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης της εν λόγω προθεσμίας⁵⁴.
- (79) Η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο όγκο δυναμικότητας και προϋπολογισμό. Τα καθεστώτα μπορούν να περιορίζονται σε μία ή περισσότερες από τις τεχνολογίες που καλύπτονται στο σημείο (73), αλλά δεν πρέπει να περιλαμβάνουν περιορισμούς στην επιλεξιμότητα οι οποίοι θα προκαλούσαν δυσανάλογες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τα καθεστώτα δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα διακρίσεις, μεταξύ άλλων κατά τη χορήγηση αδειών ή παραχωρήσεων, όταν απαιτούνται. Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη θεσπίσουν ελάχιστο μέγεθος που απαιτείται για τη συμμετοχή σε καθεστώτα βάσει του παρόντος τμήματος, αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1 MW απομειωμένης δυναμικότητας και πρέπει να επιτρέπεται η σώρευση.
- (80) Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από το πεδίο εφαρμογής ενός καθεστώτος επενδύσεις στην παραγωγή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών από ορυκτά καύσιμα, χωρίς τούτο να θεωρείται τεχνητός περιορισμός στο πεδίο εφαρμογής του καθεστώτος. Στην περίπτωση καθεστώτων που περιλαμβάνουν επενδύσεις στην παραγωγή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών από ορυκτά καύσιμα, τα κράτη μέλη μπορούν να δεσμεύουν ελάχιστο μερίδιο του

⁵³ Βλ. επίσης υποσημείωση 39.

⁵⁴ Είναι δυνατή η μη επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις στις οποίες η καθυστέρηση οφείλεται σε παράγοντες που εκφεύγουν του ελέγχου του δικαιούχου της ενίσχυσης και δεν θα μπορούσαν ευλόγως να προβλεφθούν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

προϋπολογισμού του καθεστώτος σε καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που μειώνουν τον κίνδυνο εγκλωβισμού στη χρήση ορυκτών καυσίμων.

- (81) Το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι τηρείται η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης».

4.2.1. ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- (82) Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών⁵⁵ ή να καθορίζεται διοικητικά.
- (83) Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.
- (84) Όταν χρησιμοποιείται ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για τη χορήγηση ενίσχυσης, το επίπεδο της ενίσχυσης πρέπει να αντιστοιχεί στο αποτέλεσμα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και δεν πρέπει να υπερβαίνει το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών των στηριζόμενων έργων.
- (85) Όταν η ενίσχυση χορηγείται διοικητικά, το ύψος της πρέπει να καθορίζεται με βάση τα στοιχεία για τις επιλέξιμες δαπάνες κάθε στηριζόμενου έργου και δεν πρέπει να υπερβαίνει το 20 % των εν λόγω δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.
- (86) Η ενίσχυση βάσει της παρούσας ενότητας μπορεί να σωρευθεί με ενίσχυση βάσει της ενότητας 4.1.2 της παρούσας ανακοίνωσης μόνο εάν το κοινοποιηθέν καθεστώς ενισχύσεων προβλέπει τη δυνατότητα αυτήν κατά τον χρόνο της αρχικής κοινοποίησής του.

4.2.2. ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΑΜΕΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

- (87) Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα, όπως συμβάσεις επί διαφοράς και διαφορικές προσαυξήσεις (πριμοδοτήσεις τροφοδότησης).
- (88) Οι ενισχύσεις πρέπει να χορηγούνται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών⁵⁶.
- (89) Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι το αναμενόμενο καθαρό κόστος που υπολογίζεται με βάση το σύνολο των κύριων δαπανών και εσόδων που πραγματοποιήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου, καθώς και τυχόν ενισχύσεων που έχουν ήδη ληφθεί, προεξοφλημένων με βάση το ΜΣΚΚ.
- (90) Το επίπεδο της ενίσχυσης πρέπει να αντιστοιχεί στο αποτέλεσμα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και δεν πρέπει να υπερβαίνει το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών των στηριζόμενων έργων.

⁵⁵ Βλ. υποσημείωση 42.

⁵⁶ Βλ. υποσημείωση 42.

- (91) Η ενίσχυση πρέπει να αποσκοπεί στην αποφυγή αδικαιολόγητης στρέβλωσης της αποτελεσματικής λειτουργίας των αγορών και, ειδικότερα, στη διατήρηση αποτελεσματικών κινήτρων λειτουργίας και μηνυμάτων ως προς τις τιμές. Οι δικαιούχοι δεν θα πρέπει να κινητροδοτούνται ώστε να προσφέρουν την παραγωγή τους κάτω από το οριακό κόστος τους, ούτε πρέπει να λαμβάνουν ενίσχυση για παραγωγή σε περιόδους κατά τις οποίες η αγοραία αξία της εν λόγω παραγωγής είναι αρνητική.
- (92) Η ενίσχυση δεν πρέπει να καταβάλλεται για την παραγωγή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών (ή ΑΚΜΒΠ, κατά περίπτωση) από ηλεκτρική ενέργεια που λαμβάνεται από το δίκτυο σε ποσοστό άνω του 80 % των ωρών (ή των εμπορεύσιμων μονάδων) ετησίως⁵⁷.

4.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ ΧΩΡΙΣ ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

- (93) Η Επιτροπή θα θεωρήσει την ενίσχυση για την προώθηση της ευελιξίας της ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς ορυκτά καύσιμα⁵⁸, όπως αναφέρεται στα άρθρα 19ζ και 19η του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης βάσει της παρούσας ανακοίνωσης⁵⁹, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που περιγράφονται στην ενότητα 3 και στην παρούσα υποενότητα.
- (94) Το μέτρο θα πρέπει να σχεδιάζεται για τη στήριξη νέων επενδύσεων σε λύσεις ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα. Οι νέες επενδύσεις περιλαμβάνουν, για παράδειγμα:
- α) επενδύσεις για την κατασκευή νέας ευέλικτης δυναμικότητας. Η μεταφορά δευτερογενούς ευέλικτης δυναμικότητας από μία τοποθεσία σε άλλη δεν μπορεί να θεωρηθεί νέα επένδυση· ή
 - β) επενδύσεις για την αύξηση της ευελιξίας ή της εγκατεστημένης ισχύος υφιστάμενης δυναμικότητας. Μόνο το αυξημένο επίπεδο ευελιξίας, σε σύγκριση με το επίπεδο ευελιξίας πριν από την επένδυση, μπορεί να θεωρηθεί πρόσθετη ευελιξία που επιτυγχάνεται χάρη στη νέα επένδυση· ή
 - γ) επενδύσεις για την παράταση της διάρκειας ζωής υφιστάμενης δυναμικότητας. Μόνο η περίοδος κατά την οποία παρατάθηκε η διάρκεια ζωής, σε σύγκριση με τη διάρκεια ζωής πριν από την επένδυση, μπορεί να θεωρηθεί πρόσθετη ευελιξία που επιτυγχάνεται χάρη στη νέα επένδυση· ή
 - δ) επενδύσεις για την αλλαγή της πρωτογενούς πηγής ενέργειας πάγιου στοιχείου ευέλικτης παραγωγής ενέργειας από ορυκτές σε μη ορυκτές εισροές. Μόνο η ποσότητα της δυναμικότητας για την οποία η πρωτογενής πηγή ενέργειας μετατράπηκε σε μη ορυκτή, σε σύγκριση με τις πρωτογενείς πηγές πριν από

⁵⁷ Σε περίπτωση υπέρβασης του εν λόγω ορίου, δεν πρέπει να καταβάλλεται ενίσχυση για ποσοστό του όγκου των παραγόμενων καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών το οποίο ισούται με το ποσοστό των ωρών που υπερβαίνουν το εν λόγω όριο.

⁵⁸ Λύσεις ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα, όπως η απόκριση ζήτησης και η αποθήκευση, οι οποίες δεν βασίζονται στη χρήση ορυκτών καυσίμων ως πρωτογενούς πηγής ενέργειας και συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των αναγκών ευελιξίας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

⁵⁹ Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της αξιολόγησης άλλων μέτρων ευελιξίας στο πλαίσιο των ΚΓΕΚΕΠ.

την επένδυση, μπορεί να θεωρηθεί πρόσθετη ευελιξία που επιτυγχάνεται χάρη στη νέα επένδυση. Στις περιπτώσεις αυτές, η ΕΡΑ θα πρέπει να ελέγχει κατά πόσον κάθε εναπομένονσα δυναμικότητα ορυκτών καυσίμων είναι κερδοφόρα χωρίς ενίσχυση και κατά πόσον δεν υπάρχει διεπιδότηση της παραγωγής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα.

- (95) Επιπλέον, όταν κρίνεται αναγκαίο για να μην υπονομευθεί η οικονομική βιωσιμότητα της υφιστάμενης δυναμικότητας, τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν τους κανόνες επιλεξιμότητας σε ευρύτερο φάσμα λύσεων ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα οι οποίες συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της ανάγκης ευελιξίας και στις οποίες έχουν πραγματοποιηθεί επενδύσεις πρόσφατα.
- (96) Το μέτρο θα είναι ανοικτό σε τεχνολογίες μη ορυκτών καυσίμων ικανές να παρέχουν τις υπηρεσίες ευελιξίας και, τουλάχιστον, στην αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και στην απόκριση ζήτησης. Το καθεστώς δεν πρέπει να περιλαμβάνει τεχνητούς περιορισμούς ή διακρίσεις (μεταξύ άλλων κατά τη χορήγηση αδειών ή παραχωρήσεων, όταν απαιτούνται). Το μέτρο μπορεί να περιλαμβάνει μόνο πρόσθετες τεχνικές απαιτήσεις βάσει προσδιορισμένων αναγκών του συστήματος σύμφωνα με το σημείο (103). Το ελάχιστο μέγεθος που απαιτείται για τη συμμετοχή δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1 MW απομειωμένης δυναμικότητας ή 1 ώρα ελάχιστης διάρκειας παράδοσης, και πρέπει να επιτρέπει τη σόρευση.
- (97) Η ενίσχυση βάσει της παρούσας ενότητας πρέπει να χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο όγκο δυναμικότητας και προϋπολογισμό.
- (98) Τα κράτη μέλη πρέπει είτε να αποδεικνύουν ότι έχουν παρεκκλίσεις από τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία είτε να επιβεβαιώνουν ότι:
- α) όλες οι τεχνολογίες ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης ζήτησης και της αποθήκευσης, ανεξάρτητα από το επίπεδο τάσης με το οποίο συνδέονται τα περιουσιακά στοιχεία, έχουν τη δυνατότητα:
- (i) να πωλούν και να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια στις αγορές επόμενης ημέρας και στις ενδοημερήσιες αγορές·
 - (ii) να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε επικουρική υπηρεσία συχνότητας και μη συχνότητας όπου η απόκριση ζήτησης και/ή η αποθήκευση θα μπορούσαν να παρέχουν την απαιτούμενη υπηρεσία·
 - (iii) να συμμετέχουν σε ανακατανομή βάσει της αγοράς και/ή να είναι επιλέξιμοι για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συμφόρησης για διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς (ΔΣΜ) και/ή διαχειριστές συστημάτων διανομής (ΔΣΔ)·
- β) οι φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, μπορούν να συμμετέχουν στις αγορές και στις υπηρεσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α).

Ελλείψει τέτοιας επιβεβαίωσης, τα μέτρα βάσει της παρούσας ενότητας μπορούν να εγκριθούν μόνο για μέγιστη περίοδο 2 ετών. Το κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει νέα έγκριση μετά την εφαρμογή όλων αυτών των βελτιώσεων της αγοράς.

- (99) Τα κράτη μέλη πρέπει να επιβεβαιώσουν ότι τυχόν μέτρα μετριασμού που προσδιορίζονται στην εκτίμηση των αναγκών ευελιξίας, σύμφωνα με το άρθρο 19ε παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, θα εφαρμοστούν εντός 2 ετών από τη δημοσίευση της έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 19ε παράγραφος 1 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.
- (100) Εάν εφαρμόζεται μηχανισμός ισχύος στο οικείο κράτος μέλος, ο σχεδιασμός αυτού του μηχανισμού ισχύος θα πρέπει να είναι ανοικτός στη συμμετοχή ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα, όπως η απόκριση ζήτησης και η αποθήκευση στον εν λόγω μηχανισμό ισχύος. Επιπλέον, ο μηχανισμός ισχύος και τα μέτρα ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα θα πρέπει να συντονίζονται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους με σκοπό την αποφυγή της δημιουργίας φραγμών στην αγορά και της υπεραντιστάθμισης:
- α) η προμήθεια ισχύος θα πρέπει να πραγματοποιείται από κοινού⁶⁰, ή
 - β) Τα κράτη μέλη μπορούν να περιλαμβάνουν στους μηχανισμούς ισχύος τους απαιτήσεις ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα που προσδιορίζονται στην εκτίμηση των αναγκών ευελιξίας, για παράδειγμα απαιτώντας ελάχιστο όγκο ελέκτικης δυναμικότητας χωρίς ορυκτά καύσιμα που παρέχει υπηρεσίες σχετικές με βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις ισχύος, ή
 - γ) οι πόροι πρέπει να επιλέγουν μεταξύ της συμμετοχής σε ένα μόνο μέτρο, είτε στο καθεστώς στήριξης της ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα είτε στον μηχανισμό ισχύος. Η στοχευόμενη ζήτηση σε κάθε μέτρο θα πρέπει να προσαρμόζεται ώστε να λαμβάνεται υπόψη η συμμετοχή στο άλλο μέτρο.
- (101) Η στοχευόμενη ζήτηση που θα αποτελέσει αντικείμενο υποβολής προσφοράς θα πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με την έκθεση που εγκρίνεται σύμφωνα ευρωπαϊκή μεθοδολογία και τα κατευθυντήρια κριτήρια που θεσπίζονται στο άρθρο 19ε του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, δεδομένης της ανάγκης να επιτευχθεί με οικονομικά αποδοτικό τρόπο η ασφάλεια και η αξιοπιστία του εφοδιασμού και απανθρακοποίηση του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας.
- (102) Σε αναμονή της εκπόνησης της εν λόγω μεθοδολογίας και καθοδήγησης, η στοχευόμενη ζήτηση δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τον προσωρινό ενδεικτικό εθνικό στόχο ευελιξίας που περιγράφεται στο άρθρο 19στ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Σε περίπτωση που η στοχευόμενη ζήτηση δεν βασίζεται στην ευρωπαϊκή μεθοδολογία και τα κατευθυντήρια κριτήρια που θεσπίζονται στο

⁶⁰ Αυτό σημαίνει ότι οι εθνικές αρχές θα πρέπει να καθορίζουν έναν στόχο για την κάλυψη τόσο των αναγκών ευελιξίας όσο και των αναγκών του μηχανισμού ισχύος, που θα πρέπει να προμηθεύονται μέσω της ίδιας, από κοινού βελτιστοποιημένης δημοπρασίας. Οι συμμετέχοντες δηλώνουν τη συμβολή τους τόσο στις ανάγκες ευελιξίας όσο και στον μηχανισμό ισχύος και υποβάλλουν ενιαία προσφορά για την παροχή των δύο υπηρεσιών, ή ένα κατάλογο προσφορών. Η μεθοδολογία επιλογής θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να ελαχιστοποιεί το συνολικό κόστος κάλυψης τόσο των αναγκών ευελιξίας όσο και των αναγκών του μηχανισμού ισχύος, δηλαδή να μην υπάρχει εναλλακτική επιλογή των δικαιούχων που να μπορεί να καλύψει τόσο τις ανάγκες ευελιξίας όσο και τις ανάγκες του μηχανισμού ισχύος με χαμηλότερο κόστος.

άρθρο 19ε του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, η ΕΡΑ πρέπει να επιβεβαιώσει ότι η στοχευόμενη ζήτηση για την προμήθεια⁶¹ αντικατοπτρίζει:

- α) τις ανάγκες ευελιξίας που αξιολογούνται με την παραδοχή ότι οι βελτιώσεις της αγοράς που περιγράφονται λεπτομερώς στα σημεία (98) και (99) έχουν εφαρμοστεί και
 - β) τις επενδύσεις που αναμένεται να πραγματοποιηθούν με βάση την αγορά, λαμβανομένης υπόψη της βελτίωσης της αγοράς που αναφέρεται στο στοιχείο α).
- (103) Οι τεχνικές προϋποθέσεις (όπως οι απαιτήσεις προεπιλογής, οι υποχρεώσεις διαθεσιμότητας ή παράδοσης για τους συμμετέχοντες⁶², καθώς και η μονάδα υπηρεσίας ευελιξίας που χρησιμοποιείται για την κατάταξη των προσφορών) πρέπει να αιτιολογούνται σαφώς με βάση τις ειδικές ανάγκες που προσδιορίζονται στην εκτίμηση των αναγκών που περιγράφεται στο σημείο (101).
- (104) Η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή συμβάσεων οι οποίες προβλέπουν άμεση επιχορήγηση ως αντάλλαγμα για τη διαθέσιμη ευέλικτη δυναμικότητα που επιτεύχθηκε χάρη στις επενδύσεις οι οποίες αναφέρονται στα σημεία (94) και (95). Για τις πολυετείς συμβάσεις, η διάρκεια μιας σύμβασης πρέπει να είναι ανάλογη προς το επίπεδο της επένδυσης που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της σύμβασης και δεν μπορεί, σε κάθε περίπτωση, να υπερβαίνει την περίοδο απόσβεσης της επένδυσης.
- (105) Το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, στο πλαίσιο της οποίας η κατάταξη των προσφορών βασίζεται μόνο στην τιμή προσφοράς τους ανά μονάδα διαθέσιμης ευέλικτης δυναμικότητας ανά έτος και τη στήριξη που χορηγείται σύμφωνα με την τιμή εκκαθάρισης ανά μονάδα διαθέσιμης ευέλικτης δυναμικότητας ανά έτος.
- (106) Η σύμβαση θα πρέπει να περιγράφει τις μεθοδολογίες που εφαρμόζονται για τον έλεγχο της διαθεσιμότητας της υποστηριζόμενης ευελιξίας και για τον υπολογισμό των κατάλληλων αποτρεπτικών κυρώσεων σε περίπτωση μη διαθεσιμότητας ή πρόωρης καταγγελίας της σύμβασης. Όλοι οι δικαιούχοι πρέπει να ενεργοποιούνται (μέσω παράδοσης ή δοκιμής) τουλάχιστον μία φορά ετησίως με προειδοποίηση ≤ 24 ωρών. Η κύρωση της μη διαθεσιμότητας πρέπει να είναι η ίδια για όλες τις τεχνολογίες και κάθε δικαιούχος που είναι διαθέσιμος σε ποσοστό μικρότερο του 50 % κατά τη διάρκεια ετήσιας περιόδου πρέπει να υπόκειται σε

⁶¹ Αυτός ο όγκος ευελιξίας μπορεί να βασίζεται είτε σε ενδεικτικό εθνικό στόχο για ευελιξία χωρίς ορυκτά καύσιμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 19στ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, είτε σε προσωρινούς ενδεικτικούς εθνικούς στόχους έως ότου το επιτρέψει το άρθρο 19στ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

⁶² Η προτίμηση γεωγραφικής θέσης, η ελάχιστη ταχύτητα αύξησης και/ή μείωσης και η ελάχιστη διάρκεια ενεργοποίησης θα πρέπει να αντιμετωπίζονται μέσω συντελεστών απομείωσης. Απομείωση είναι η προσαρμογή της εγκατεστημένης ισχύος ενός πόρου ισχύος για τον προσδιορισμό της συμβολής του στην ανάγκη ευελιξίας (που αντικατοπτρίζει τη διαφορετική συμβολή διαφορετικών τεχνολογιών στην αντιμετώπιση της προσδιορισθείσας ανάγκης). Ο υπολογισμός αυτός θα βασίζεται στα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανάγκης ευελιξίας, θα επικαιροποιείται δε τουλάχιστον ανά διετία και θα εγκρίνεται από την ΕΡΑ. Οι συντελεστές απομείωσης πρέπει να υπολογίζονται για κάθε πόρο ικανό να παρέχει την παραγωγή του συνεχώς επί τουλάχιστον 1 ώρα.

χρηματική ποινή τουλάχιστον των αντίστοιχων εσόδων ευελιξίας κατά τη διάρκεια αυτής της ετήσιας περιόδου.

- (107) Η ΕΡΑ πρέπει να επιβεβαιώσει ότι οι απαιτήσεις διαθεσιμότητας και οι κυρώσεις στο πλαίσιο της σύμβασης διαθεσιμότητας δεν θα προκαλέσουν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις στη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας⁶³. Ειδικότερα, οι δικαιούχοι θα ενθαρρύνονται να συμμετέχουν αποδοτικά στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και να εκτίθενται σε διακυμάνσεις τιμών και κινδύνους της αγοράς κατά τη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου.
- (108) Το οικείο κράτος μέλος πρέπει να επιβεβαιώσει ότι το μέτρο προωθεί το άνοιγμα του μέτρου στη διασυνοριακή συμμετοχή εκείνων των πόρων που είναι σε θέση να παρέχουν τις απαιτούμενες τεχνικές επιδόσεις, όταν η ανάλυση κόστους-οφέλους είναι θετική.
- (109) Για να παρέχονται επαρκή κίνητρα για την προσαρμογή της κατανάλωσης στα μηνύματα των τιμών, οι καταναλωτές που συμβάλλουν στη δημιουργία της ανάγκης ευελιξίας θα πρέπει να συμμετέχουν στο κόστος του μέτρου, με βάση την κατανάλωσή τους κατά τη διάρκεια τουλάχιστον του 1 %, και το πολύ του 5 %, των ωρών (ή των αγοραίων χρονικών μονάδων) με την υψηλότερη τιμή⁶⁴ κάθε έτος ή, εναλλακτικά, κατά τη διάρκεια τουλάχιστον του 1 %, και το πολύ του 20 %, των ωρών (ή των αγοραίων χρονικών μονάδων) με την υψηλότερη τιμή κάθε έτος, όταν η ανάγκη για ευελιξία είναι πιθανότερη (για παράδειγμα, με βάση τα αναμενόμενα πρότυπα διακυμάνσεων της ισχύος)⁶⁵. Εάν εφαρμόζονται τεχνικά κριτήρια γεωγραφικής διαφοροποίησης, το πρόσθετο κόστος για την εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων θα πρέπει να κατανέμεται στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας στις αντίστοιχες τοποθεσίες. Η Επιτροπή εκτιμά ότι η εν λόγω συνεισφορά μπορεί να θεωρηθεί αναλογική όταν ισούται τουλάχιστον με το 90 % του κόστους του μέτρου. Τέλη είναι δυνατό να επιβάλλονται σε μέρη που είναι υπεύθυνα για την εξισορρόπηση (όπως οι προμηθευτές).
- (110) Το μέτρο εγκρίνεται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 5 έτη.

4.4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥΣ ΙΣΧΥΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΜΟΝΤΕΛΟ-ΣΤΟΧΟ

- (111) Η Επιτροπή θα θεωρήσει την ενίσχυση για τους μηχανισμούς ισχύος, όπως αναφέρεται στα άρθρα 21 και 22 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ)

⁶³ Ο τρόπος με τον οποίο το μέτρο μπορεί να επηρεάσει τη διαμόρφωση των τιμών της αγοράς (σε σύγκριση με μια αντίστροφη κατάσταση χωρίς το μέτρο ενίσχυσης) και τυχόν επιπτώσεις στους υφιστάμενους πόρους όταν το μέτρο περιορίζεται μόνο σε νέες επενδύσεις, καθώς και σε ξένους πόρους, όταν το μέτρο περιορίζεται μόνο σε εθνικούς πόρους, δεν θα ενέπιπταν στο πεδίο της «αδικαιολόγητης στρέβλωσης».

⁶⁴ Η τιμή αναφέρεται είτε στην τιμή επόμενης ημέρας είτε σε πλησιέστερη στον πραγματικό χρόνο τιμή χονδρικής πώλησης ή τιμή εκκαθάρισης ανισορροπίας. Για να αποφευχθεί ο διπλός υπολογισμός, όταν η απόκριση ζήτησης και οι πόροι «μετά τον μετρητή» συμμετέχουν άμεσα στο καθεστώς ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα, πρέπει επίσης να υπόκεινται σε τέτοια τέλη για οποιαδήποτε ηλεκτρική ενέργεια δεν καταναλώνεται στο πλαίσιο υποχρεώσεων παράδοσης στο καθεστώς ευελιξίας.

⁶⁵ Για να αποφευχθεί ο διπλός υπολογισμός, όταν η απόκριση ζήτησης και οι πόροι «μετά τον μετρητή» συμμετέχουν άμεσα στο καθεστώς ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα, πρέπει επίσης να υπόκεινται σε τέτοια τέλη για οποιαδήποτε ηλεκτρική ενέργεια δεν καταναλώνεται στο πλαίσιο υποχρεώσεων παράδοσης στο καθεστώς ευελιξίας.

της Συνθήκης, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις, καθώς και οι προϋποθέσεις της ενότητας 3:

- α) Το μέτρο πληροί όλα τα κριτήρια είτε για στρατηγικό απόθεμα είτε για μηχανισμό ισχύος του μοντέλου-στόχου για το σύνολο της αγοράς που προβλέπεται στο παράρτημα I·
- β) Το μέτρο εγκρίνεται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 10 έτη.

4.5. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΛΑΦΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝΕΡΓΟΒΟΡΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ

4.5.1. ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΧΑΜΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- (112) Τα μέτρα που περιγράφονται στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία θα μετασχηματίσουν την οικονομία της Ένωσης σύμφωνα με τους φιλόδοξους στόχους της ΕΕ για το κλίμα. Έως ότου η απανθρακοποίηση του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης μεταφραστεί πλήρως σε χαμηλότερες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας, οι βιομηχανίες εντός της Ένωσης θα συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν υψηλότερο κόστος σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές τους σε δικαιοδοσίες με λιγότερο φιλόδοξες πολιτικές για το κλίμα.
- (113) Η κατάσταση αυτή δημιουργεί ιδιαίτερες προκλήσεις για τους κλάδους που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι στο διεθνές εμπόριο και εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ηλεκτρική ενέργεια για τη δημιουργία αξίας. Οι υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας αυξάνουν τον κίνδυνο μετεγκατάστασης των εν λόγω βιομηχανιών εκτός της Ένωσης σε τόπους όπου οι περιβαλλοντικοί κανόνες είτε απουσιάζουν είτε είναι λιγότερο φιλόδοξοι. Επιπλέον, το υψηλό κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας ενέχει τον κίνδυνο αποθάρρυνσης του εξηλεκτρισμού των διαδικασιών παραγωγής, ο οποίος είναι καίριας σημασίας για την επιτυχή απανθρακοποίηση της οικονομίας της Ένωσης. Για τον μετριασμό των εν λόγω κινδύνων και δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν προσωρινή ελάφρυνση στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας για εταιρείες που δραστηριοποιούνται στους σχετικούς τομείς της οικονομίας.

4.5.2. ΠΕΛΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- (114) Η Επιτροπή θα θεωρεί συμβατές με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης τις ενισχύσεις υπό μορφή προσωρινής ελάφρυνσης των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας για δραστηριότητες που πραγματοποιούνται σε τομείς στους οποίους οι κίνδυνοι αυτοί είναι ιδιαίτερα υψηλοί. Για να έχουν διαρκή αντίκτυπο, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να πραγματοποιούν επενδύσεις που συμβάλλουν στην πράσινη μετάβαση και στο κόστος του ενεργειακού συστήματος μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα (για παράδειγμα, αντικαθιστώντας τα ορυκτά καύσιμα με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας).
- (115) Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν μειώσεις από την τιμή χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας για ορισμένο μερίδιο της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξάρτητα από την πηγή προμήθειας της ηλεκτρικής ενέργειας (παραγωγή ενέργειας για ιδία χρήση, συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή προμήθεια μέσω του δικτύου). Η παρούσα ενότητα δεν αφορά τις μειώσεις των εισφορών που χρηματοδοτούν τη στήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή

της συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες εξακολουθούν να καλύπτονται από το τμήμα 4.11 των ΚΓΕΚΕΠ.

- (116) Ο κίνδυνος, σε τομεακό επίπεδο, να μεταφερθούν εκτός της Ένωσης δραστηριότητες σε τόπους όπου οι περιβαλλοντικοί κανόνες είτε απουσιάζουν είτε είναι λιγότερο φιλόδοξοι εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ένταση της ηλεκτρικής ενέργειας του εν λόγω τομέα και το κατά πόσον είναι ανοικτός στο διεθνές εμπόριο. Ως εκ τούτου, ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται μόνο σε επιχειρήσεις σε τομείς στους οποίους οι κίνδυνοι αυτοί είναι σημαντικοί. Αυτό ισχύει για τους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 1 των ΚΓΕΚΕΠ⁶⁶, για τους οποίους το γινόμενο της έντασης των εμπορικών συναλλαγών τους και της έντασης της ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο Ένωσης φθάνει τουλάχιστον το 2 % και των οποίων η ένταση των εμπορικών συναλλαγών και η ένταση της ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο Ένωσης ανέρχεται τουλάχιστον σε 5 % για κάθε δείκτη.
- (117) Ένας τομέας ή υποτομέας που πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας του σημείου (116), αλλά δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο που αναφέρεται στο εν λόγω σημείο, θα θεωρείται επίσης επιλέξιμος, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη αποδεικνύουν το γεγονός αυτό με στοιχεία αντιπροσωπευτικά του τομέα ή του υποτομέα σε επίπεδο Ένωσης, τα οποία επαληθεύονται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και βασίζονται σε χρονική περίοδο τουλάχιστον των τριών τελευταίων ετών για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.
- (118) Η ενίσχυση θα χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο προϋπολογισμό. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν το καθεστώς ενίσχυσης σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς ανάλογα με την έκθεσή τους στο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, ή σε τομείς ιδιαίτερης σημασίας για την οικονομία ή για την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα της εσωτερικής αγοράς. Τυχόν τέτοια όρια πρέπει να σχεδιαστούν με ευρύ τρόπο και να μην οδηγήσουν σε τεχνητό περιορισμό των δυνητικών δικαιούχων. Εντός του επιλέξιμου τομέα, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επιλογή των δικαιούχων πραγματοποιείται βάσει αντικειμενικών, αμερόληπτων και διαφανών κριτηρίων και ότι η ενίσχυση χορηγείται καταρχήν με τον ίδιο τρόπο σε όλους τους ανταγωνιστές του ίδιου τομέα εφόσον βρίσκονται στην ίδια αντικειμενική κατάσταση.

4.5.3. ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΚΙΝΗΤΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- (119) Οι ενισχύσεις συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά μόνον εφόσον λειτουργούν ως κίνητρο. Για να λειτουργούν ως κίνητρο και να προλαμβάνουν πράγματι τους κινδύνους που περιγράφονται στην ενότητα 4.5.1, πρέπει οι δικαιούχοι να τις αιτούνται και να τις εισπράττουν το έτος κατά το οποίο πραγματοποιούνται οι δαπάνες ή κατά το επόμενο έτος.
- (120) Η Επιτροπή θα θεωρήσει την ενίσχυση αναλογική για τους δικαιούχους από τους τομείς που αναφέρονται στα σημεία (116) και (117) εάν καλύπτει το πολύ κατά 50 % μείωση της ετήσιας μέσης τιμής χονδρικής αγοράς στη ζώνη προσφοράς, στην οποία είναι συνδεδεμένος ο δικαιούχος, για όχι περισσότερο από το 50 % της

⁶⁶ Στον βαθμό που η στατιστική ταξινόμηση μιας συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας σε κωδικό NACE έχει επηρεαστεί από την πλέον πρόσφατη τροποποίηση της NACE [κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/137 της Επιτροπής, ΕΕ L 19 της 20.1.2023, σ. 5], τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν είτε να χρησιμοποιήσουν την τροποποιημένη ταξινόμηση είτε να βασιστούν στην ταξινόμηση που ίσχυε κατά τη χρονική στιγμή της έκδοσης των ΚΓΕΚΕΠ.

οικείας ετήσιας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας αντίστοιχα. Η συνολική ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να μετρηθεί είτε κατά το έτος κατά το οποίο προκύπτει το επιλέξιμο κόστος είτε κατά το προηγούμενο έτος. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι, για να είναι αναλογική η ενίσχυση, οι μειώσεις αυτές δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα μειωμένη τιμή κάτω των 50 EUR/MWh για την επιλέξιμη κατανάλωση.

4.5.4. ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

- (121) Όταν θεσπίζουν καθεστώτα, τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίζουν τα είδη επενδύσεων για τα οποία μπορεί να αποδειχθεί με τρόπο μετρήσιμο ότι πραγματοποιούν μια επιπλέον συμβολή στη μείωση του κόστους του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, αντικατοπτρίζοντας τις ανάγκες της αγοράς και του συστήματος του οικείου κράτους μέλους, χωρίς να έχουν ως αποτέλεσμα αύξηση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης πρέπει να απαιτείται να διαθέτουν σε τέτοιες επενδύσεις σε νέα ή εκσυγχρονισμένα περιουσιακά στοιχεία τουλάχιστον το 50 % του ποσού της ενίσχυσης στο πλαίσιο του μέτρου αυτού. Οι επιλέξιμες επενδυτικές δραστηριότητες μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την ανάπτυξη δυναμικότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, λύσεις αποθήκευσης ενέργειας, μέτρα για την αύξηση της ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης, βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης που έχουν αντίκτυπο στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, και την ανάπτυξη ηλεκτρολυτικών κυψελών για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Επιλέξιμες είναι επίσης οι επενδύσεις που αποβλέπουν στον εξηλεκτρισμό. Τα κράτη μέλη μπορούν να καταρτίσουν πιο περιορισμένο κατάλογο επιλέξιμων επενδύσεων, αλλά οι επενδύσεις για την αύξηση της ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης πρέπει να είναι επιλέξιμες.
- (122) Στις επενδύσεις αυτές δεν πρέπει να χορηγείται κανένα άλλο μέτρο ενίσχυσης. Η επιλέξιμη επενδυτική δραστηριότητα πρέπει να αρχίσει να λειτουργεί εντός 48 μηνών από τη χορήγηση της ενίσχυσης βάσει του παρόντος τμήματος, εκτός εάν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει στο κράτος μέλος ότι για τεχνικούς λόγους είναι αναγκαίο μεγαλύτερο χρονοδιάγραμμα. Οι μεμονωμένες επενδύσεις μπορούν να καλύπτουν ενισχύσεις που λαμβάνονται επί σειρά ετών. Οι επενδύσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου ή να ανατεθούν σε τρίτους. Στην τελευταία περίπτωση, ο δικαιούχος παραμένει υπεύθυνος για την αποτελεσματική υλοποίηση των επενδύσεων.
- (123) Το κράτος μέλος μπορεί να χορηγήσει πρόσθετη στήριξη ύψους έως και 10 % του ποσού που χορηγείται βάσει του σημείου (120). Οι δικαιούχοι πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον το 75 % αυτής της πρόσθετης στήριξης σε επενδύσεις που προσδιορίζονται στο σημείο (121). Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν αυτή την πρόσθετη στήριξη μόνον εφόσον ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει ότι τουλάχιστον το 80 % του συνολικού ποσού της επένδυσης δαπανάται σε επενδύσεις για την αύξηση της ευελιξίας της ζήτησης, συμπεριλαμβανομένου του εφεδρικού εφοδιασμού χωρίς ορυκτά καύσιμα.
- (124) Το κράτος μέλος απαιτείται να επαληθεύει τις εν λόγω απαιτήσεις για κάθε δικαιούχο και να δημοσιεύει ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τα μέτρα της επένδυσης που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας.

4.5.5. ΣΩΡΕΥΣΗ

- (125) Επιπλέον των γενικών κανόνων σώρευσης που προβλέπονται στην ενότητα 3.3, οι ενισχύσεις βάσει της παρούσας ενότητας μπορούν να σωρευθούν με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση ή ενίσχυση ήσσονος σημασίας, ή να συνδυαστούν με κονδύλια της ΕΕ που τελούν υπό κεντρική διαχείριση, σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (δηλαδή την τιμή χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των έμμεσων δαπανών οι οποίες προκύπτουν από το κόστος εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που μετακυλίεται στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας), οι οποίες αλληλεπικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, υπό τον όρο ότι η εν λόγω σώρευση δεν έχει ως αποτέλεσμα να υπερβαίνει η ενίσχυση την υψηλότερη ένταση ή το υψηλότερο ποσό στήριξης που ισχύει υπό οποιαδήποτε από τις σχετικές προϋποθέσεις. Όταν σωρεύονται με ενισχύσεις για την αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους εκπομπών σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου μετά το 2021⁶⁷, το συνδυασμένο ποσό της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το υψηλότερο ποσό που ισχύει βάσει οποιασδήποτε από τις δύο κατευθυντήριες γραμμές.

4.5.6. ΔΙΑΡΚΕΙΑ

- (126) Οι ενισχύσεις βάσει του παρόντος τμήματος μπορούν να χορηγούνται στους δικαιούχους για μέγιστη διάρκεια τριών ετών. Μετά την 31η Δεκεμβρίου 2030 δεν πρέπει να πραγματοποιούνται πληρωμές.

5. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

- (127) Πέραν των υφιστάμενων διαθέσιμων δυνατοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των ΚΓΕΚΕΠ, η Επιτροπή θα θεωρήσει συμβατή με την εσωτερική αγορά, βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, την ενίσχυση για επενδύσεις που συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από βιομηχανικές δραστηριότητες με σκοπό την επίτευξη των κλιματικών φιλοδοξιών της Ένωσης ή που οδηγούν σε σημαντική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σε βιομηχανικές δραστηριότητες μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της ενότητας 3 και της παρούσας ενότητας.
- (128) Η βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των υλικών μπορεί επίσης να μειώσει τις εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου που παράγονται από βιομηχανικές δραστηριότητες. Τα περιβαλλοντικά οφέλη της αποδοτικής χρήσης των υλικών υπερβαίνουν την απλή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ως εκ τούτου, η στήριξη για την αποδοτική χρήση των υλικών, την κυκλική οικονομία και τη βιοοικονομία καλύπτεται από ειδικό τμήμα (το τμήμα 4.4) των ΚΓΕΚΕΠ. Τα έργα βιοαερίου και βιομεθανίου που έχουν σχεδιαστεί για τη συμπαραγωγή χωνεύματος, το οποίο στη συνέχεια μεταποιείται σε θρεπτικά συστατικά βιολογικής προέλευσης ή προϊόντα λίπανσης (όπως τα βιολιπάσματα), μπορούν επίσης να λάβουν ήδη στήριξη βάσει των υφιστάμενων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Ειδικότερα, το τμήμα 4.4 των ΚΓΕΚΕΠ παρέχει νομική βάση, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των βιολογικών καταλοίπων και της

⁶⁷ ΕΕ C 317 της 25.9.2020, σ. 5.

υποκατάστασης πρωτογενών πρώτων υλών από δευτερογενείς. Η Επιτροπή θα αντιμετωπίζει τις περιπτώσεις αυτές κατά προτεραιότητα. Οι επενδύσεις που στηρίζουν την κυκλική οικονομία μπορούν επίσης να λάβουν στήριξη χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση βάσει του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία.

5.1. ΠΕΛΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- (129) Η παρούσα ενότητα εφαρμόζεται γενικά σε επενδύσεις με τις οποίες μειώνονται οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ή βελτιώνεται η ενεργειακή απόδοση βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Για τους σκοπούς της παρούσας ενότητας, ως βιομηχανικές δραστηριότητες νοούνται οι δραστηριότητες που πραγματοποιούνται σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις⁶⁸ που περιλαμβάνουν την παραγωγή υλικών τελικών ή ενδιάμεσων αγαθών σε ευρεία κλίμακα.
- (130) Η παρούσα ενότητα δεν εφαρμόζεται σε:
- α) κρατική ενίσχυση για την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και την πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας⁶⁹.
 - β) κρατική ενίσχυση για την παραγωγή, μεταφορά και αποθήκευση ενέργειας με την επιφύλαξη των σημείων (131) και (132)⁷⁰.
 - γ) Κρατικές ενισχύσεις για νέες επενδύσεις στη βιομηχανική παραγωγή, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων που αναφέρονται στο σημείο (131), οι οποίες βασίζονται διαρθρωτικά σε ορυκτά καύσιμα. Κατ' εξαίρεση, οι επενδύσεις που βασίζονται στο φυσικό αέριο μπορούν να καλύπτονται από την παρούσα ενότητα εφόσον συμμορφώνονται με τους πρόσθετους όρους που προβλέπονται στην υποενότητα 5.2.4.
- (131) Η στήριξη για την παραγωγή ενέργειας καθαυτή καλύπτεται μεν από την ενότητα 4 της παρούσας ανακοίνωσης, όμως οι δραστηριότητες αυτές μπορούν, κατ' εξαίρεση, να καλύπτονται και από την παρούσα ενότητα 5, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) είναι μέρη επένδυσης που μειώνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ή που βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση βιομηχανικών δραστηριοτήτων όπως προβλέπεται στο σημείο (139).

⁶⁸ Ο ορισμός αυτός μπορεί επίσης να περιλαμβάνει εγκαταστάσεις εξόρυξης, με εξαίρεση τις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την εξόρυξη ενεργειακών προϊόντων.

⁶⁹ «Πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων»: η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και κτηνοτροφικών προϊόντων τα οποία απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, και για τα οποία δεν απαιτείται περαιτέρω επέμβαση που μεταβάλλει τη φύση των εν λόγω προϊόντων. «Πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»: όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

⁷⁰ Η παρούσα ενότητα περιλαμβάνει επενδύσεις σε βιομηχανικές δραστηριότητες διυλιστηρίων που προορίζονται ειδικά για την παραγωγή πετροχημικών προϊόντων τα οποία δεν χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης ή κίνησης.

- β) η ενέργεια παράγεται από ανανεώσιμες πηγές⁷¹. Για την παραγωγή θερμότητας ή για τη συνδυασμένη παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται φυσικό αέριο υπό τους πρόσθετους όρους που καθορίζονται στην υποενότητα 5.2.4. Μπορεί επίσης να καλύπτεται η παραγωγή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως αναφέρεται στο σημείο (73) στοιχείο α)·
- γ) η ενέργεια παράγεται είτε στον τόπο όπου πραγματοποιείται η βιομηχανική δραστηριότητα είτε στο βιομηχανικό πάρκο⁷² όπου ασκείται η βιομηχανική δραστηριότητα, υπό την προϋπόθεση ότι η ενέργεια παρέχεται στον βιομηχανικό χρήστη μέσω περιορισμένου δικτύου, χωρίς να διέρχεται μέσω του δημόσιου δικτύου· και
- δ) είτε i) η παραγόμενη ενέργεια χρησιμοποιείται κατά τουλάχιστον 80 % στις βιομηχανικές δραστηριότητες στον χώρο υλοποίησης του έργου⁷³, είτε ii) σε περίπτωση επενδύσεων σε συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, η παραγόμενη θερμότητα χρησιμοποιείται πλήρως από τον δικαιούχο⁷⁴.
- (132) Η παρούσα ενότητα καλύπτει επίσης τις ενισχύσεις για επενδύσεις σε βοηθητικές υποδομές αποθήκευσης ή μεταφοράς ενέργειας υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος επένδυσης σύμφωνα με το σημείο (139) ή το σημείο (131) και:
- α) Σε περίπτωση αποθήκευσης, η υποδομή βρίσκεται στον χώρο υλοποίησης του έργου και έχει διαστάσεις ανάλογες με τις ανάγκες της εν λόγω επένδυσης·
- β) Σε περίπτωση μεταφοράς, η υποδομή είτε βρίσκεται στον χώρο υλοποίησης του έργου είτε συνδέει αποκλειστικά τον εν λόγω χώρο με ανοικτή υποδομή που επιτρέπει την πρόσβαση τρίτων μερών σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ισχύει για την εσωτερική αγορά ενέργειας.
- (133) Η ενίσχυση βάσει της παρούσας ενότητας θα χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο προϋπολογισμό. Τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν εκτίμηση των συνολικών άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που θα εξοικονομηθούν ή της συνολικής εξοικονόμησης ενέργειας που αναμένεται να επιτευχθεί μέσω του καθεστώτος. Η ενίσχυση βάσει της παρούσας ενότητας μπορεί να χορηγείται μόνο με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, επιστρεπτέων προκαταβολών, δανείων, εγγυήσεων ή φορολογικών πλεονεκτημάτων⁷⁵.

⁷¹ Όπως αναφέρεται στο σημείο (48) στοιχείο α), το οποίο περιλαμβάνει την παραγωγή ΑΚΜΒΠ.

⁷² Ένα βιομηχανικό πάρκο αντιστοιχεί σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό χώρο όπου ορισμένες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας παρέχονται σε όμιλο επιχειρήσεων.

⁷³ Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να βασίζεται σε αξιόπιστες εκ των προτέρων προσομοιώσεις όσον αφορά την αναμενόμενη παραγωγή και ζήτηση ενέργειας.

⁷⁴ Στην περίπτωση που αναφέρεται στο στοιχείο γ), η ενέργεια πρέπει να χρησιμοποιείται τουλάχιστον κατά 80 % στις βιομηχανικές δραστηριότητες εντός του βιομηχανικού πάρκου ή η θερμότητα πρέπει να χρησιμοποιείται πλήρως εντός του βιομηχανικού πάρκου σε περίπτωση επενδύσεων στην παραγωγή θερμότητας μέσω συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης.

⁷⁵ Άλλες μορφές ενίσχυσης, και συγκεκριμένα η άμεση στήριξη για τη μείωση των ανθρακούχων εκπομπών, όπως η ενίσχυση με τη μορφή συμβάσεων επί διαφοράς (για τον άνθρακα) και οι διαφορικές προσανξήσεις, καθώς και τα εμπορεύσιμα πιστοποιητικά, εξαιρούνται από την παρούσα ενότητα. Η

- (134) Τα καθεστώτα που αξιολογούνται βάσει της παρούσας ενότητας θα πρέπει καταρχήν να καλύπτουν όλους τους τομείς οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου που ορίζεται στο σημείο (127). Τα κράτη μέλη που επιδιώκουν να περιορίσουν την επιλεξιμότητα του καθεστώτος σε ορισμένους τομείς πρέπει i) να αιτιολογούν αυτή την περιορισμένη επιλεξιμότητα βάσει αντικειμενικών κριτηρίων· και ii) να καταδεικνύουν ότι η περιορισμένη επιλεξιμότητα του καθεστώτος εξακολουθεί να συμβάλλει στην επίτευξη των ενωσιακών και εθνικών στόχων για το κλίμα και δεν αποκλείει αδικαιολόγητα λύσεις που είναι περισσότερο φιλικές προς το κλίμα και το περιβάλλον.
- (135) Ως διάταξη ασφαλούς λιμένα, και με την επιφύλαξη της παροχής εναλλακτικών δικαιολογήσεων από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα τεκμαίρεται ότι ο περιορισμός της επιλεξιμότητας ενός καθεστώτος δικαιολογείται για τους σκοπούς του σημείου (134) εάν το καθεστώς καλύπτει όλες τις σταθερές εγκαταστάσεις που αναφέρονται στο κεφάλαιο III της οδηγίας για το ΣΕΔΕ⁷⁶.
- (136) Για την έγκαιρη υλοποίηση των έργων και την επίτευξη της αναμενόμενης μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή της εξοικονόμησης ενέργειας, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι:
- α) η εγκατάσταση ή ο εξοπλισμός που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από την ενίσχυση λειτουργεί εντός 60 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης· και
 - β) το έργο, μόλις τεθεί σε πλήρη λειτουργία⁷⁷ η νέα εγκατάσταση ή ο εξοπλισμός που χρηματοδοτείται από την ενίσχυση, επιφέρει άμεσες μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή εξοικονόμηση ενέργειας που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 80 % των προβλεπόμενων μειώσεων ή εξοικονομήσεων.
- (137) Τα καθεστώτα πρέπει να περιλαμβάνουν αποτελεσματικό σύστημα κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης οιασδήποτε από τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο σημείο (136) ή στοιχείο ⁷⁸.
- (138) Το κράτος μέλος πρέπει να αποδεικνύει ότι η ενίσχυση δεν χρηματοδοτεί αύξηση της συνολικής παραγωγικής ικανότητας του δικαιούχου. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη:
- α) προσωρινών αυξήσεων της παραγωγικής ικανότητας κατά τη μεταβατική περίοδο πριν τεθεί σε πλήρη λειτουργία η νέα εγκατάσταση ή ο εξοπλισμός που χρηματοδοτείται από την ενίσχυση και ο υφιστάμενος εξοπλισμός δεν έχει ακόμη παροπλιστεί πλήρως· ή

ενίσχυση με τις εν λόγω μορφές ή άλλες μορφές άμεσης στήριξης για τη μείωση των ανθρακούχων εκπομπών θα αξιολογείται στο πλαίσιο των ΚΓΕΚΕΠ.

⁷⁶ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου.

⁷⁷ Αυτό συμβαίνει κατά κανόνα εντός δύο ετών από την έναρξη λειτουργίας.

⁷⁸ Είναι δυνατή η μη επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις στις οποίες η μη τήρηση των προϋποθέσεων οφείλεται σε παράγοντες που εκφεύγουν του ελέγχου του δικαιούχου της ενίσχυσης και δεν θα μπορούσαν ευλόγως να προβλεφθούν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

- β) περιορισμένων αυξήσεων της παραγωγικής ικανότητας που προκύπτουν από τεχνική αναγκαιότητα και δεν υπερβαίνουν το 15 % σε σύγκριση με την κατάσταση που επικρατούσε πριν από τη χρηματοδότηση της επένδυσης από την ενίσχυση.

5.2. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ Η ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

5.2.1. ΚΟΙΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

- (139) Οι επενδύσεις που μειώνουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου των εγκαταστάσεων ή που βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση των βιομηχανικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στα σημεία (129) έως (132) είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα από την τεχνολογική λύση που χρησιμοποιείται, υπό την προϋπόθεση ότι είτε:
- α) επιφέρουν μείωση των άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από τη σχετική δραστηριότητα, i) η οποία δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση, λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα και τους μηχανισμούς πολιτικής που θεσπίστηκαν για την αποκατάσταση της ίδιας ανεπάρκειας της αγοράς, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος εμπορίας εκπομπών της Ένωσης (ΣΕΔΕ), και ii) η οποία συνάδει με τους στόχους του νομοθετήματος της ΕΕ για το κλίμα⁷⁹, ή
 - β) επιφέρουν μείωση της κατανάλωσης ενέργειας της σχετικής δραστηριότητας ανά μονάδα παραγωγής σε σύγκριση με την κατάσταση χωρίς την ενίσχυση⁸⁰ και έχουν περίοδο αποπληρωμής τουλάχιστον 5 ετών. Η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας ανά μονάδα παραγωγής πρέπει να ισούται με τουλάχιστον 10 % για τις ήδη απανθρακοποιημένες διεργασίες και τουλάχιστον 20 % σε όλες τις άλλες περιπτώσεις⁸¹.
- (140) Ως διάταξη ασφαλούς λιμένα, και με την επιφύλαξη της παροχής εναλλακτικών δικαιολογήσεων από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα τεκμαίρεται ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται για επενδύσεις απανθρακοποίησης συμμορφώνονται με το σημείο (139) στοιχείο α), εάν το καθεστώς περιλαμβάνει τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- α) Όσον αφορά τις επενδύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου υφιστάμενων εγκαταστάσεων:
 - i. η επένδυση μειώνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου της υφιστάμενης εγκατάστασης κατά τουλάχιστον 40 % και, για τις

⁷⁹ Για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται από εταιρείες που δημοσιοποιούν εταιρικά σχέδια μετάβασης, αυτό περιλαμβάνει την απαίτηση να συνάδει η επένδυση με το εταιρικό σχέδιο μετάβασης, όπως ορίζεται στην οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες [οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 της 14ης Δεκεμβρίου 2022].

⁸⁰ Το επίπεδο εξοικονόμησης ενέργειας πρέπει να υπολογίζεται με βάση την τελική κατανάλωση ενέργειας του/των εξοπλισμού/-ών.

⁸¹ Οι επενδύσεις που συνεπάγονται αλλαγή της πηγής ή του φορέα ενέργειας, για παράδειγμα τη μετάβαση από τον άνθρακα στο φυσικό αέριο, θεωρούνται έργα απανθρακοποίησης και υπόκεινται στις απαιτήσεις για την απανθρακοποίηση και όχι για ενεργειακή απόδοση.

εγκαταστάσεις που αναφέρονται στο κεφάλαιο III της οδηγίας για το ΣΕΔΕ⁸², τις μειώνει κάτω από τον μέσο όρο εκπομπών του 10 % των πλέον αποδοτικών εγκαταστάσεων, όπως καθορίζεται από τον εκτελεστικό κανονισμό που ίσχυε κατά τον χρόνο δημοσίευσης του καθεστώτος για τον καθορισμό δεικτών αναφοράς σύμφωνα με το άρθρο 10α της οδηγίας 2003/87/EK (στο εξής: πλέον αποδοτικές εγκαταστάσεις)· ή

- ii. η επένδυση μειώνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μιας τεχνικής μονάδας⁸³ εντός της υφιστάμενης εγκατάστασης κατά τουλάχιστον 90 % και δεν δημιουργεί φαινόμενα εγκλωβισμού στη χρήση ορυκτών καυσίμων·

β) Όσον αφορά τις επενδύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου νέων εγκαταστάσεων που αντικαθιστούν υφιστάμενη εγκατάσταση, η επένδυση διασφαλίζει ότι οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου της εγκατάστασης είναι τουλάχιστον κατά 10 % χαμηλότερες από τις πλέον αποδοτικές εγκαταστάσεις ή συγκρίσιμη αναφορά όταν πρόκειται για εγκαταστάσεις άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο κεφάλαιο III της οδηγίας για το ΣΕΔΕ.

(141) Τα έργα πρέπει να επιφέρουν συνολική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Δεν πρέπει απλώς να έχουν ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τον οικείο βιομηχανικό τομέα στον τομέα της ενέργειας ή από ένα βιομηχανικό χώρο σε άλλο.

(142) Για να αποδείξουν ότι οι εκπομπές δεν μετατοπίζονται απλώς, τα κράτη μέλη πρέπει να αποδείξουν ότι οι έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που συνδέονται με τα επιλέξιμα έργα δεν αντισταθμίζουν πλήρως τις άμεσες μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που επιτυγχάνονται μέσω της επένδυσης, ώστε η καθαρή μείωση των εκπομπών να παραμένει σημαντική. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν ότι αυτό συμβαίνει με τον σχεδιασμό του καθεστώτος ή με βάση προσομοιώσεις της προβλεπόμενης μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των προβλεπόμενων έμμεσων εκπομπών ανά έργο αναφοράς, χρησιμοποιώντας καθιερωμένες μεθοδολογίες. Για την ηλεκτρική ενέργεια, αυτό μπορεί επίσης να αποδειχθεί καταδεικνύοντας i) ότι η αναμενόμενη αύξηση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας που προκύπτει από το καθεστώς μπορεί να καλυφθεί εξ ολοκλήρου από αύξηση της προσφοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ηλεκτρικής ενέργειας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως προβλέπεται στο πλέον πρόσφατο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το

⁸² Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου της εγκατάστασης πρέπει να μετρώνται στο επίπεδο της υποεγκατάστασης δείκτη αναφοράς βιομηχανικού προϊόντος που σχετίζεται με το ΣΕΔΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/331 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με τον καθορισμό ενωσιακών μεταβατικών κανόνων για την εναρμονισμένη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 10α της οδηγίας 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 59 της 27.2.2019, σ. 8). Για να εξασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των έργων, το κράτος μέλος πρέπει να αναπτύξει κοινή μεθοδολογία για τον υπολογισμό της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για δραστηριότητες που δεν καλύπτονται από το ΣΕΔΕ.

⁸³ Κατά την έννοια του τμήματος 4.4, οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την ερμηνεία του παραρτήματος I της οδηγίας για το ΣΕΔΕ, που δημοσιεύθηκαν στις 18.3.2010, είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/guidance_interpretation_en.pdf. Για τους τομείς εκτός ΣΕΔΕ, η έννοια μπορεί να εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

κλίμα (στο εξής: ΕΣΕΚ) του οικείου κράτους μέλους ή σε πιο επικαιροποιημένα σχέδια για την αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ηλεκτρικής ενέργειας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που εγκρίθηκαν μετά την τελευταία ενημέρωση του ΕΣΕΚ, και ii) ότι οι δικαιούχοι παραμένουν εκτεθειμένοι στα μηνύματα των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας και το καθεστώς περιέχει επαρκή κίνητρα για λύσεις ευελιξίας.

(143) Ως διάταξη ασφαλούς λιμένα, και με την επιφύλαξη της παροχής εναλλακτικών δικαιολογήσεων από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα τεκμαίρεται ότι οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο σημείο (142) πληρούνται στα ακόλουθα σενάρια:

α) Έμμεσες εκπομπές που συνδέονται με τη χρήση υδρογόνου σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο σημείο (146).

β) Έμμεσες εκπομπές που συνδέονται με έργα ευέλικτου εξηλεκτρισμού⁸⁴, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης αντλιών θερμότητας, των οποίων η τελική παραγόμενη ενέργεια υπερβαίνει σημαντικά την εισροή πρωτογενούς ενέργειας που απαιτείται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο παράρτημα VII της οδηγίας 2018/2001 ή

γ) Έμμεσες εκπομπές που συνδέονται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο σημείο (145).

(144) Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι η ενίσχυση για απανθρακοποίηση δεν εκτοπίζει αδικαιολόγητα επενδύσεις σε καθαρότερες εναλλακτικές λύσεις που είναι ήδη διαθέσιμες στην αγορά ούτε εγκλωβίζει ορισμένες τεχνολογίες, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η ευρύτερη ανάπτυξη μιας αγοράς για καθαρότερες τεχνολογίες και η χρήση καθαρότερων λύσεων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να περιορίζουν αδικαιολόγητα το τεχνολογικό πεδίο εφαρμογής των καθεστώτων. Ειδικότερα, για την απανθρακοποίηση της βιομηχανικής θερμότητας κάτω από τους 500 °C, δεν μπορούν να εξαιρούν τις πλέον φιλικές προς το κλίμα και το περιβάλλον τεχνολογίες, δηλαδή τη θερμότητα από ανανεώσιμες πηγές εκτός της βιομάζας, τον ευέλικτο εξηλεκτρισμό και την επαναχρησιμοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας.

5.2.2. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΤΟΥ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ Η ΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΥΔΡΟΓΟΝΟ

(145) Όσον αφορά τα καθεστώτα ενισχύσεων που καλύπτουν επενδύσεις οι οποίες βασίζονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας, τα κράτη μέλη πρέπει να επιβάλλουν όρους που απαιτούν τα καύσιμα αυτά να συμμορφώνονται με τα κριτήρια βιωσιμότητας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.

⁸⁴ Οι επενδύσεις στον εξηλεκτρισμό μπορούν να θεωρηθούν ευέλικτες, για παράδειγμα, εάν η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να προσαρμοστεί με βάση τα μηνύματα των τιμών ή όταν οι επενδύσεις συνδυάζονται με απαιτήσεις για την εγκατάσταση λύσεων ευελιξίας, όπως η αποθήκευση ενέργειας.

- (146) Για καθεστώα ενισχύσεων που καλύπτουν επενδύσεις οι οποίες εξαρτώνται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τη χρήση υδρογόνου ή καυσίμων που προέρχονται από υδρογόνο, τα κράτη μέλη πρέπει να επιβάλλουν όρους που διασφαλίζουν ότι το υδρογόνο ή τα καύσιμα που προέρχονται από υδρογόνο και χρησιμοποιούνται στα έργα είναι είτε ΑΚΜΒΠ είτε καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών⁸⁵. Τα καύσιμα αυτά μπορούν επίσης να συνδυάζονται με υδρογόνο το οποίο παράγεται από βιομάζα που συμμορφώνεται με τα κριτήρια βιωσιμότητας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.

5.2.3. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΡΓΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΑΝΘΡΑΚΑ

- (147) Όσον αφορά τα καθεστώα ενισχύσεων που καλύπτουν επίσης επενδύσεις για την ανάπτυξη εξοπλισμού δέσμευσης άνθρακα⁸⁶, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα έργα που καλύπτουν επενδύσεις σε εξοπλισμό δέσμευσης άνθρακα κατά την έναρξη λειτουργίας τους θα έχουν ως αποτέλεσμα την αποφυγή άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, λαμβανομένης υπόψη ολόκληρης της αλυσίδας δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (στο εξής: CCS) ή δέσμευσης και χρήσης διοξειδίου του άνθρακα (στο εξής: CCU).
- (148) Ως διάταξη ασφαλούς λιμένα, και με την επιφύλαξη της παροχής εναλλακτικών δικαιολογήσεων από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα τεκμαίρεται ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται για επενδύσεις απανθρακοποίησης συμμορφώνονται με το σημείο (147) εάν το καθεστώς προβλέπει ότι είναι επιλέξιμα μόνο έργα τα οποία:
- α) αφορούν την εγκατάσταση εξοπλισμού δέσμευσης άνθρακα στον βαθμό που το δεσμευμένο CO₂ κατά την έναρξη λειτουργίας της i) χρησιμοποιείται κατά τρόπον ώστε να έχει καταστεί μόνιμα δεσμευμένο με χημικό τρόπο σε ένα προϊόν ώστε να μην εισέρχεται στην ατμόσφαιρα υπό κανονικές συνθήκες χρήσης, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε κανονικής δραστηριότητας που λαμβάνει χώρα μετά το τέλος του κύκλου ζωής του προϊόντος, ή ii) χρησιμοποιείται για την παραγωγή συνθετικών καυσίμων σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της ΕΕ· και/ή
 - β) αφορούν την εγκατάσταση εξοπλισμού δέσμευσης άνθρακα με σκοπό τη μόνιμη αποθήκευσή του σε γεωλογικούς σχηματισμούς μέσω της αλυσίδας δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα σε τόπους που επιτρέπονται σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/ΕΚ⁸⁷, μεταξύ άλλων σε τόπους

⁸⁵ Καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 13 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.

⁸⁶ Οι επενδύσεις σε εγκαταστάσεις μεταφοράς, αποθήκευσης και χρήσης δεν καλύπτονται από την παρούσα ενότητα. Κατ' εξαίρεση, η υποδομή σύνδεσης (με δίκτυο) μπορεί να καλύπτεται από την παρούσα ενότητα, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνεται με το σημείο (132).

⁸⁷ Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006.

στους οποίους αναγνωρίζεται ότι εκτελούνται στρατηγικά έργα αποθήκευσης CO₂ μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με τη NZIA.

5.2.4. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

- (149) Σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στα σημεία (130) και (144), τα καθεστώτα μπορούν μόνο κατ' εξαίρεση να παρέχουν κίνητρα για νέες επενδύσεις με βάση το φυσικό αέριο ως μέσο μείωσης των εκπομπών ή αύξησης της ενεργειακής απόδοσης. Καλύπτονται από την παρούσα ενότητα μόνο εάν το κράτος μέλος αποδείξει i) ότι δεν υπάρχει τεχνολογικά ώριμη εναλλακτική λύση αντί του φυσικού αερίου, ii) ότι οι εναλλακτικές λύσεις αντί του φυσικού αερίου δεν είναι ακόμη εφικτές λόγω ανεπαρκούς διαθεσιμότητας ή υποδομής, ή iii) ότι η απανθρακοποίηση θα πραγματοποιηθεί σταδιακά. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη πρέπει να απαιτούν από τους δικαιούχους να υποβάλουν αξιόπιστο και λεπτομερές σχέδιο που να δείχνει τον τρόπο σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου έως το 2040· το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίσει την εφαρμογή αυτής της σταδιακής κατάργησης.
- (150) Κατά παρέκκλιση από το σημείο (139) στοιχείο β) και το σημείο (140) στοιχείο α) περίπτωση i) και στοιχείο β), οι επενδύσεις που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στο φυσικό αέριο ως μέσο για την απανθρακοποίηση της βιομηχανικής θερμότητας πρέπει, κατά την έναρξη λειτουργίας, να επιφέρουν εξοικονόμηση άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 70 % ή εξοικονόμηση κατανάλωσης ενέργειας ανά μονάδα παραγωγής κατά τουλάχιστον 40 %.⁸⁸
- (151) Οι εξαιρέσεις που επιτρέπουν περιορισμένες αυξήσεις δυναμικότητας που ορίζονται στα στοιχεία α) και β) του σημείου (138) δεν ισχύουν για επενδύσεις που βασίζονται στο φυσικό αέριο, εκτός εάν η επένδυση συμμορφώνεται με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές όπως ορίζονται στην οδηγία 2010/75/ΕΕ⁸⁹.

5.3. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΑ ΟΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (152) Κατά τον σχεδιασμό καθεστώτος ενισχύσεων βάσει της παρούσας ενότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί η αναλογικότητα της ενίσχυσης, το κράτος μέλος πρέπει να επιλέξει μία από τις εναλλακτικές μεθοδολογίες που περιγράφονται στις υποενότητες 5.3.1, 5.3.2 ή 5.3.3.
- (153) Όταν τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων βάσει της υποενότητας 5.3.1 υπερβαίνουν τα 200 εκατ. EUR, το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με την υποενότητα 5.3.2.

⁸⁸ Οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν με συνδυασμό του φυσικού αερίου με άλλες λύσεις απανθρακοποίησης. Υπενθυμίζεται ότι οι επενδύσεις που συνεπάγονται αλλαγή της πηγής ή του φορέα ενέργειας θεωρούνται έργα απανθρακοποίησης και υπόκεινται στις απαιτήσεις για την απανθρακοποίηση και όχι για την ενεργειακή απόδοση (βλ. υποσημείωση 81).

⁸⁹ Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

5.3.1. ΈΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (154) Για ποσά ενίσχυσης⁹⁰ έως 200 εκατ. EUR, το μέγιστο ποσό ενίσχυσης στο πλαίσιο καθεστώτος ενισχύσεων μπορεί να καθοριστεί με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες μιας επένδυσης, δηλαδή το συνολικό κόστος της επένδυσης που συνδέεται άμεσα με την επίτευξη της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή της ενεργειακής απόδοσης, και μια μέγιστη ένταση ενίσχυσης. Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης αποτυπώνει κατά προσέγγιση το πρόσθετο περιβαλλοντικό κόστος που ενέχει η χρήση των αντίστοιχων τεχνολογικών λύσεων απανθρακοποίησης. Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει:
- α) το 60 % για επενδύσεις οι οποίες καθιστούν δυνατή τη χρήση υδρογόνου ή καυσίμων που προέρχονται από υδρογόνο, όταν το μερίδιο των ΑΚΜΒΠ⁹¹ που αναφέρονται στο σημείο (146) ανέρχεται σε τουλάχιστον 40 %·
 - β) το 45 % για επενδύσεις στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές⁹², στην αποθήκευση ενέργειας⁹³, επενδύσεις στον ευέλικτο εξηλεκτρισμό που αναφέρονται στο σημείο (143) στοιχείο β), επενδύσεις σε εξοπλισμό δέσμευσης άνθρακα που συμμορφώνονται με το σημείο (147)·
 - γ) το 35 % για επενδύσεις οι οποίες καθιστούν δυνατή τη χρήση καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που αναφέρονται στο σημείο (146)·
 - δ) το 20 % για επενδύσεις στην παραγωγή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που αναφέρονται στο σημείο (146)·
 - ε) το 30 % για όλες τις άλλες τεχνολογίες.
- (155) Για επενδύσεις που πραγματοποιούνται από μικρές επιχειρήσεις, οι εντάσεις ενίσχυσης βάσει του σημείου (154) μπορούν να αυξηθούν κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, και για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται από μεσαίες επιχειρήσεις, οι εντάσεις ενίσχυσης μπορούν να αυξηθούν κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες.

5.3.2. ΈΛΛΕΙΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- (156) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να ορίσουν το μέγιστο ποσό ενίσχυσης στο πλαίσιο καθεστώτος ενισχύσεων ως το έλλειμμα χρηματοδότησης της επιλέξιμης επένδυσης. Οι αιτούντες στο πλαίσιο του καθεστώτος πρέπει να υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ενιαίο υπόδειγμα για τον υπολογισμό του ελλείμματος χρηματοδότησης. Τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίσουν τη μεθοδολογία που θα ακολουθήσουν για να επαληθεύσουν ότι οι προβλέψεις ταμειακών ροών στις οποίες βασίζονται οι υπολογισμοί της ΚΠΑ είναι αξιόπιστες και συνεπείς με το έργο απανθρακοποίησης. Το ενιαίο υπόδειγμα πρέπει να είναι σύμφωνο με τις αρχές και τα κύρια χαρακτηριστικά του υποδείγματος που θα δημοσιευτεί από την Επιτροπή.

⁹⁰ Τα ποσά ενίσχυσης βάσει του παρόντος σημείου υπολογίζονται με βάση το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης.

⁹¹ Όταν η μετατροπή σε χρήση υδρογόνου συνεπάγεται τη μετατροπή άλλων διαδικασιών παραγωγής στην ίδια τοποθεσία, η ένταση της ενίσχυσης 60 % ισχύει επίσης για τις εν λόγω πρόσθετες επενδύσεις.

⁹² Όπως αναφέρεται στο σημείο (48) στοιχείο α), το οποίο περιλαμβάνει την παραγωγή ΑΚΜΒΠ.

⁹³ Στον βαθμό που συμμορφώνεται με το σημείο (132).

- (157) Όταν η ενίσχυση που υπολογίζεται με βάση το έλλειμμα χρηματοδότησης του έργου υπερβαίνει το υψηλότερο ποσό των 200 εκατ. EUR ή το 10 % του προϋπολογισμού του καθεστώτος ανά επιχείρηση και έργο, το έλλειμμα χρηματοδότησης πρέπει να αξιολογείται από την Επιτροπή κατόπιν χωριστής κοινοποίησης.
- (158) Όταν τα κράτη μέλη καθορίζουν το ποσό της ενίσχυσης βάσει του σημείου (156) και το εν λόγω ποσό της ενίσχυσης υπερβαίνει τα 30 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και έργο, πρέπει να υπάρχει μηχανισμός ανάκτησης που να διασφαλίζει ότι το κράτος μέλος λαμβάνει κατάλληλο μερίδιο τυχόν πρόσθετων πλεονασμάτων που δημιουργούνται από ενισχυόμενο έργο, βάσει σύγκρισης του προβλεπόμενου επιχειρηματικού σχεδίου με τις πραγματικές ταμειακές ροές του έργου. Ο μηχανισμός ανάκτησης πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:
- α) Ο υπολογισμός που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκτησης πρέπει να ελέγχεται βάσει χωριστών λογαριασμών για το ενισχυόμενο έργο και να επαληθεύεται από ανεξάρτητο ελεγκτή.
 - β) Ο μηχανισμός ανάκτησης πρέπει να εφαρμόζεται καθ' όλη τη διάρκεια των χρηματοοικονομικών προβλέψεων στις οποίες βασίζεται η αξιολόγηση του ελλείμματος χρηματοδότησης και πρέπει να περιλαμβάνει την τελική αξία του έργου στο τέλος του χρονικού ορίζοντα σχεδιασμού βάσει τυποποιημένων οικονομικών μεθοδολογιών⁹⁴ και
 - γ) Ο μηχανισμός ανάκτησης πρέπει να περιλαμβάνει κίνητρα ώστε οι δικαιούχοι να ελαχιστοποιούν το κόστος τους και να υλοποιούν αποτελεσματικά το έργο με την πάροδο του χρόνου, ενώ το μερίδιο του πλεονάσματος που επιστρέφεται στο κράτος πρέπει να παραμένει σημαντικό.

5.3.3. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

- (159) Εναλλακτικά προς τα σημεία (154) και (156), τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επιλέξουν να καθορίσουν το μέγιστο ποσό ενίσχυσης στο πλαίσιο καθεστώτος ενισχύσεων μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών που πληροί τις ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις:
- α) Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών πρέπει να είναι ανοικτή σε όλα τα επιλέξιμα έργα στο πλαίσιο του καθεστώτος που παρέχουν το ίδιο είδος συνεισφοράς στους περιβαλλοντικούς στόχους του μέτρου, δηλαδή συνεισφορά στην αποφυγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή συνεισφορά στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
 - β) Δεν επιτρέπεται η εφαρμογή δεσμών για συγκεκριμένες τεχνολογίες, εκτός εάν είναι αναγκαία για να αποφευχθεί ο *de facto* αποκλεισμός τεχνολογιών με υψηλότερο κόστος μείωσης αλλά και υψηλό δυναμικό απανθρακοποίησης.
 - γ) Πιθανά ανώτατα όρια προσφορών, που αποσκοπούν στον περιορισμό της μέγιστης προσφοράς από μεμονωμένους προσφέροντες σε συγκεκριμένες

⁹⁴ Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, ο μηχανισμός ανάκτησης μπορεί να εφαρμοστεί για πρώτη φορά 5 έτη, και για τελευταία φορά 10 έτη μετά την έναρξη λειτουργίας ενός έργου, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την τελική εφαρμογή του μηχανισμού ανάκτησης λαμβάνεται υπόψη η τελική αξία του έργου.

κατηγορίες και δέσμες, πρέπει να αιτιολογούνται με αναφορά στους υπολογισμούς του ελλείμματος χρηματοδότησης για τα έργα αναφοράς⁹⁵.

6. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΠΑΡΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

(160) Υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της ενότητας 3 και της παρούσας ενότητας, η Επιτροπή θα θεωρεί συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης την ενίσχυση που χορηγείται με σκοπό την παροχή κινήτρων για επενδυτικά έργα που προσθέτουν παραγωγική ικανότητα για:

- α) την παραγωγή, μεταξύ άλλων με δευτερογενείς πρώτες ύλες, των τελικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα II· και/ή
- β) την παραγωγή, μεταξύ άλλων με δευτερογενείς πρώτες ύλες, των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που απαριθμούνται στο παράρτημα II· και/ή
- γ) την παραγωγή νέων ή ανακτημένων σχετικών κρίσιμων πρώτων υλών που είναι αναγκαίες για την παραγωγή των τελικών προϊόντων και των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων τους που ορίζονται στα στοιχεία α) και β).

Οι εν λόγω ενισχύσεις μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη του δείκτη αναφοράς ανθεκτικότητας 40 % της NZIA, σε συνδυασμό με άλλες πολιτικές για την ανάπτυξη ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τέτοιες επενδύσεις στην παραγωγή καθαρών τεχνολογιών.

(161) Τούτο δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν καθεστώτα ενισχύσεων ειδικά για τη στήριξη επενδύσεων που ενισχύουν την κυκλική οικονομία (π.χ. προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση κ.λπ.), βάσει του τμήματος 4.4 των ΚΓΕΚΕΠ, έως το μέγιστο ποσό ενίσχυσης που προβλέπεται στο εν λόγω τμήμα. Η Επιτροπή θα αντιμετωπίζει τις περιπτώσεις αυτές κατά προτεραιότητα. Αυτό περιλαμβάνει τη στήριξη για επενδύσεις που καθιστούν δυνατή την υποκατάσταση πρωτογενών πρώτων υλών με δευτερογενείς πρώτες ύλες. Οι επενδύσεις που στηρίζουν την κυκλική οικονομία μπορούν επίσης να λάβουν στήριξη χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση βάσει του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία.

(162) Υπό κανονικές συνθήκες αγοράς, οι παραγωγοί καθαρής τεχνολογίας θα πρέπει να είναι σε θέση να καλύπτουν το λειτουργικό κόστος τους χωρίς περαιτέρω δημόσια στήριξη, κατά μείζονα δε λόγο όταν το επενδυτικό κόστος τους έχει ήδη επιδοτηθεί. Οι ενισχύσεις λειτουργίας ενδέχεται να έχουν ιδιαίτερα στρεβλωτικές επιπτώσεις καθώς μπορούν να μειώσουν άμεσα το κόστος των αγαθών ή των υπηρεσιών που παρέχονται στην αγορά και να διατηρήσουν στην αγορά φορείς που εμφανίζουν ζημίες σε μακροπρόθεσμη βάση. Ωστόσο, οι κατασκευαστές καθαρής τεχνολογίας, όπως οι παραγωγοί μπαταριών, ενδέχεται να αντιμετωπίσουν αθέμιτο παγκόσμιο ανταγωνισμό, απρόβλεπτες υπερβάσεις κόστους ή αβεβαιότητες όσον αφορά τη μελλοντική ζήτηση, για παράδειγμα (αλλά

⁹⁵ Ως έργο αναφοράς νοείται ένα παράδειγμα έργου το οποίο είναι αντιπροσωπευτικό του μέσου έργου σε μια κατηγορία επιλέξιμων δικαιούχων για καθεστώς ενισχύσεων.

όχι μόνο) κατά τη διάρκεια της περιόδου αύξησης, οι οποίες είναι εγγενείς στις δραστηριότητές τους. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν χρηματοδότηση, μεταξύ άλλων με τη μορφή ιδίων κεφαλαίων και/ή οιονεί ιδίων κεφαλαίων, με όρους της αγοράς, παράλληλα με ιδιωτικούς φορείς (βλ. σημείο (7)), υπό τις ίδιες προϋποθέσεις όσον αφορά τους κινδύνους και τις αποδόσεις (*pari passu*). Η χρηματοδότηση αυτή μπορεί να καλύπτει επενδυτικές ανάγκες αλλά και λειτουργικές δαπάνες.

6.1. ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- (163) Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις για επενδυτικά σχέδια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου (160).
- (164) Ενίσχυση για τα επενδυτικά έργα που αναφέρονται στο σημείο (163) μπορεί να χορηγηθεί βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο προϋπολογισμό, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρούσα υποενότητα και στην ενότητα 3.
- (165) Οι δικαιούχοι πρέπει να υποβάλουν αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών και να παράσχουν στο κράτος μέλος τις απαιτούμενες πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας ανακοίνωσης.
- (166) Οι επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού έργου που λαμβάνει στήριξη από την ενίσχυση αφορούν όλες τις επενδυτικές δαπάνες σε υλικά (όπως γη, κτίρια, εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, μηχανήματα) και άυλα στοιχεία ενεργητικού (όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία) που απαιτούνται για την παραγωγή ή ανάκτηση των αγαθών τα οποία απαριθμούνται στο σημείο (160). Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού πρέπει: i) να παραμένουν συνδεδεμένα με την οικεία περιοχή και δεν πρέπει να μεταφέρονται σε άλλες περιοχές· ii) να χρησιμοποιούνται πρωτίστως στη σχετική εγκατάσταση παραγωγής που λαμβάνει την ενίσχυση· iii) να είναι αποσβέσιμα· iv) να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή· v) να περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση· και vi) να παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση για τουλάχιστον πέντε έτη (ή τρία έτη για τις ΜΜΕ).
- (167) Όταν το επενδυτικό έργο πραγματοποιείται εκτός ενισχυόμενων περιοχών, η ένταση της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15 % των επιλέξιμων δαπανών και το ποσό της ενίσχυσης⁹⁶ δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR ανά έργο. Όταν το επενδυτικό έργο πραγματοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, η ένταση της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20 % των επιλέξιμων δαπανών και το ποσό της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200 εκατ. EUR ανά έργο. Όταν το επενδυτικό έργο πραγματοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης, η ένταση της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το

⁹⁶ Τα ποσά ενίσχυσης βάσει του παρόντος σημείου υπολογίζονται με βάση το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης.

35 % των επιλέξιμων δαπανών και το ποσό της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 350 εκατ. EUR ανά έργο⁹⁷.

- (168) Για επενδύσεις που πραγματοποιούνται από μικρές επιχειρήσεις, οι εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται στο σημείο (167) μπορούν να αυξηθούν περαιτέρω κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, και για επενδύσεις που πραγματοποιούνται από μεσαίες επιχειρήσεις, οι εντάσεις ενίσχυσης μπορούν να αυξηθούν κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες.
- (169) Για να διασφαλίζεται ότι η επένδυση είναι βιώσιμη, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι ο δικαιούχος της ενίσχυσης συνεισφέρει τουλάχιστον το 25 % των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης⁹⁸.
- (170) Ο δικαιούχος πρέπει να δεσμευτεί ότι θα διατηρήσει την επένδυση στη συγκεκριμένη περιοχή επί ελάχιστη περίοδο πέντε ετών, ή τριών ετών για τις ΜΜΕ, μετά την ολοκλήρωση του έργου, με σκοπό τη δημιουργία διατηρήσιμων και ποιοτικών θέσεων εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η δέσμευση αυτή δεν θα πρέπει να εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας παραγωγής ή εξοπλισμού που κατέστησαν παρωχημένα ή υπέστησαν βλάβες κατά την περίοδο αυτή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή για την ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο. Ωστόσο, δεν μπορεί να χορηγηθεί περαιτέρω ενίσχυση βάσει της παρούσας ανακοίνωσης για αντικατάσταση της συγκεκριμένης μονάδας παραγωγής ή εξοπλισμού. Η μη τήρηση της δέσμευσης αυτής θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την ανάκτηση της ενίσχυσης από τη χορηγούσα αρχή.
- (171) Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης και με βάση τις πληροφορίες που παρέχει ο δικαιούχος, όπως αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας ανακοίνωσης, η χορηγούσα αρχή πρέπει να επαληθεύει τους συγκεκριμένους κινδύνους που ενέχει η μη πραγματοποίηση της επένδυσης εντός του ΕΟΧ⁹⁹.
- (172) Η ενίσχυση δεν μπορεί να χορηγηθεί για να διευκολυνθεί η μετεγκατάσταση παραγωγικών δραστηριοτήτων εντός του ΕΟΧ, ιδίως για να αποτραπεί η απώλεια θέσεων εργασίας. Για τον σκοπό αυτό, ο δικαιούχος πρέπει :
- α) να επιβεβαιώσει ότι, κατά τη διετία που προηγείται της αίτησης ενίσχυσης, δεν έχει πραγματοποιήσει μετεγκατάσταση στην εγκατάσταση στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η ενισχυόμενη επένδυση και

⁹⁷ Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω μέγιστα ποσά ενίσχυσης δεν καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των ενισχυόμενων έργων.

⁹⁸ Αυτό δεν ισχύει, για παράδειγμα, για τα επιδοτούμενα δάνεια, τα κρατικά δάνεια μετοχικού κεφαλαίου ή τις δημόσιες συμμετοχές που δεν πληρούν τις αρχές του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία αγοράς, για τις κρατικές εγγυήσεις που περιέχουν στοιχεία ενίσχυσης ή για δημόσια στήριξη που χορηγείται βάσει του κανόνα de minimis. Η χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ και/ή το ΕΤΕ (με ίδιο κίνδυνο και από ίδιους πόρους) για το επενδυτικό έργο, έως το 12,5 % των επιλέξιμων δαπανών, θα γίνεται δεκτή ως χρηματοδοτική συνεισφορά για τους σκοπούς του σημείου (169).

⁹⁹ Για έργα στα οποία έχει απονεμηθεί «σφραγίδα κυριαρχίας» όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795 στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας (βλ. υποσημείωση 106), δεν απαιτείται τέτοια επαλήθευση.

- β) να δεσμευτεί ότι δεν θα προβεί σε τέτοια μετεγκατάσταση επί δύο έτη μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Η μη τήρηση της δέσμευσης αυτής θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την ανάκτηση της ενίσχυσης από τη χορηγούσα αρχή.

6.2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ AD HOC

- (173) Η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει μεμονωμένα κοινοποιημένες ενισχύσεις για επενδυτικά έργα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής που ορίζεται στο σημείο (160), υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρούσα υποενότητα, στα σημεία , (165) και (170), καθώς και στην ενότητα 3.
- (174) Το ποσό της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το χαμηλότερο από τα ακόλουθα όρια: i) το ποσό της επιδότησης¹⁰⁰ που θα μπορούσε αποδεδειγμένα να λάβει ο δικαιούχος για ισοδύναμη επένδυση σε τρίτη χώρα εκτός του ΕΟΧ· και ii) το ελάχιστο ποσό που απαιτείται για να δοθούν κίνητρα στον δικαιούχο της ενίσχυσης να πραγματοποιήσει την επένδυση στην οικεία περιοχή στον ΕΟΧ και όχι σε εναλλακτική τοποθεσία εκτός του ΕΟΧ (έλλειμμα χρηματοδότησης)¹⁰¹. Ο δικαιούχος πρέπει να αποδείξει ότι χωρίς την ενίσχυση η σχεδιαζόμενη επένδυση δεν θα πραγματοποιούνταν στον ΕΟΧ¹⁰². Η Επιτροπή θεωρεί ότι απαιτείται πρόσθετη διασφάλιση με τη μορφή μηχανισμού ανάκτησης σε αγορές με αυξημένο κίνδυνο μελλοντικής αστάθειας της αγοράς, ώστε να διασφαλιστεί η δίκαιη κατανομή των πρόσθετων κερδών που δεν προβλέπονταν στην κοινοποιηθείσα ανάλυση του ελλείμματος χρηματοδότησης.
- (175) Όταν η επένδυση πραγματοποιείται εκτός ενισχυόμενων περιοχών, το κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει ότι η επένδυση δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί εξίσου αποτελεσματικά σε ενισχυόμενη περιοχή και ότι, ως εκ τούτου, είναι εύλογο για τον δικαιούχο της ενίσχυσης να μην εγκαταστήσει την επένδυση στην εν λόγω ενισχυόμενη περιοχή.
- (176) Όταν εξετάζονται διάφορες τοποθεσίες εντός του ΕΟΧ για την υλοποίηση της επένδυσης και εάν η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης βάσει της παρούσας υποενότητας αποσκοπεί στην προσέλκυση της επένδυσης σε περιοχή με χαμηλότερη ένταση περιφερειακής ενίσχυσης, όπως ορίζεται στον ισχύοντα χάρτη

¹⁰⁰ Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση και η επιδότηση (με οποιαδήποτε μορφή) που θα μπορούσε αποδεδειγμένα να λάβει ο δικαιούχος σε δικαιοδοσία τρίτης χώρας εκτός του ΕΟΧ θα συγκριθούν με προεξοφλημένους όρους.

¹⁰¹ Καταρχήν, είναι απίθανο η Επιτροπή να θεωρήσει συμβατά με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης τα ποσά των ενισχύσεων που υπερβαίνουν το κόστος επένδυσης κεφαλαίου που είναι αναγκαίο για την υλοποίηση των έργων στην οικεία περιοχή, δεδομένου ότι οι εν λόγω ενισχύσεις είναι απίθανο να έχουν χαρακτήρα κινήτρου.

¹⁰² Τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα για την υποστήριξη του αντίστροφου σεναρίου που αναφέρεται στο παράρτημα III της παρούσας ανακοίνωσης πρέπει να είναι αξιόπιστα, δηλαδή γνήσια και συναφή με τους παράγοντες λήψης αποφάσεων που επικρατούσαν κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης από τον δικαιούχο της ενίσχυσης όσον αφορά την επένδυση. Τα κράτη μέλη καλούνται να αξιοποιούν γνήσια και επίσημα έγγραφα του διοικητικού συμβουλίου, εκτιμήσεις κινδύνων (συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων των κινδύνων που αφορούν συγκεκριμένη τοποθεσία), οικονομικές εκθέσεις, εσωτερικά επιχειρηματικά σχέδια, γνώμες εμπειρογνομόνων και άλλες μελέτες που σχετίζονται με το υπό αξιολόγηση επενδυτικό σχέδιο. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να είναι σύγχρονα με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με την επένδυση ή την τοποθεσία της. Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσαν επίσης να είναι χρήσιμα έγγραφα που περιλαμβάνουν πληροφορίες για την προβλεπόμενη ζήτηση, προβλέψεις ως προς το κόστος, οικονομικές προβλέψεις, έγγραφα τα οποία υποβάλλονται σε επενδυτική επιτροπή και στα οποία αναλύονται επενδυτικά σενάρια ή έγγραφα που παρέχονται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

περιφερειακών ενισχύσεων, σε σύγκριση με άλλες εναλλακτικές υπό εξέταση περιοχές του ΕΟΧ (σε μη ενισχυόμενη περιοχή), αυτό θα συνιστούσε αρνητική επίπτωση στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές, η οποία δεν είναι πιθανό να αντισταθμιστεί με τυχόν θετικά αποτελέσματα. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες στις εξεταζόμενες τοποθεσίες εντός του ΕΟΧ εφαρμόζεται η ίδια ένταση περιφερειακής ενίσχυσης, ο δικαιούχος πρέπει να αποδείξει ότι η επιλογή της τοποθεσίας βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια, ανεξάρτητα από τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης. Αντιθέτως, δεν υπάρχει τόσο προφανής αρνητική επίπτωση στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές όταν ο δικαιούχος είναι σε θέση να αποδείξει ότι, διαφορετικά, η επένδυση δεν θα πραγματοποιούνταν σε τέτοιες εναλλακτικές περιοχές του ΕΟΧ και, αντ' αυτού, θα εκτρεπόταν προς τρίτη χώρα εκτός του ΕΟΧ.

- (177) Ο δικαιούχος πρέπει να δεσμευτεί να χρησιμοποιήσει για την παραγωγή των αγαθών που ορίζονται στο σημείο (160) την τελευταία διαθέσιμη στο εμπόριο τεχνολογία παραγωγής αιχμής από την άποψη των περιβαλλοντικών εκπομπών.
- (178) Το κράτος μέλος θα πρέπει να αποδείξει ότι με την πρόσθετη παραγωγική ικανότητα που δημιουργείται από την ενισχυόμενη επένδυση, ο δικαιούχος της ενίσχυσης θα συμβάλει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής αυτονομίας, καλύπτοντας το υφιστάμενο χάσμα μεταξύ ζήτησης και προσφοράς εντός της Ένωσης, και χωρίς να παραγκωνίσει την παραγωγική ικανότητα που είτε υπάρχει ήδη είτε έχει δεσμευτεί να κατασκευαστεί.
- (179) Κατά την εκτίμηση της κρατικής ενίσχυσης βάσει της παρούσας υποενότητας, η Επιτροπή θα ζητά να λάβει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για να κρίνει αν η κρατική ενίσχυση είναι πιθανό να οδηγήσει σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες τοποθεσίες εντός του ΕΟΧ. Στην περίπτωση αυτήν και εάν η επένδυση παρέχει στον δικαιούχο της ενίσχυσης τη δυνατότητα μετεγκατάστασης μιας δραστηριότητας στην περιοχή-στόχο, εάν υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ενίσχυσης και της μετεγκατάστασης, αυτό αποτελεί αρνητική επίπτωση στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές, η οποία δεν είναι πιθανό να αντισταθμιστεί με τυχόν θετικά αποτελέσματα.

6.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΘΑΡΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΑΧΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

- (180) Η Επιτροπή θα θεωρήσει συμβατά με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης τα καθεστώτα που προβλέπουν κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή ταχύτερης απόσβεσης, οι οποίες χορηγούνται ώστε να ενθαρρύνουν την απόκτηση ή μίσθωση εξοπλισμού καθαρής τεχνολογίας, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρούσας υποενότητας και της ενότητας 3.
- (181) Η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται με τη μορφή καθεστώτων ενισχύσεων τα οποία συνίστανται σε ταχύτερη απόσβεση —έως την πλήρη και άμεση φορολογική αναγνώριση¹⁰³— των δαπανών που πραγματοποιούνται για την απόκτηση ή μίσθωση επιλέξιμων περιουσιακών στοιχείων.

¹⁰³ Δεν επιτρέπεται η άμεση φορολογική αναγνώριση της δαπάνης για περιουσιακά στοιχεία των οποίων η διάρκεια απόσβεσης υπερβαίνει τα 15 έτη.

- (182) Επιλέξιμα περιουσιακά στοιχεία είναι όλα τα τελικά προϊόντα που αναφέρονται στο σημείο (160) στοιχείο α).
- (183) Τα επιλέξιμα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) να είναι νέα·
 - β) να χρησιμοποιούνται πρωτίστως για τις δραστηριότητες του δικαιούχου και να παραμένουν συνδεδεμένα με τις δραστηριότητες αυτές για τουλάχιστον πέντε έτη (ή τρία έτη για τις ΜΜΕ)¹⁰⁴.
 - γ) να μπορούν να αποσβεστούν·
 - δ) να αγοράζονται ή να μισθώνονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς·
 - ε) να περιλαμβάνονται στα περιουσιακά στοιχεία του δικαιούχου.
- (184) Η απόκτηση ή μίσθωση των επιλέξιμων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να πραγματοποιηθούν και η ταχύτερη απόσβεση πρέπει να αρχίσει το αργότερο την ημερομηνία λήξης της παρούσας ανακοίνωσης, όπως ορίζεται στο σημείο (216).
- (185) Το σημείο (38) στοιχεία α) και β) δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που αναφέρονται στην παρούσα υποενότητα. Ενίσχυση με τη μορφή ταχύτερης απόσβεσης μπορεί να χορηγείται επιπλέον κάθε άλλης κρατικής ενίσχυσης ή στήριξης από κονδύλια της ΕΕ που τελούν υπό κεντρική διαχείριση, σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, χωρίς να χρειάζεται να υπολογιστεί το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης.

7. ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

- (186) Εκτός από την ενότητα 4.1, την ενότητα 4.2, τις ενότητες 5.1 έως 5.3 και την ενότητα 6.1, η παρούσα υποενότητα περιλαμβάνει ειδικές προϋποθέσεις συμβατότητας για τα καθεστώτα τα οποία στηρίζουν επενδύσεις που έχουν αξιολογηθεί θετικά στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας¹⁰⁵. Υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με την παρούσα ενότητα και την ενότητα 3, η Επιτροπή θα θεωρήσει συμβατά με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, τα μέτρα ενίσχυσης για τη στήριξη των επενδύσεων για την παραγωγή και αποθήκευση καθαρής ενέργειας που ορίζονται στα σημεία (48) και (73), των επενδύσεων για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από βιομηχανικές δραστηριότητες που αναφέρονται στα σημεία (129) έως (132), και των επενδύσεων οι οποίες δημιουργούν πρόσθετη παραγωγική ικανότητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου (160) για έργα που ήταν επιτυχή στην

¹⁰⁴ Ωστόσο, για τα περιουσιακά στοιχεία με κανονική περίοδο απόσβεσης μικρότερη των πέντε ετών, η ελάχιστη περίοδος χρήσης μειώνεται σε τρία έτη.

¹⁰⁵ Το Ταμείο Καινοτομίας συστάθηκε με το άρθρο 10α παράγραφος 8 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

αξιολόγηση του Ταμείου Καινοτομίας και στα οποία έχει απονεμηθεί η «σφραγίδα κυριαρχίας» που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795¹⁰⁶.

- (187) Όσον αφορά τις επενδύσεις στην παραγωγή και αποθήκευση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που αναφέρονται στο σημείο (48) και αξιολογούνται βάσει της παρούσας ενότητας, εφαρμόζονται τα σημεία (49) έως (52).
- (188) Όσον αφορά τις επενδύσεις στην παραγωγή και αποθήκευση καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που αναφέρονται στο σημείο (73) και αξιολογούνται βάσει της παρούσας ενότητας, εφαρμόζονται τα σημεία (75) και (76).
- (189) Όσον αφορά τις επενδύσεις που μειώνουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από βιομηχανικές δραστηριότητες που αναφέρονται στα σημεία (129) έως (132) και αξιολογούνται βάσει της παρούσας ενότητας, εφαρμόζονται τα σημεία (138), (141) έως (143), και (145) έως (151).
- (190) Όσον αφορά τις επενδύσεις που δημιουργούν πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου (160) και αξιολογούνται βάσει της παρούσας ενότητας, εφαρμόζονται τα σημεία (165), (166), (169), (170) και (172).
- (191) Η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο προϋπολογισμό.
- (192) Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν καθεστώτα που καλύπτουν μία ή και τις δύο από τις ακόλουθες κατηγορίες έργων:
- α) έργα που ήταν επιτυχή στην αξιολόγηση του Ταμείου Καινοτομίας και στα οποία έχει απονεμηθεί η «σφραγίδα κυριαρχίας», αλλά δεν έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής·
- β) έργα που ήταν επιτυχή στην αξιολόγηση του Ταμείου Καινοτομίας και στα οποία έχει απονεμηθεί η «σφραγίδα κυριαρχίας», και έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής.
- (193) Τα καθεστώτα πρέπει να είναι ανοικτά σε όλα τα σχέδια που πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα και τα οποία εμπίπτουν σε μία ή και στις δύο κατηγορίες που αναφέρονται στο σημείο (192) στοιχεία α) και β). Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω καθεστώτων μόνο στην παραγωγή καθαρής ενέργειας, την απανθρακοποίηση της βιομηχανίας ή την παραγωγή καθαρών τεχνολογιών. Κατ' αρχήν, δεν μπορούν να περιορίσουν περαιτέρω το καθεστώς σε συγκεκριμένο τομέα ή συγκεκριμένη τεχνολογία. Τα κράτη μέλη που επιδιώκουν να περιορίσουν την επιλεξιμότητα του καθεστώτος σε

¹⁰⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP). Η εν λόγω σφραγίδα απονέμεται σε όλα τα έργα του Ταμείου Καινοτομίας που έχουν αξιολογηθεί στο πλαίσιο του εν λόγω Ταμείου και συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας που ορίζονται σε σχετική πρόσκληση υποβολής προτάσεων δυνάμει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2019, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη λειτουργία του Ταμείου Καινοτομίας ([ΕΕ L 140 της 28.5.2019, σ. 6](#)).

ορισμένους τομείς ή τεχνολογίες πρέπει i) να αιτιολογούν την εν λόγω περιορισμένη επιλεξιμότητα βάσει αντικειμενικών παραμέτρων, και ii) να τεκμηριώνουν ότι το καθεστώς δεν αποκλείει αδικαιολόγητα λύσεις που είναι περισσότερο φιλικές προς το κλίμα και το περιβάλλον.

- (194) Τα καθεστώτα μπορούν να καλύπτουν τα έργα που απορρέουν από μία ή περισσότερες επικείμενες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Όταν το καθεστώς καλύπτει τα έργα που απορρέουν από περισσότερες από μία επικείμενες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων βάσει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής, το κράτος μέλος μπορεί είτε να διαθέσει ετήσιο προϋπολογισμό ανά πρόσκληση υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας είτε να διαθέσει στήριξη μόνο σε ένα ορισμένο ποσοστό των έργων που ήταν επιτυχή στην αξιολόγηση του Ταμείου Καινοτομίας και στα οποία έχει απονεμηθεί «σφραγίδα κυριαρχίας» από κάθε πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Κατά τη χορήγηση ενίσχυσης σε έργα επιλέξιμα στο πλαίσιο του καθεστώτος, τα κράτη μέλη πρέπει να ακολουθούν την κατάταξη που καθορίζεται για την επιλογή έργων κατόπιν πρόσκλησης υποβολής προτάσεων βάσει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής.
- (195) Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται μόνο με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, επιστρεπτέων προκαταβολών, δανείων, εγγυήσεων ή φορολογικών πλεονεκτημάτων.
- (196) Κατά τη θέσπιση καθεστώτος ενισχύσεων βάσει της παρούσας ενότητας, το κράτος μέλος πρέπει, i) για τις επενδύσεις στην παραγωγή και αποθήκευση καθαρής ενέργειας που αναφέρονται στα σημεία (187) και (188) καθώς και για τις επενδύσεις οι οποίες μειώνουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από βιομηχανικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο σημείο (189), να επιλέξει μία από τις εναλλακτικές μεθοδολογίες για τον καθορισμό του ποσού της ενίσχυσης που περιγράφεται στα σημεία (154) έως (158)· ii) για τις επενδύσεις οι οποίες δημιουργούν πρόσθετη παραγωγική ικανότητα που αναφέρονται στο σημείο (190), να διασφαλίζει ότι τηρούνται οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης όσο και τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης που ορίζονται στα σημεία (167) και (168).
- (197) Για τα έργα που αναφέρονται στο σημείο (192) στοιχείο α), εναλλακτικά προς το σημείο (196), τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να καθορίζουν το ποσό της ενίσχυσης σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού της μέγιστης χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/856, η οποία συμπληρώνεται με αποτελεσματικό μηχανισμό ανάκτησης που περιλαμβάνει τα χαρακτηριστικά που ορίζονται στο σημείο (199).
- (198) Για τις επενδύσεις που δημιουργούν πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για προϊόντα που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου (160), υπό την προϋπόθεση ότι ο βαθμός καινοτομίας που έλαβε το έργο στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας αξιολογείται ως υψηλός, και έως τα ανώτατα όρια ενίσχυσης που ορίζονται στο σημείο (200), εναλλακτικά προς το σημείο (196), τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να καθορίζουν το ποσό της ενίσχυσης σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού της μέγιστης χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/856, η οποία συμπληρώνεται με αποτελεσματικό μηχανισμό ανάκτησης που περιλαμβάνει τα χαρακτηριστικά που ορίζονται στο σημείο (199).

(199) Ο μηχανισμός ανάκτησης πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) Ο μηχανισμός ανάκτησης πρέπει να αντιμετωπίζει την εμφάνιση πρόσθετων κερδών με τον καθορισμό και την ανάκτηση του πλεονάσματος ενός έργου στον βαθμό που ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης των στηριζόμενων έργων υπερβαίνει το ΜΣΚΚ που έγινε δεκτό σύμφωνα με τη μέθοδο που ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/856.
- β) Ο μηχανισμός ανάκτησης εφαρμόζεται, για πρώτη φορά, τουλάχιστον 5 έτη και, για τελευταία φορά, τουλάχιστον 10 έτη μετά την έναρξη λειτουργίας ενός έργου, όπως ορίζεται στην ισχύουσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας.
- γ) Ο υπολογισμός που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκτησης πρέπει να ελέγχεται βάσει χωριστών λογαριασμών για το ενισχυόμενο έργο και να επαληθεύεται από ανεξάρτητο ελεγκτή.
- δ) Κατά την τελική εφαρμογή του μηχανισμού ανάκτησης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η τελική αξία του έργου.
- ε) Ο μηχανισμός ανάκτησης πρέπει να σχεδιαστεί κατά τρόπον ώστε να διατηρούνται τα κίνητρα για τους δικαιούχους ώστε να ελαχιστοποιούν το κόστος τους και να υλοποιούν το έργο με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο με την πάροδο του χρόνου, με το μερίδιο του κράτους να ορίζεται σε τουλάχιστον 70 % του πλεονάσματος.

(200) Για την εφαρμογή του σημείου(198), όταν το επενδυτικό έργο πραγματοποιείται εκτός ενισχυόμενων περιοχών, η ένταση της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25 % των επιλέξιμων δαπανών και το ποσό της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR ανά έργο. Όταν το επενδυτικό έργο πραγματοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, η ένταση της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40 % των επιλέξιμων δαπανών και το ποσό της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200 εκατ. EUR ανά έργο. Όταν το επενδυτικό έργο πραγματοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης, η ένταση της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 55 % των επιλέξιμων δαπανών και το ποσό της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 350 εκατ. EUR ανά έργο¹⁰⁷. Για επενδύσεις που πραγματοποιούνται από μικρές επιχειρήσεις, οι εν λόγω εντάσεις ενίσχυσης μπορούν να αυξηθούν περαιτέρω κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες και για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται από μεσαίες επιχειρήσεις, οι εν λόγω εντάσεις ενίσχυσης μπορούν να αυξηθούν περαιτέρω κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες.

8. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΑΡΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

(201) Εκτός από τα μέτρα που περιγράφονται στις ενότητες 4 έως 7, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να παράσχουν κίνητρα σε ιδιώτες επενδυτές ώστε να

¹⁰⁷ Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω μέγιστα ποσά ενίσχυσης δεν καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των ενισχυόμενων έργων.

επενδύσουν σε έργα¹⁰⁸ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ενότητων 4.1, 4.2, 4.3, 5 και 6¹⁰⁹, στην ενεργειακή υποδομή στο πλαίσιο νόμιμου μονοπωλίου ή όπου η ενεργειακή υποδομή λειτουργεί ως φυσικό μονοπώλιο¹¹⁰, ή σε έργα που στηρίζουν την κυκλική οικονομία¹¹¹.

- (202) Η Επιτροπή θα θεωρήσει συμβατά με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης τα καθεστώτα ενισχύσεων για τη μείωση των κινδύνων των ιδιωτικών επενδύσεων σε χαρτοφυλάκια επιλέξιμων έργων, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις συμβατότητας που ορίζονται στην παρούσα ενότητα και στην ενότητα 3.
- (203) Η ενίσχυση χορηγείται βάσει καθεστώτος παροχής κινήτρων σε ιδιώτες επενδυτές ώστε να επενδύουν σε χαρτοφυλάκια επιλέξιμων έργων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ενότητας όπως ορίζονται στο σημείο (201).
- (204) Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή μετοχικού κεφαλαίου, δανείων (συμπεριλαμβανομένων των δανείων μειωμένης εξασφάλισης) και/ή εγγυήσεων που θα παρέχονται σε ειδικό ταμείο ή οντότητα ειδικού σκοπού (στο εξής: ΟΕΣ) που θα κατέχει το χαρτοφυλάκιο επιλέξιμων έργων. Η ενίσχυση αποσκοπεί στην επίτευξη κινήτρων κινδύνου και/ή απόδοσης για ιδιώτες επενδυτές ώστε να επενδύσουν στο εν λόγω ταμείο ή ΟΕΣ, όπως με τη μορφή εγγυήσεων τύπου εγγύησης πρώτης ζημίας (και/ή αντεγγυήσεων) ή επενδύσεων σε ίδια κεφάλαια με διαφορετικές κατηγορίες μετοχών, όπου οι αποδόσεις των επενδύσεων κατανέμονται κατά προτεραιότητα στην κατηγορία μετοχών των ιδιωτών επενδυτών και, πάνω από ένα καθορισμένο επίπεδο απόδοσης, καθώς και στην κατηγορία μετοχών του κράτους μέλους. Η διάρκεια ενός δανείου ή μιας εγγύησης για χρεωστικούς τίτλους δεν πρέπει να υπερβαίνει τα είκοσι έτη συνολικά και, στην περίπτωση των εγγυήσεων, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τη διάρκεια του υποκείμενου χρεωστικού τίτλου. Η κατάπτωση της εγγύησης συνδέεται συμβατικά με ειδικούς όρους που μπορούν να φθάνουν μέχρι την υποχρεωτική κήρυξη πτώχευσης της δικαιούχου επιχείρησης ή οποιαδήποτε παρόμοια διαδικασία. Οι όροι αυτοί πρέπει να συμφωνούνται μεταξύ των μερών, κατά το αρχικό στάδιο της χορήγησης της εγγύησης. Σε περίπτωση εγγυήσεων που παρέχονται για επενδύσεις σε ίδια κεφάλαια και/ή επενδύσεις σε οιονεί ίδια κεφάλαια του χαρτοφυλακίου, οι επιλέξιμες ζημίες μπορούν να καλύπτονται από την εγγύηση μόνο τη στιγμή κατά την οποία διαλύεται το ταμείο ή η ΟΕΣ και όλες οι επενδύσεις χαρτοφυλακίου έχουν εκποιηθεί υπό τους όρους της αγοράς.

¹⁰⁸ Εναλλακτικά, η επένδυση μπορεί να πραγματοποιηθεί σε επιχείρηση, υπό την προϋπόθεση ότι το προβλεπόμενο ποσό επένδυσης του επιλέξιμου έργου υπερβαίνει το 80 % του μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά τα προηγούμενα πέντε έτη και ότι η επιχείρηση είναι ΜΜΕ. Όταν η επιχείρηση είναι νεοσύστατη επιχείρηση που δεν έχει κλείσει πέντε λογιστικές χρήσεις, ο μέσος κύκλος εργασιών θα υπολογίζεται με βάση τη διάρκεια ύπαρξης της επιχείρησης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης από την επιχείρηση.

¹⁰⁹ Οι κατηγορίες έργων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ενότητας είναι εκείνες που προσδιορίζονται: για την ενότητα 4.1: στα σημεία (48) στοιχεία α) έως γ), (51) και (52)· για την ενότητα 4.2: στο σημείο (73) στοιχεία α) και β)· για την ενότητα 4.3: στο σημείο (94) στοιχεία α) έως δ)· για την ενότητα 5: στα σημεία (129) έως (132) και στα σημεία (138) έως (140) στοιχεία α) και β)· και για την ενότητα 6: στο σημείο (160) στοιχεία α) έως γ).

¹¹⁰ Όπως καθορίζεται στα σημεία 373 έως 375 των ΚΓΕΚΕΠ.

¹¹¹ Πρόκειται για έργα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 220 των ΚΓΕΚΕΠ, εξαιρουμένων των έργων του είδους που αναφέρεται στα σημεία 222-224 των ΚΓΕΚΕΠ.

- (205) Οι επενδύσεις από το ταμείο ή την ΟΕΣ σε επιλέξιμα έργα μπορούν να λάβουν τη μορφή πρόσφατα εκδοθέντων ιδίων κεφαλαίων, οιονεί ιδίων κεφαλαίων, δανείων (συμπεριλαμβανομένων των δανείων μειωμένης εξασφάλισης), άλλων χρεωστικών μέσων και εγγυήσεων. Το μέγιστο ονομαστικό ποσό μιας επένδυσης ανά μεμονωμένο έργο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 250 εκατ. EUR. Μια επένδυση σε μεμονωμένο έργο δεν πρέπει να αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 25 % του συνολικού όγκου χρηματοδότησης του ταμείου ή της ΟΕΣ κατά το κλείσιμο. Η ενίσχυση βάσει της παρούσας ενότητας μπορεί να σωρευθεί με ενισχύσεις βάσει των άλλων ενότητων της παρούσας ανακοίνωσης και με άλλες κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο έργο.
- (206) Τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν καθεστώτα ενισχύσεων βάσει της παρούσας ενότητας μέσω ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού ή μέσω εντεταλμένης οντότητας. Η αμοιβή του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού ή της εντεταλμένης οντότητας θα είναι σύμφωνη με τις πρακτικές της αγοράς. Η προϋπόθεση αυτή θεωρείται ότι πληρούται για τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς μέσω ανοικτής, διαφανούς και χωρίς διακρίσεις διαδικασίας επιλογής. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει να αναλαμβάνουν μέρος των επενδυτικών κινδύνων είτε συμμετέχοντας στην επένδυση με ίδιους πόρους είτε λαμβάνοντας σημαντική αμοιβή σε συνάρτηση με τις επιδόσεις τους, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα συμφέροντά τους ευθυγραμμίζονται ανά πάσα στιγμή με τα συμφέροντα του κράτους μέλους.
- (207) Τα κράτη μέλη ή η εντεταλμένη οντότητά τους πρέπει να δεσμεύονται ότι θα αναλάβουν διαδικασία δέουσας επιμέλειας προκειμένου να διασφαλίζουν μια άρτια επενδυτική στρατηγική, η οποία θα καθορίζεται από τον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό εντός των ορίων της εντολής του κράτους μέλους, για το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο που αναφέρεται στο σημείο (204) με κατάλληλη πολιτική διαφοροποίησης του κινδύνου με στόχο την επίτευξη οικονομικής βιωσιμότητας και την παροχή μακροπρόθεσμων επενδυτικών ευκαιριών για τους ιδιώτες επενδυτές. Ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός ή η εντεταλμένη οντότητα θα είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή αυτής της στρατηγικής και θα επιλέγει τα επιλέξιμα έργα και τους επενδυτές. Για κάθε επένδυση σε ίδια κεφάλαια και σε οιονεί ίδια κεφάλαια, η επιλογή πρέπει, μεταξύ άλλων, να βασίζεται σε ένα σαφές και ρεαλιστικό σενάριο εξόδου. Στην περίπτωση επενδύσεων σε ίδια κεφάλαια, η απόδοση-στόχος της επένδυσης χαρτοφυλακίου που καθορίζει τον επιμερισμό της απόδοσης [όπως ορίζεται στο σημείο (209) στοιχείο β)] θα καθορίζεται από τον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό ή από την εντεταλμένη οντότητα. Ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός ή η εντεταλμένη οντότητα πρέπει να διασφαλίζει ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται στα επενδυτικά έργα δεν υπερβαίνει το κόστος των επενδυτικών έργων, λαμβάνοντας υπόψη άλλη δεσμευμένη χρηματοδότηση από οποιαδήποτε πηγή.
- (208) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση σε ιδιώτες επενδυτές περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο όταν οι ιδιώτες επενδυτές επιλέγονται για επενδύσεις σε χαρτοφυλάκιο μέσω ανοικτής, διαφανούς και χωρίς διακρίσεις διαδικασίας επιλογής, η οποία διοργανώνεται σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, καθορίζει σαφώς τους στόχους πολιτικής που πρέπει να επιδιώκονται με την επένδυση και αποσκοπεί στη θέσπιση κατάλληλων ρυθμίσεων επιμερισμού του κινδύνου και της απόδοσης.

- (209) Εάν οι ιδιώτες επενδυτές δεν επιλέγονται με ανοικτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία επιλογής, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση σε ιδιώτες επενδυτές περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) Όσον αφορά την ενίσχυση με τη μορφή δανείων (μειωμένης εξασφάλισης) και εγγυήσεων σε χαρτοφυλάκιο έργων, όταν η ενίσχυση προς τον επενδυτή έχει τη μορφή προστασίας πρώτης ζημίας που δεν υπερβαίνει το 20 % των συμβατικά καθορισμένων ζημιών και ο κίνδυνος που αναλαμβάνει το κράτος αντανακλάται σε ασφάλιστρο που είναι κατά 25 % χαμηλότερο από την αντίστοιχη αμοιβή που είναι σύμφωνη με την αγορά. Η αμοιβή αυτή πρέπει να εκτιμάται ανάλογα με τον κίνδυνο των τελικών δικαιούχων, τα είδη των καλυπτόμενων μέσων και τη διάρκεια της παρεχόμενης προστασίας.
 - β) Όσον αφορά την ενίσχυση με τη μορφή επενδύσεων σε ίδια κεφάλαια σε χαρτοφυλάκιο έργων, όταν κάθε προτιμησιακή κατανομή των αποδόσεων της επένδυσης στις κατηγορίες μετοχών που κατέχουν ιδιώτες επενδυτές περιορίζεται σε σταθερό ποσοστό απόδοσης που δεν υπερβαίνει την απόδοση-στόχο της επένδυσης χαρτοφυλακίου και οι κατηγορίες μετοχών που κατέχουν οι εν λόγω ιδιώτες επενδυτές αντιπροσωπεύουν πάνω από το 75 % του όγκου του χαρτοφυλακίου. Τουλάχιστον το 75 % των αποδόσεων της επένδυσης που υπερβαίνουν το σταθερό ποσοστό απόδοσης διοχετεύεται στην κατηγορία μετοχών που ανήκει στο κράτος μέλος, ενώ οι υπόλοιπες επενδυτικές αποδόσεις που υπερβαίνουν το σταθερό ποσοστό απόδοσης, το πολύ 25 %, διοχετεύεται στις κατηγορίες μετοχών που κατέχονται από ιδιώτες επενδυτές.
- (210) Όταν υποβάλλουν αίτηση για ενίσχυση στο πλαίσιο καθεστώτος που θεσπίζεται βάσει της παρούσας ενότητας, οι ιδιώτες επενδυτές θα πρέπει να παρουσιάζουν την επενδυτική στρατηγική τους στην εντεταλμένη οντότητα ή στον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων i) του προφίλ κινδύνου/απόδοσης που προβλέπουν για την επένδυσή τους, και ii) των διασφαλίσεων που έχουν θεσπίσει για την αποφυγή πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων (ιδίως όσον αφορά επενδύσεις σε έργα από εταιρείες στις οποίες ο/οι επενδυτής/ές διαθέτει/-ουν ήδη μη αμελητέα συμμετοχή ή προηγούμενη έκθεση). Οι ιδιώτες επενδυτές δεν πρέπει να λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση για την επένδυσή τους στο ταμείο ή στην ΟΕΣ.
- (211) Δεδομένων των λειτουργικών διασφαλίσεων που περιέχονται στην παρούσα ενότητα, και ιδίως στα σημεία (204), (206) και (207), για να διασφαλίζεται ότι θα στηριχθούν μόνο βιώσιμα έργα, ο επίσημος αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων που αναφέρεται στο σημείο (28) δεν ισχύει για τις ενισχύσεις βάσει της παρούσας ενότητας.

9. ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

- (212) Τα κράτη μέλη πρέπει να δημοσιεύουν τις σχετικές πληροφορίες για κάθε μεμονωμένη ενίσχυση άνω των 100 000 EUR¹¹² που χορηγείται βάσει της

¹¹² Πρόκειται για τις πληροφορίες που απαιτούνται από το παράρτημα III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, και από το παράρτημα III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής. Για τις επιστρεπτές προκαταβολές, τις εγγυήσεις, τα δάνεια, τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης, και τυχόν άλλες μορφές θα εισάγεται η ονομαστική αξία του υποκείμενου μέσου ανά δικαιούχο. Για τα φορολογικά πλεονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα πληρωμών, το ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης μπορεί να αναφέρεται σε κλίμακες.

παρούσας ανακοίνωσης στον ενιαίο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις ή στο εργαλείο ΤΠ της Επιτροπής¹¹³, εντός 6 μηνών από τη στιγμή της χορήγησης ή, για ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικού πλεονεκτήματος, εντός 1 έτους από την ημερομηνία υποβολής της φορολογικής δήλωσης.

- (213) Τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν ετήσιες εκθέσεις στην Επιτροπή¹¹⁴.
- (214) Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι τηρούνται λεπτομερή αρχεία όσον αφορά τη χορήγηση ενισχύσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης. Τα αρχεία αυτά, τα οποία πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για να πιστοποιηθεί η τήρηση των αναγκαίων προϋποθέσεων, πρέπει να τηρηθούν για 10 έτη και να διαβιβαστούν στην Επιτροπή, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα.
- (215) Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες για τις χορηγηθείσες ενισχύσεις και ιδίως να ελέγξει αν τηρήθηκαν οι όροι που προβλέπονται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίθηκε το μέτρο ενίσχυσης.

10. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- (216) Η Επιτροπή εφαρμόζει την παρούσα ανακοίνωση από τις 25 Ιουνίου 2025. Η Επιτροπή εφαρμόζει την παρούσα ανακοίνωση σε όλα τα μέτρα που κοινοποιούνται από την ημερομηνία έκδοσης της ανακοίνωσης, καθώς και σε μέτρα που κοινοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που κοινοποιήθηκαν βάσει του προσωρινού πλαισίου κρίσης και μετάβασης. Η Επιτροπή θα εφαρμόσει την παρούσα ανακοίνωση από τις 31 Δεκεμβρίου 2030.
- (217) Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης¹¹⁵, η Επιτροπή θα εφαρμόζει την παρούσα ανακοίνωση σε μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση εάν η ενίσχυση χορηγήθηκε στις ή μετά τις 25 Ιουνίου 2025 και, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, θα εφαρμόζει τους κανόνες που ίσχυαν κατά τη στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης.
- (218) Η παρούσα ανακοίνωση αντικαθιστά το προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης, το οποίο παύει να ισχύει από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας ανακοίνωσης.

¹¹³ Η δημόσια αναζήτηση στη βάση δεδομένων «Διαφάνεια των κρατικών ενισχύσεων» δίνει πρόσβαση στα δεδομένα χορήγησης μεμονωμένων κρατικών ενισχύσεων που παρέχουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις διαφάνειας για τις κρατικές ενισχύσεις, και διατίθεται στη διεύθυνση <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=el>.

¹¹⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1).

¹¹⁵ ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι — ΜΟΝΤΕΛΑ-ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥΣ ΙΣΧΥΟΣ

Για να καταστεί δυνατή η ταχεία αξιολόγηση και έγκριση από την Επιτροπή των κοινοποιήσεων των κρατών μελών σχετικά με τους μηχανισμούς ισχύος βάσει του ενωσιακού δικαίου, το παρόν παράρτημα παραθέτει τα σχετικά κριτήρια για την αξιολόγηση της συμβατότητας, στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης, δύο συγκεκριμένων μοντέλων-στόχων μηχανισμού ισχύος: ένα στρατηγικό αποθεματικό και έναν μηχανισμό κεντρικού αγοραστή για το σύνολο της αγοράς. Τα κριτήρια που σχετίζονται με το μοντέλο μηχανισμού ισχύος για το σύνολο της αγοράς προσδιορίζονται με «MW», ενώ τα κριτήρια που σχετίζονται με το μοντέλο στρατηγικής εφεδρείας προσδιορίζονται με «SR». Όταν πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια, οι μηχανισμοί ισχύος μπορούν να θεωρηθούν συμβατοί τόσο με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης όσο και με όλες τις σχετικές διατάξεις που προβλέπονται στα άρθρα 20 έως 27 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

Σε περίπτωση που δεν πληρούνται ορισμένα από τα εν λόγω κριτήρια, για παράδειγμα όταν τα κράτη μέλη επιθυμούν να βασίζονται σε εθνικές αξιολογήσεις της επάρκειας των πόρων οι οποίες ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να παρέχουν ακριβέστερη βάση για την αξιολόγηση της ανάγκης και του αναλογικού μεγέθους των μηχανισμών ισχύος, τα σχετικά μέτρα ενδέχεται να χρειαστεί να εκτιμηθούν βάσει του τμήματος 4.8 των ΚΓΕΚΕΠ. Τα κριτήρια του παρόντος παραρτήματος θα λαμβάνονται υπόψη για την επιτάχυνση της εν λόγω εκτίμησης: στο πλαίσιο οποιασδήποτε αξιολόγησης των μηχανισμών δυναμικότητας βάσει των ΚΓΕΚΕΠ, μπορεί να τεκμαίρεται συμβατότητα για συγκεκριμένες πτυχές ενός στρατηγικού αποθεματικού ή ενός μηχανισμού ισχύος κεντρικού αγοραστή για το σύνολο της αγοράς οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που παρατίθενται κατωτέρω.

ΑΠΑΙΤ.	Πεδίο εφαρμογής	Περιγραφή	
Αναγκαιότητα της ενίσχυσης, χαρακτήρας κινήτρου και συμβατότητα με τον κανονισμό για την ηλεκτρική ενέργεια, άρθρο 20 παράγραφος 1, άρθρο 21 παράγραφοι 1 και 4, άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και άρθρο 23			
1	SR, MW	α) τα τελευταία διαθέσιμα κεντρικά σενάρια αναφοράς για την αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (στο εξής: ERAA) ¹¹⁶ που έχουν εγκριθεί από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: ACER) πρέπει να αποτελούν τη βάση για τον προσδιορισμό της ανάγκης για μηχανισμό ισχύος. Το πρότυπο αξιοπιστίας, το οποίο υπολογίζεται ως ο λόγος του κόστους νέας εισόδου προς την αξία απώλειας φορτίου ¹¹⁷ , δεν πρέπει να πληρούται	☐

¹¹⁶ Η «αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ERAA)» αναφέρεται στην αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο που περιγράφεται στο άρθρο 23 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια και στη μεθοδολογία του ACER για την αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο της 2ας Οκτωβρίου 2020.

¹¹⁷ «Πρότυπο αξιοπιστίας»: πρότυπο αξιοπιστίας όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2 του παραρτήματος Ι της απόφασης του ACER, της 2ας Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τη μεθοδολογία υπολογισμού της αξίας απώλειας φορτίου, του κόστους νέας εισόδου και του προτύπου αξιοπιστίας: «κόστος νέας εισόδου (CONE)»: το κόστος νέας εισόδου όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2 του παραρτήματος Ι της απόφασης του ACER, της 2ας Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τη μεθοδολογία υπολογισμού της αξίας απώλειας φορτίου, του κόστους νέας εισόδου και του προτύπου αξιοπιστίας: «αξία απώλειας φορτίου (VOLL)»: η τιμή απώλειας φορτίου όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) του κανονισμού για την

		στο οικείο κράτος μέλος τουλάχιστον κατά το πρώτο χρονικό διάστημα παράδοσης (βλ. κριτήριο 18 κατωτέρω) εντός της περιόδου έγκρισης και		☐
		β) όλες οι παράμετροι που υπολογίζονται για την αξιολόγηση της διαθεσιμότητας, όπως τυχόν συντελεστές απομείωσης, πρέπει να συνάδουν με τις παραδοχές και τα αποτελέσματα της ERAA ¹¹⁸ .		
Ανεπάρκεια της αγοράς και καταλληλότητα της ενίσχυσης και συμβατότητα με το άρθρο 20 παράγραφοι 3 έως 8 και το άρθρο 21 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια				
2	SR, MW	Το κράτος μέλος πρέπει να έχει λάβει γνώμη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μετά την υποβολή του σχεδίου μεταρρύθμισης της αγοράς. Εάν διατυπωθούν συστάσεις στη γνώμη της Επιτροπής, το κράτος μέλος πρέπει είτε να έχει δημοσιεύσει επικαιροποιημένο σχέδιο μεταρρύθμισης της αγοράς για την εφαρμογή όλων των συστάσεων είτε να δεσμευτεί ότι θα δημοσιεύσει ένα τέτοιο σχέδιο εντός 3 μηνών από την έκδοση της απόφασης για τις κρατικές ενισχύσεις.		☐
3	MW	Το κράτος μέλος πρέπει να επιβεβαιώσει ότι έχει αξιολογήσει αν ένα στρατηγικό απόθεμα είναι ικανό να αντιμετωπίσει το ζήτημα της επάρκειας των πόρων.		☐
Επιλεξιμότητα και συμβατότητα με το άρθρο 22 παράγραφος 1, το άρθρο 22 παράγραφος 4 και το άρθρο 26 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια				
4	SR, MW	Σύμφωνα με το σημείο (28), ο μηχανισμός ισχύος δεν πρέπει να είναι ανοικτός σε προβληματικές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με το σημείο (36), η συμμετοχή δεν πρέπει να εξαρτάται από τη μετεγκατάσταση και κάθε εκκρεμής εντολή ανάκτησης θα λαμβάνεται υπόψη σύμφωνα με το σημείο (33).		☐
5	SR, MW	Ο μηχανισμός ισχύος πρέπει να είναι ανοικτός σε όλες τις τεχνολογίες, τους δικαιούχους και τα έργα που πληρούν διαφανείς, αντικειμενικές και χωρίς διακρίσεις τεχνικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Δεν περιλαμβάνονται άλλα κριτήρια. Το ελάχιστο μέγεθος που απαιτείται για τη συμμετοχή δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1 MW απομειωμένης δυναμικότητας ή 1 ώρα ελάχιστης διάρκειας παράδοσης, και πρέπει να επιτρέπει τη σώρευση.		☐

ηλεκτρική ενέργεια. Η αξία απώλειας φορτίου και το κόστος νέας εισόδου θα πρέπει να είναι τα αριθμητικά στοιχεία που παρέχει ο ACER, όπως προβλέπεται στην έκθεση της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2025, σχετικά με την αξιολόγηση των δυνατοτήτων εξορθολογισμού και απλούστευσης της διαδικασίας εφαρμογής μηχανισμού ισχύος, μόλις καταστούν διαθέσιμα. Στο μεταξύ, θα πρέπει να υπολογιστούν σύμφωνα με την απόφαση του ACER, της 2ας Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τη μεθοδολογία υπολογισμού της αξίας απώλειας φορτίου, του κόστους νέας εισόδου και του προτύπου αξιοπιστίας.

¹¹⁸ Απομείωση είναι η προσαρμογή της εγκατεστημένης ισχύος ενός πόρου ισχύος για τον προσδιορισμό της συμβολής του στην ανάγκη επάρκειας (που αντικατοπτρίζει τα διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά και τη διαφορετική αξιοπιστία των διαφόρων τεχνολογιών σε διάφορες ζώνες προσφοράς). Οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να είναι εκείνοι που δημοσιεύονται από τον ACER/ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη σχετική ζώνη προσφοράς, μόλις καταστούν διαθέσιμοι. Εν τω μεταξύ, πρέπει να αντιστοιχούν στον λόγο μεταξύ i) της διαθεσιμότητας της δεδομένης τεχνολογίας σε κάθε ζώνη προσφοράς σε καταστάσεις έλλειψης και ii) της εγκατεστημένης ισχύος της δεδομένης τεχνολογίας (ο υπολογισμός αυτός θα βασίζεται στην πλέον πρόσφατη διαθέσιμη ERAA, θα επικαιροποιείται δε τουλάχιστον ανά διετία). Οι συντελεστές απομείωσης πρέπει να υπολογίζονται για κάθε πόρο ικανό να παρέχει την παραγωγή του συνεχώς επί τουλάχιστον 1 ώρα.

6	SR, MW	Οι δικαιούχοι πρέπει να συμμορφώνονται με τα όρια εκπομπών CO ₂ του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Το κράτος μέλος μπορεί να εφαρμόζει αυστηρότερα όρια CO ₂ , υπολογιζόμενα σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ACER.	☐
7	SR, MW	Το κράτος μέλος επιβεβαιώνει ότι οι συντελεστές απομείωσης έχουν οριστεί σύμφωνα με το κριτήριο 1. Ο πολλαπλασιασμός του σχετικού συντελεστή απομείωσης με την εγκατεστημένη ισχύ μίας μονάδας παρέχει την προκαθορισμένη τιμή ισχύος (σε MW), η οποία είναι επιλέξιμη για συμμετοχή στον μηχανισμό ισχύος. Οι μεμονωμένοι πάροχοι ισχύος επιτρέπεται να αποκλίνουν από τον προκαθορισμένο συντελεστή απομείωσης για την επίμαχη τεχνολογία (έως τουλάχιστον το 15 % του τυποποιημένου συντελεστή απομείωσης της εν λόγω τεχνολογίας). Στην περίπτωση αυτήν, οι πάροχοι ισχύος πρέπει να αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο επιβολής κυρώσεων που σχετίζονται με τον προσαρμοσμένο συντελεστή απομείωσής τους.	☐
8	MW	Ο μηχανισμός ισχύος πρέπει να είναι ανοικτός σε διασυνοριακή συμμετοχή σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ACER ¹¹⁹ . Η μέγιστη ισχύς εισόδου πρέπει να καθορίζεται με βάση τους κανόνες του ACER.	☐
Αναλογικότητα της ενίσχυσης και συμβατότητα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 και το άρθρο 22 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια			
9	SR, MW	Η μέγιστη ¹²⁰ στοχευόμενη ζήτηση που πρόκειται να τεθεί σε πλειστηριασμό θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση τα αποτελέσματα του κεντρικού σεναρίου αναφοράς της ERAA, ώστε να επιτυγχάνεται το πρότυπο αξιοπιστίας, το οποίο προσδιορίζεται όπως περιγράφεται στο κριτήριο 1. Θα πρέπει να καθοριστεί καμπύλη ζήτησης έτσι ώστε η ζήτηση να μειώνεται αναλογικά εάν οι τιμές στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών υπερβαίνουν το κόστος νέας εισόδου που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του προτύπου αξιοπιστίας. Μπορούν να θεσπιστούν ανώτατα όρια προσφορών. Εάν χρησιμοποιούνται ανώτατα όρια προσφορών, τότε πρέπει: α) να καθορίζονται σε επίπεδο που αποτρέπει το αναποτελεσματικό πρόωρο κλείσιμο υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων βάσει λεπτομερούς εκτίμησης του κόστους και των εσόδων ανά έργο αναφοράς· και β) να συνοδεύονται από διαδικασία βάσει της οποίας οι επιμέρους πόροι αιτιολογούν στην EPA εξαίρεση από το ανώτατο όριο τιμών με βάση το ειδικό κόστος τους.	☐
10	MW	Μία κύρια ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για το 75 %-90 % ¹²¹ της εκτιμώμενης στοχευόμενης ζήτησης για το χρονικό διάστημα παράδοσης θα πρέπει να πραγματοποιηθεί 4-6 έτη πριν από το χρονικό διάστημα παράδοσης. Οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών προσαρμογής μπορούν να οργανώνονται πλησιέστερα προς την παράδοση, λαμβανομένου υπόψη του χρόνου	☐

¹¹⁹ Βλ. απόφαση του ACER: «Τεχνικές προδιαγραφές για διασυνοριακή συμμετοχή σε μηχανισμούς ισχύος».

¹²⁰ Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να προμηθεύονται μικρότερο όγκο.

¹²¹ Αν η διασυνοριακή ισχύς δεν είναι επιλέξιμη για συμμετοχή στις κύριες δημοπρασίες, στις δημοπρασίες προσαρμογής πρέπει να ζητείται τουλάχιστον το 10 % της εκτιμώμενης ποσότητας που απαιτείται για το χρονικό διάστημα παράδοσης συν τη μέγιστη ισχύ εισόδου.

		που απαιτείται για την ανάπτυξη της απόκρισης ζήτησης και της αποθήκευσης.		
11	SR	Οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών θα πρέπει να πραγματοποιούνται το αργότερο ένα έτος πριν από το χρονικό διάστημα παράδοσης.		☐
12	SR, MW	Όλοι οι κανόνες συμμετοχής και οι απαιτήσεις ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών πρέπει να δημοσιεύονται τουλάχιστον 6 εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.		☐
13	SR	Οι δικαιούχοι πρέπει να προσδιορίζονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, στο πλαίσιο της οποίας οι προσφορές κατατάσσονται μόνο σύμφωνα με την τιμή τους ανά απομειωμένη μονάδα διαθέσιμης δυναμικότητας ανά έτος, και η στήριξη καταβάλλεται σύμφωνα είτε με την αρχική προσφορά είτε με την τιμή εκκαθάρισης.		☐
14	MW	Οι δικαιούχοι πρέπει να προσδιορίζονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, στο πλαίσιο της οποίας οι προσφορές κατατάσσονται μόνο σύμφωνα με την τιμή τους ανά απομειωμένη μονάδα διαθέσιμης δυναμικότητας ανά έτος, και η στήριξη καταβάλλεται σύμφωνα με την τιμή εκκαθάρισης ¹²² .		☐
15	MW	Οι δικαιούχοι πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να πωλούν τη συμφωνία ισχύος τους σε άλλο πάροχο ισχύος, τουλάχιστον 2 μήνες πριν από την έναρξη του χρονικού διαστήματος παράδοσης.		☐
16	SR	Οι συμφωνίες ισχύος πρέπει να έχουν διάρκεια ενός έτους.		☐
17	MW	Οι συμφωνίες ισχύος πρέπει κατά κανόνα να καλύπτουν ένα χρονικό διάστημα παράδοσης. Όταν οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν την πραγματοποίηση κεφαλαιουχικών επενδύσεων, μπορούν να καθίστανται διαθέσιμες συμφωνίες ισχύος μεγαλύτερης διάρκειας. Για κάθε 25 000 EUR/απομειωμένο MW, μπορεί να προσφέρεται ένα επιπλέον έτος ¹²³ . Στα πάγια στοιχεία παραγωγής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα δεν μπορούν να χορηγηθούν ποτέ συμφωνίες ισχύος άνω των 15 ετών. Στα κράτη μέλη στα οποία οι τρεις μεγαλύτεροι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας στην επικράτεια που καλύπτεται από τον μηχανισμό ισχύος ελέγχουν (άμεσα ή έμμεσα, αποκλειστικά ή από κοινού) τουλάχιστον το 75 % της εγχώριας εγκατεστημένης απομειωμένης δυναμικότητας κατά το έτος κατά το οποίο λαμβάνει χώρα η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, πρέπει να είναι διαθέσιμες συμφωνίες ισχύος διάρκειας τουλάχιστον 10 ετών για έργα που πληρούν το κατώτατο όριο κεφαλαιουχικών δαπανών των 375 000 EUR/απομειωμένο MW.		☐

¹²² Εάν συμπεριληφθούν απαιτήσεις ευελιξίας (βλ. κριτήριο 22), μπορούν να επιλεγούν ακριβότεροι πόροι πριν από τη χρήση φθηνότερων πόρων, εάν αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση της απαίτησης, και να καθοριστεί χωριστή τιμή εκκαθάρισης για τους πόρους που πληρούν την απαίτηση ευελιξίας.

¹²³ Για παράδειγμα, στους δικαιούχους που επενδύουν 50 000 EUR/απομειωμένο MW μπορούν να προσφερθούν συμβάσεις διάρκειας έως 2 ετών· στους δικαιούχους που επενδύουν 150 000 EUR/απομειωμένο MW μπορούν να προσφερθούν συμβάσεις διάρκειας έως 6 ετών, κ.ο.κ.

18	SR, MW	Το χρονικό διάστημα παράδοσης πρέπει να είναι μια ενιαία καθορισμένη περίοδος έως ένα έτος μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου του έτους Y και της 31ης Οκτωβρίου του έτους Y + 1.	☐
19	SR, MW	Όλοι οι δικαιούχοι πρέπει να ενεργοποιούνται (μέσω παράδοσης ή δοκιμής) τουλάχιστον μία φορά ετησίως με προειδοποίηση < = 24 ωρών.	☐
20	SR, MW	Οι δικαιούχοι πρέπει να επιβαρύνονται με κυρώσεις μη διαθεσιμότητας όταν δεν είναι διαθέσιμοι κατά τη διάρκεια μιας περιόδου παράδοσης¹²⁴ ή δοκιμής. Η κύρωση για μη διαθεσιμότητα πρέπει να είναι η ίδια για όλες τις τεχνολογίες. Δικαιούχος που παρουσιάζει διαθεσιμότητα μικρότερη του 50 % κατά τις περιόδους παράδοσης εντός ενός χρονικού διαστήματος παράδοσης πρέπει να υπόκειται σε χρηματική ποινή ύψους τουλάχιστον ίσου με τα έσοδα που αποκόμισε από την ισχύ για το εν λόγω χρονικό διάστημα παράδοσης. Οι δικαιούχοι δεν πρέπει να αντιμετωπίζουν κυρώσεις λόγω μη διαθεσιμότητας εκτός των περιόδων παράδοσης. Οι δικαιούχοι πρέπει να καταβάλλουν κυρώσεις μη διαθεσιμότητας για την εναπομένονσα διάρκεια μιας συμφωνίας ισχύος, εάν εξέλθουν πρόωρα από την εν λόγω συμφωνία ισχύος¹²⁵.	☐
21	MW	Η προσέγγιση όσον αφορά τη συμμετοχή των δικαιούχων σε επικουρικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της περιόδου παράδοσης θα πρέπει να συνάδει με τη μεθοδολογία της αξιολόγησης επάρκειας που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της ανάγκης και του μεγέθους του μέτρου. Όσον αφορά τις επικουρικές υπηρεσίες που στην αξιολόγηση της επάρκειας θεωρείται ότι συμβάλλουν στην επάρκεια, οι δικαιούχοι πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τις εν λόγω υπηρεσίες παράλληλα με την υποχρέωση παροχής επάρκειας ισχύος που υπέχουν και, εάν είναι διαθέσιμες για την υπηρεσία, θα θεωρούνται ταυτόχρονα διαθέσιμες για τον μηχανισμό ισχύος. Για επικουρικές υπηρεσίες που στην εκτίμηση επάρκειας δεν θεωρείται ότι συμβάλλουν στην επάρκεια, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν είτε να αποκλείσουν από τη συμμετοχή στον μηχανισμό ισχύος τους δικαιούχους που πωλούν τις εν λόγω υπηρεσίες είτε να επιτρέψουν την εθελοντική συμμετοχή τους τόσο στην υπηρεσία όσο και στον μηχανισμό ισχύος, αλλά με κίνδυνο να αντιμετωπίσουν κυρώσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού ισχύος για πόρους που δεν καθίστανται διαθέσιμοι σε περίοδο παράδοσης λόγω της παροχής της υπηρεσίας.	☐

¹²⁴ Ως προθεσμία παράδοσης νοείται η περίοδος εντός ενός χρονικού διαστήματος παράδοσης κατά την οποία απαιτείται να είναι διαθέσιμοι οι συμβατικά δεσμευμένοι πόροι ειδικά να επιβάλλονται κυρώσεις. Για τα στρατηγικά αποθέματα, βλ. κριτήριο 27 στον παρόντα πίνακα. Για έναν μηχανισμό ισχύος που καλύπτει το σύνολο της αγοράς, η περίοδος αυτή μπορεί να καλύπτει το σύνολο του χρονικού διαστήματος παράδοσης ή μέρος αυτού.

¹²⁵ Εκτός εάν είναι σε θέση να μεταβιβάσουν τη συμφωνία ισχύος τους σε άλλον πάροχο ισχύος στη δευτερογενή αγορά. Για πολυτελείς συμφωνίες ισχύος, οι κυρώσεις μη διαθεσιμότητας μπορούν να περιορίζονται σε 4 έτη. Μπορεί να απαιτηθεί εξασφάλιση από τους παρόχους ισχύος.

22	MW	Εάν το κράτος μέλος εφαρμόζει τόσο μηχανισμό δυναμικότητας όσο και μέτρο ευελιξίας, ή διαθέτει ήδη μέτρο ευελιξίας, για την αποφυγή των φραγμών στην αγορά και/ή των κινδύνων υπεραντιστάθμισης: α) η προμήθεια ισχύος θα πρέπει να πραγματοποιείται από κοινού¹²⁶, ή β) τα κράτη μέλη μπορούν να περιλαμβάνουν απαιτήσεις ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα που προσδιορίζονται στην εκτίμηση των αναγκών ευελιξίας [σύμφωνα με το άρθρο 19ε παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια] στους μηχανισμούς ισχύος τους, για παράδειγμα απαιτώντας ελάχιστο όγκο ευέλικτης δυναμικότητας χωρίς ορυκτά καύσιμα που παρέχει υπηρεσίες σχετικές με βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις ισχύος· ή γ) οι πόροι πρέπει να επιλέγουν μεταξύ της συμμετοχής σε ένα μόνο μέτρο, είτε στο καθεστώς στήριξης της ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα είτε στον μηχανισμό ισχύος. Η στοχευόμενη ζήτηση σε κάθε μέτρο θα πρέπει να προσαρμόζεται ώστε να λαμβάνεται υπόψη η συμμετοχή στο άλλο μέτρο.	☐
23	SR	Το επίπεδο κέρδους των μονάδων που συμμετέχουν σε στρατηγικό απόθεμα πρέπει να παραμένει αμετάβλητο είτε ενεργοποιηθούν/κατανεμηθούν είτε όχι.	☐
24	SR, MW	Η ενίσχυση προς τον ίδιο πόρο ισχύος μπορεί να σωρευτεί από περισσότερα του ενός μέτρα ενίσχυσης, υπό την προϋπόθεση ότι αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση. Εάν το κράτος μέλος επιτρέπει τη σωρευση ενισχύσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού ισχύος με ενισχύσεις στο πλαίσιο άλλων μέτρων, η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τη συμμόρφωση με την απαίτηση αυτή πρέπει να καθορίζεται σαφώς σε δημόσιο έγγραφο, για παράδειγμα στους κανόνες για τον μηχανισμό ισχύος και/ή στους κανόνες για άλλα καθεστάτα.	☐
25	SR	Τουλάχιστον το 90 % οποιουδήποτε κόστους μηχανισμού ισχύος το οποίο δεν ανακτάται μέσω τελών ανισορροπίας που κατανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια πρέπει να κατανέμεται στους καταναλωτές με βάση την κατανάλωσή τους κατά τη διάρκεια τουλάχιστον του 1 %, και το πολύ του 5 %, των ωρών (ή των αγοραίων χρονικών μονάδων) με την υψηλότερη τιμή κάθε έτος (ή κάθε χρονικού διαστήματος παράδοσης) ¹²⁷ . Τέλη είναι δυνατό να επιβάλλονται σε μέρη που είναι υπεύθυνα για την εξισορρόπηση (όπως οι προμηθευτές).	☐

¹²⁶ Αυτό σημαίνει ότι οι εθνικές αρχές θα πρέπει να καθορίζουν έναν στόχο για την κάλυψη τόσο των αναγκών ευελιξίας όσο και των αναγκών του μηχανισμού ισχύος, που θα πρέπει να προμηθεύονται μέσω της ίδιας, από κοινού βελτιστοποιημένης δημοπρασίας. Οι συμμετέχοντες δηλώνουν τη συμβολή τους τόσο στις ανάγκες ευελιξίας όσο και στον μηχανισμό ισχύος και υποβάλλουν ενιαία προσφορά για την παροχή των δύο υπηρεσιών, ή ένα κατάλογο προσφορών. Η μεθοδολογία επιλογής θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να ελαχιστοποιεί το συνολικό κόστος κάλυψης τόσο των αναγκών ευελιξίας όσο και των αναγκών του μηχανισμού ισχύος, δηλαδή να μην υπάρχει εναλλακτική επιλογή των δικαιούχων που να μπορεί να καλύψει τόσο τις ανάγκες ευελιξίας όσο και τις ανάγκες του μηχανισμού ισχύος με χαμηλότερο κόστος.

¹²⁷ Η τιμή αναφέρεται είτε στην τιμή επόμενης ημέρας είτε σε πλησιέστερη στον πραγματικό χρόνο τιμή χονδρικής πώλησης ή τιμή εκκαθάρισης ανισορροπίας. Για να αποφευχθεί ο διπλός υπολογισμός, όταν η απόκριση ζήτησης και οι πόροι «μετά τον μετρητή» συμμετέχουν άμεσα στον μηχανισμό ισχύος, πρέπει επίσης να υπόκεινται σε τέτοια τέλη για οποιαδήποτε ηλεκτρική ενέργεια δεν καταναλώνεται στο πλαίσιο υποχρεώσεων παράδοσης.

26	MW	Τουλάχιστον το 90 % του κόστους μηχανισμού του ισχύος πρέπει να κατανέμεται στους καταναλωτές με βάση την κατανάλωσή τους κατά τη διάρκεια τουλάχιστον του 1 %, και το πολύ του 5 %, των ωρών (ή των αγοραίων χρονικών μονάδων) με την υψηλότερη τιμή κάθε έτος (ή κάθε χρονικού διαστήματος παράδοσης) ¹²⁸ . Τέλη είναι δυνατό να επιβάλλονται σε μέρη που είναι υπεύθυνα για την εξισορρόπηση (όπως οι προμηθευτές).	☐
Αποφυγή αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και των συναλλαγών και συμβατότητα με το άρθρο 22 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια			
27	SR	Το κράτος μέλος πρέπει να επιβεβαιώσει ότι ο μηχανισμός ισχύος πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 22 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια. Με τον τρόπο αυτόν ορίζεται επίσης η περίοδος παράδοσης.	☐
28	SR	Η διαθεσιμότητα υπολογίζεται ως ίση με την παρεχόμενη ισχύ ¹²⁹ .	☐
29	MW	Η διαθεσιμότητα υπολογίζεται ως το άθροισμα i) της παρεχόμενης ισχύος· και ii) της διαθεσιμότητας που προτείνεται στις αγορές επόμενης ημέρας, στις ενδοημερήσιες αγορές και/ή στις αγορές εξισορρόπησης και η οποία δεν οδήγησε σε ενεργοποίηση ^{130 131} .	☐

¹²⁸ Η τιμή αναφέρεται είτε στην τιμή επόμενης ημέρας είτε σε πλησιέστερη στον πραγματικό χρόνο τιμή χονδρικής πώλησης ή τιμή εκκαθάρισης ανισορροπίας. Για να αποφευχθεί ο διπλός υπολογισμός, όταν η απόκριση ζήτησης και οι πόροι «μετά τον μετρητή» συμμετέχουν άμεσα στον μηχανισμό ισχύος, πρέπει επίσης να υπόκεινται σε τέτοια τέλη για οποιαδήποτε ηλεκτρική ενέργεια δεν καταναλώνεται στο πλαίσιο υποχρεώσεων παράδοσης.

¹²⁹ Για απόκριση ζήτησης: η ισχύς που δεν καταναλώθηκε.

¹³⁰ Κατά τον έλεγχο της διαθεσιμότητας, η δυναμικότητα δεν ενεργοποιείται κατ' ανάγκη, διότι η ενεργοποίηση δυναμικότητας πρέπει να βασίζεται στα μηνύματα των τιμών της αγοράς ενέργειας. Η μόνη εξαίρεση σ' αυτό είναι οι απαιτήσεις ελέγχου για ισχύ την οποία η αγορά δεν ενεργοποιεί ποτέ.

¹³¹ Τα κράτη μέλη πρέπει να αποφεύγουν κάθε διπλό υπολογισμό όταν η ίδια δυναμικότητα είναι διαθέσιμη για διάφορα χρονικά πλαίσια της αγοράς (π.χ. επόμενης ημέρας, ενδοημερήσια αγορά και αγορά εξισορρόπησης).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κατάλογος των τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων τους για τον σκοπό της ενότητας 6

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
Ηλιακές τεχνολογίες	Φωτοβολταϊκές (Φ/Β) τεχνολογίες	– Ηλιακά Φ/Β συστήματα	– Πολυπυρίτιο Φ/Β ποιότητας – Πλινθώματα πυριτίου Φ/Β ποιότητας ή ισοδύναμα ¹⁷ – Φ/Β δισκία ή ισοδύναμα ¹⁷ – Φ/Β στοιχεία ή ισοδύναμα ¹³² – Ηλιακοί υαλοπίνακες – Φ/Β συστοιχίες – Φ/Β μεταλλάκτες – Φ/Β ιχνηλάτες και οι ειδικές δομές στερέωσής τους
	Ηλιοθερμικές ηλεκτρικές τεχνολογίες	– Μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με συγκεντρωτικά κάτοπτρα (CSP)	– Κάτοπτρα CSP – Ιχνηλάτες CSP και οι ειδικές δομές στερέωσής τους – Δέκτες CSP (σημειακοί ή γραμμικοί)
	Ηλιοθερμικές τεχνολογίες	– Ηλιοθερμικά συστήματα	– Ηλιοθερμικοί συλλέκτες (μεταξύ άλλων επίπεδοι συλλέκτες, συλλέκτες με σωλήνες κενού, συστήματα με συγκεντρωτικά κάτοπτρα και συλλέκτες αέρα) – Ηλιοθερμικοί απορροφητές – Ηλιακοί υαλοπίνακες

¹³² Ο όρος «ισοδύναμα» αναφέρεται σε παρόμοια στάδια ή βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής που απαιτούνται για τις τεχνολογίες λεπτού υμενίου, οργανικής, συνδυασμένης ή άλλης Φ/Β τεχνολογίας.

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
			– Ηλιοθερμικοί ιχνηλάτες και οι ειδικές δομές στερέωσής τους
	Άλλες ηλιακές τεχνολογίες	– Φ/Β-θερμικοί συλλέκτες (PVT)	
Τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας και τεχνολογίες υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	Τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας	– Χερσαίες ανεμογεννήτριες	– Αεροδυναμικά καλύμματα (συγκρότημα) – Πλήμνες στροφείου – Κύρια έδρανα, έδρανα εκτροπής και έδρανα βήματος – Συστήματα άμεσης μετάδοσης κίνησης (συμπεριλαμβανομένης της γεννήτριας) και/ή συστήματα μετάδοσης κίνησης με κιβώτιο ταχυτήτων (συμπεριλαμβανομένης της γεννήτριας) – Μόνιμοι μαγνήτες ανεμογεννητριών – Κιβώτια ταχυτήτων ανεμογεννητριών – Λεπίδες – Πύργοι
	Τεχνολογίες υπεράκτιας αιολικής ενέργειας	– Υπεράκτιες ανεμογεννήτριες	– Αεροδυναμικά καλύμματα (συγκρότημα) – Πλήμνες στροφείου – Κύρια έδρανα, έδρανα εκτροπής και έδρανα βήματος – Συστήματα άμεσης μετάδοσης κίνησης (συμπεριλαμβανομένης της γεννήτριας) και/ή συστήματα μετάδοσης κίνησης με κιβώτιο ταχυτήτων (συμπεριλαμβανομένης της γεννήτριας)

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
			– Μόνιμοι μαγνήτες ανεμογεννητριών – Κιβώτια ταχυτήτων ανεμογεννητριών – Λεπίδες – Πύργοι – Θεμέλια/πλωτήρες
	Άλλες τεχνολογίες υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	– Τεχνολογίες ενέργειας παλιρροϊκών ρευμάτων – Τεχνολογίες κυματικής ενέργειας	
Τεχνολογίες συσσωρευτών και αποθήκευσης ενέργειας	Τεχνολογίες συσσωρευτών	– Μπαταρίες ¹³³	– Συστοιχίες μπαταριών – Δομοστοιχεία μπαταριών – Στοιχεία μπαταριών – Ενεργά υλικά καθόδου – Ενεργά υλικά ανόδου – Ηλεκτρολύτες – Διαχωριστές – Συλλέκτες ρεύματος (συμπεριλαμβανομένων λεπτών φύλλων χαλκού, αλουμινίου, νικελίου και άνθρακα) – Συστήματα διαχείρισης μπαταριών (BMS) – Συστήματα θερμικής διαχείρισης μπαταριών (BTMS)
	Τεχνολογίες ηλεκτροχημικής αποθήκευσης	– Υπερπυκνωτές – Αποθήκευση ενέργειας με ροή οξειδοαναγωγής	– Ηλεκτρολύτες – Διαχωριστές – Συλλέκτες – Πλάκες ηλεκτροδίων

¹³³ Μπαταρίες κατά τους ορισμούς του άρθρου 3 σημεία 13, 14 και 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2023, σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών.

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
	Τεχνολογίες βαρυτικής αποθήκευσης	– Αντλησιοταμίευση	– Αντλιοστρόβιλοι και στροφείς αντλιών – Διανομείς με οδηγητικά πτερύγια
	Τεχνολογίες αποθήκευσης θερμικής ενέργειας	– Συστήματα αποθήκευσης θερμικής ενέργειας	– Μέσα αποθήκευσης αισθητής και λανθάνουσας θερμότητας (συμπεριλαμβανομένων υλικών με αλλαγή φάσης και αλατοπηγμάτων) – Υλικά θερμοχημικής αποθήκευσης
	Τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας πεπιεσμένου/υγροποιημένου αερίου	– Αποθήκευση ενέργειας πεπιεσμένου αέρα – Αποθήκευση ενέργειας υγροποιημένου αέρα	
	Άλλες τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας	– Αποθήκευση ενέργειας μέσω σφονδύλου αδρανείας – Στροφεία σφονδύλου αδρανείας	
	Αντλίες θερμότητας και τεχνολογίες γεωθερμικής ενέργειας	– Αντλίες θερμότητας	– Αντλίες θερμότητας – Τετράοδοι βαλβίδες – Σπειροειδείς συμπιεστές / περιστροφικοί συμπιεστές αντλιών θερμότητας
	Τεχνολογίες γεωθερμικής ενέργειας	– Γεωθερμικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής – Γεωθερμικά συστήματα άμεσης χρήσης	– Εναλλάκτες θερμότητας ανθεκτικοί σε διαβρωτικές γεωθερμικές συνθήκες λειτουργίας – Βυθιζόμενες αντλίες ανθεκτικές σε διαβρωτικές

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
			γεωθερμικές συνθήκες λειτουργίας
Τεχνολογίες υδρογόνου	Ηλεκτρολυτικές κυψέλες	– Αλκαλικές ηλεκτρολυτικές κυψέλες (AEL)	– Συστοιχίες – Διαχωριστές (διάφραγμα ή μεμβράνες σχεδιασμένες για ηλεκτρόλυση νερού) – Διπολικές πλάκες και τερματικές πλάκες – Ηλεκτρόδια
		– Ηλεκτρολυτικές κυψέλες μεμβράνης ανταλλαγής πρωτονίων (PEMEL)	– Συστοιχίες – Συγκροτήματα ηλεκτροδίων μεμβρανών (τριών στρωμάτων) / μ εμβράνες επικαλυμμένες με καταλύτη – Πορώδη στρώματα μεταφοράς / στρώματα διάχυσης αερίου – Διπολικές πλάκες και τερματικές πλάκες
		– Ηλεκτρολυτικές κυψέλες ανιοντοανταλλακτικής μεμβράνης (AEMEL)	– Συστοιχίες – Συγκροτήματα ηλεκτροδίων μεμβρανών (τριών στρωμάτων) / μ εμβράνες επικαλυμμένες με καταλύτη – Πορώδη στρώματα μεταφοράς / στρώματα διάχυσης αερίου – Διπολικές πλάκες και τερματικές πλάκες
		– Ηλεκτρολυτικές κυψέλες στερεού οξειδίου (SOEL)	– Συστοιχίες – Ηλεκτρολύτες και ηλεκτρόδια – Παρεμβύσματα / στεγά

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
			νοποιητικοί δακτύλιοι υψηλής θερμοκρασίας – Διασύνδεσμοι / πλέγματα και τερματικές πλάκες
	Κυψέλες καυσίμου υδρογόνου	– Κυψέλες καυσίμου μεμβράνης ανταλλαγής πρωτονίων (PEMFC)	– Συστοιχίες – Συγκροτήματα ηλεκτροδίων μεμβρανών (τριών στρωμάτων) / μεμβράνες με επίστρωση καταλύτη – Πορώδη στρώματα μεταφοράς / στρώματα διάχυσης αερίου – Διπολικές πλάκες και τερματικές πλάκες
		– Κυψέλες καυσίμου στερεού οξειδίου (SOFC)	– Συστοιχίες – Ηλεκτρολύτες και ηλεκτρόδια – Παρεμβύσματα/στεγανωτικά υψηλής θερμοκρασίας – Διασύνδεσμοι / πλέγματα και τερματικές πλάκες
	Άλλες τεχνολογίες υδρογόνου	– Δίκτυα μεταφοράς και διανομής υδρογόνου	– Συμπιεστές υδρογόνου – Σταθμοί ανεφοδιασμού υδρογόνου – Αγωγοί μεταφοράς και διανομής υδρογόνου
		– Εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου	– Δεξαμενές αποθήκευσης υδρογόνου επί του οχήματος

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
			– Σταθερές δεξαμενές αποθήκευσης υδρογόνου
		– Μονάδες μετατροπής και εξαγωγής υδρογόνου προς και από αμμωνία	– Διατάξεις για τη διάσπαση της αμμωνίας
Τεχνολογίες βιώσιμου βιοαερίου και βιομεθανίου	Τεχνολογίες βιώσιμου βιοαερίου	– Μονάδες παραγωγής βιώσιμου βιοαερίου	– Αναερόβια χωνευτήρια / δεξαμενές ζύμωσης
	Τεχνολογίες βιώσιμου βιομεθανίου	– Μονάδες παραγωγής βιώσιμου βιομεθανίου	– Αναερόβια χωνευτήρια / δεξαμενές ζύμωσης – Μονάδες αναβάθμισης σε βιομεθάνιο
Τεχνολογίες CCS	Τεχνολογίες δέσμευσης άνθρακα	– Δέσμευση απορρόφησης – Δέσμευση προσρόφησης – Δέσμευση μέσω μεμβρανών – Δέσμευση μέσω στερεών βρόχων – Κρυογονική δέσμευση – Απευθείας δέσμευση από την ατμόσφαιρα	– Συμπιεστές CO ₂
	Τεχνολογίες αποθήκευσης άνθρακα		
Τεχνολογίες δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας	Τεχνολογίες δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας	– Χερσαίοι υποσταθμοί – Υπεράκτιοι υποσταθμοί	– Καλώδια και γραμμές για τη μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας και καλώδια που συνδέουν τεχνολογίες μηδενικών καθαρών

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
			εκπομπών με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας (εναέριες γραμμές, υπόγεια και υποθαλάσσια καλώδια, συμπεριλαμβανομένων των καλωδίων HVDC και HVAC) – Μηχανισμοί διακοπής – Αποξεύκτες ισχύος – Ηλεκτρονόμοι προστασίας – Μετασχηματιστές ισχύος – Αποξεύκτες – Συστήματα ροηφόρων ράβδων – Ηλεκτρικά ερμάρια – Υπεράκτιοι υποσταθμοί – Μεταλλάκτες – Μετατροπείς
		– Πυλώνες μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας	– Πυλώνες μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας – Ηλεκτρικοί αγωγοί (συμπεριλαμβανομένων των προηγμένων αγωγών και των υπεραγωγών υψηλής θερμοκρασίας) – Μονωτές
		– Καλώδια, γραμμές και συναφή παρελκόμενα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και καλώδια που συνδέουν τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών με το δίκτυο ηλεκτρικής	– Καλώδια και γραμμές για τη μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας και καλώδια που συνδέουν τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας (εναέριες γραμμές, υπόγεια και

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
		ενέργειας (εναέριες γραμμές, υπόγεια και υποθαλάσσια καλώδια, συμπεριλαμβανομένων των HVDC και HVAC)	υποθαλάσσια καλώδια, συμπεριλαμβανομένων των καλωδίων HVDC και HVAC) – Ηλεκτρικοί αγωγοί (συμπεριλαμβανομένων των προηγμένων αγωγών και των υπεραγωγών υψηλής θερμοκρασίας) – Μονωτές
		– Μετασχηματιστές ισχύος	– Μετασχηματιστές ισχύος – Πυρήνες μετασχηματιστών – Περιελίξεις μετασχηματιστών – Μεταγωγοί μετασχηματιστών
	Τεχνολογίες ηλεκτρικής φόρτισης για τις μεταφορές	– Εξοπλισμός τροφοδοσίας ηλεκτρικών οχημάτων – Συστήματα ηλεκτρικών οδών ¹³⁴ – Εξοπλισμός από ξηράς παροχής ηλεκτρικής ενέργειας – Εναέριες γραμμές επαφής – Εξοπλισμός τροφοδοσίας ηλεκτρικών αεροπορικών μεταφορών	– Εξοπλισμός τροφοδοσίας ηλεκτρικών οχημάτων – Εξοπλισμός από ξηράς παροχής ηλεκτρικής ενέργειας – Εξοπλισμός τροφοδοσίας ηλεκτρικών αεροπορικών μεταφορών
	Τεχνολογίες για την ψηφιοποίηση του δικτύου και άλλες τεχνολογίες	– Ηλεκτρονικός εξοπλισμός ισχύος υψηλής και μεσαίας τάσης και συναφή	– Ηλεκτρονικός εξοπλισμός ισχύος υψηλής και μεσαίας τάσης και συναφή

¹³⁴ Ο όρος «συστήματα ηλεκτρικών οδών» (άλλως «δυναμική φόρτιση») αναφέρεται σε εξοπλισμό κατά μήκος της οδού, ο οποίος τροφοδοτεί τα οχήματα κατά τη διάρκεια της κίνησης. Το εν λόγω τελικό προϊόν περιλαμβάνει τόσο την αγωγή όσο και την επαγωγική φόρτιση.

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
	δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας	κατασκευαστικά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας συνεχούς ρεύματος) – Τεχνολογίες ευέλικτων συστημάτων μεταφοράς εναλλασσόμενου ρεύματος (FACTS) – Έξυπνοι μετρητές / προηγμένες υποδομές μέτρησης και ελέγχου	κατασκευαστικά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας συνεχούς ρεύματος) – Τεχνολογίες ευέλικτων συστημάτων μεταφοράς εναλλασσόμενου ρεύματος (FACTS) – Έξυπνοι μετρητές / προηγμένες υποδομές μέτρησης και ελέγχου
Τεχνολογίες πυρηνικής ενέργειας σχάσης	Τεχνολογίες πυρηνικής ενέργειας σχάσης	– Μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από πυρηνική σχάση	– Καύσιμα στοιχεία – Δοχεία αντιδραστήρα – Κύριες σωληνώσεις και βαλβίδες – Τουρμπίνες ατμού – Ατμογεννήτριες – Συστήματα ασφαλείας – Συστήματα παρακολούθησης, οργάνων και ελέγχου
	Τεχνολογίες κύκλου πυρηνικού καυσίμου	– Κύκλοι πυρηνικού καυσίμου	– Μηχανήματα φυγοκέντρισης – Συστήματα χειρισμού και ελέγχου ροής αερίων – Εξοπλισμός χημικής επεξεργασίας – Εξοπλισμός υαλοποίησης αποβλήτων – Κύλινδροι, δοχεία και βαρέλια μεταφοράς, αποθήκευσης και διάθεσης – Βαρύ ύδωρ – Συστήματα ασφαλείας

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
			– Συστήματα παρακολούθησης, οργάνων και ελέγχου
– Τεχνολογίες βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων	Τεχνολογίες βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων	– Μονάδες παραγωγής βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων	– Θερμοχημικοί, ηλεκτροχημικοί, χημικοί και βιοχημικοί/βιολογικοί αντιδραστήρες για τη μετατροπή βιομάζας, καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα σε βιοενδιάμεσα προϊόντα και/ή αέριο σύνθεσης – Αντιδραστήρες και μονάδες μετεπεξεργασίας για τη μετατροπή βιοενδιάμεσων προϊόντων και/ή αερίου σύνθεσης και καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα σε βιώσιμα εναλλακτικά καύσιμα
Τεχνολογίες υδροηλεκτρικής ενέργειας	Τεχνολογίες υδροηλεκτρικής ενέργειας	– Συστήματα υδροστροβίλων	– Στροφείς υδροστροβίλων – Διανομείς με οδηγητικά πτερύγια
Άλλες τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας	Τεχνολογίες ωσμωτικής ενέργειας		
	Τεχνολογίες ενέργειας του περιβάλλοντος, εκτός των αντλιών θερμότητας		
	Τεχνολογίες βιομάζας	– Μονάδες παραγωγής συσσωματωμάτων (πέλετ) – Πρέσες μπρικετών	– Μήτρες συσσωματωμάτων (πέλετ) – Θάλαμοι σύμπληξης μπρικετών

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
	Τεχνολογίες αερίων χώρων υγειονομικής ταφής		
	Τεχνολογίες αερίων μονάδων επεξεργασίας λυμάτων		
	Άλλες τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας		
Τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με το ενεργειακό σύστημα	Τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με το ενεργειακό σύστημα	– Συστήματα διαχείρισης της ενέργειας (EMS) – Συστήματα αυτοματισμού κτιρίων (BAS) – Αυτοματοποιημένη απόκριση ζήτησης (ADR) – Συστήματα μετάδοσης μεταβλητής ταχύτητας – Συστήματα ηλεκτροπαραγωγής οργανικού κύκλου Rankine (ORC)	– EMS – BAS – ADR – Συστήματα μετάδοσης μεταβλητής ταχύτητας – Στρόβιλοι ORC
	Τεχνολογίες δικτύου θέρμανσης και ψύξης	– Σωληνώσεις συστημάτων διανομής θέρμανσης και ψύξης	
	Άλλες τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με το ενεργειακό σύστημα		

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
Ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης	Τεχνολογίες ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης (RFNBO)	– Μονάδες	– Αντιδραστήρες για τη μετατροπή H ₂ και CO ₂ ή N ₂ σε αέριο σύνθεσης ή αλκοόλες – Αντιδραστήρες για τη μετατροπή αερίου σύνθεσης ή αλκοολών σε RFNBO
Λύσεις βιοτεχνολογίας για το κλίμα και την ενέργεια	Λύσεις βιοτεχνολογίας για το κλίμα και την ενέργεια	– Μικροοργανισμοί και μικροβιακά στελέχη (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, βακτηρίων, ζυμομυκήτων, μικροφυκών, μυκήτων και αρχαίων) που χρησιμοποιούνται για την προεπεξεργασία και τη μετατροπή πρώτων υλών σε βιοκαύσιμα, καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και ανανεώσιμα καύσιμα, χημικές ουσίες βιολογικής προέλευσης και ανακυκλωμένου άνθρακα, βιοπολυμερή, υλικά βιολογικής προέλευσης και προϊόντα βιολογικής προέλευσης – Ένζυμα (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της αμυλάσης και της κυτταρινάσης) που χρησιμοποιούνται για την προεπεξεργασία και τη μετατροπή πρώτων υλών σε	– Μικροοργανισμοί και μικροβιακά στελέχη (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, βακτηρίων, ζυμομυκήτων, μικροφυκών, μυκήτων και αρχαίων) που χρησιμοποιούνται για την προεπεξεργασία και τη μετατροπή πρώτων υλών σε βιοκαύσιμα, καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και ανανεώσιμα καύσιμα, χημικές ουσίες βιολογικής προέλευσης και ανακυκλωμένου άνθρακα, βιοπολυμερή, υλικά βιολογικής προέλευσης και προϊόντα βιολογικής προέλευσης – Ένζυμα (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της αμυλάσης και της κυτταρινάσης) που χρησιμοποιούνται για την προεπεξεργασία και τη μετατροπή πρώτων υλών σε βιοκαύσιμα, χημικές ουσίες βιολογικής προέλευσης, υλικά βιολογικής προέλευσης

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
		βιοκαύσιμα, χημικές ουσίες βιολογικής προέλευσης, υλικά βιολογικής προέλευσης και προϊόντα βιολογικής προέλευσης, ή χρησιμοποιούνται για την κατάλυση αντιδράσεων σε χημικές διεργασίες – Βιοπολυμερή	και προϊόντα βιολογικής προέλευσης, ή χρησιμοποιούνται για την κατάλυση αντιδράσεων σε χημικές διεργασίες – Βιοπολυμερή
Μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες για την απανθρακοποίηση	Μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες για την απανθρακοποίηση	– Κάμινοι ηλεκτρικού τόξου – Αντιδραστήρες παραγωγής άμεσα ανηγμένου σιδήρου έτοιμοι για υδρογόνο – Κάμινοι καταβυθιζόμενων βολταϊκών τόξων – Ανοικτές κάμινοι λουτρού σκωρίας – Κάμινοι ταχείας πύρωσης (ασβεστοποίησης) – Βιομηχανικοί ηλεκτρικοί λέβητες – Βιομηχανικοί/-ές επαγωγικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι ¹³⁵ – Βιομηχανικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι υπερύθρων – Βιομηχανικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι μικροκυμάτων – Βιομηχανικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι ραδιοκυμάτων	– Ηλεκτρόδια γραφίτη ή άνθρακα για ηλεκτρικές καμίνους – Κάμινοι ταχείας πύρωσης (ασβεστοποίησης) – Βιομηχανικοί ηλεκτρικοί λέβητες – Βιομηχανικοί/-ές επαγωγικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι – Βιομηχανικά επαγωγικά πηνία – Βιομηχανικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι υπερύθρων – Βιομηχανικοί πομποί υπερύθρων – Βιομηχανικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι μικροκυμάτων – Βιομηχανικές λυχνίες μάγνητρον – Βιομηχανικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι ραδιοκυμάτων – Γεννήτριες ραδιοσυχνότητας

¹³⁵ Ο όρος «θερμαντήρας» αναφέρεται σε εφαρμογές χαμηλής (έως 200 °C) και μέσης (200 έως 500 °C) θερμοκρασίας. Ο όρος «κάμινος» αναφέρεται σε εφαρμογές υψηλής (500 έως 1 000 °C) και πολύ υψηλής (άνω των 1 000 °C) θερμοκρασίας.

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
		– Βιομηχανικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι αντιστάσεως	– Βιομηχανικοί/-ές θερμαντήρες/κάμινοι αντιστάσεως – Ηλεκτρόδια μολυβδαινίου για ηλεκτρικές καμίνους
Τεχνολογίες μεταφοράς και χρήσης CO ₂	Τεχνολογίες μεταφοράς CO ₂	– Υποδομές μεταφοράς CO ₂	– Συμπιεστές CO ₂
	Τεχνολογίες χρήσης CO ₂	– Θερμοχημική χρήση – Ηλεκτροχημική χρήση	– Ηλεκτρολυτικές κυψέλες CO ₂
Τεχνολογίες αιολικής και ηλεκτρικής πρόωσης για τις μεταφορές	Τεχνολογίες αιολικής πρόωσης	– Ρότορες Flettner – Ιστιοπτερύγια αναρρόφησης – Αετοί ρυμούλκησης – Άκαμπα και ημιάκαμπα ιστιοπτερύγια	
	Τεχνολογίες ηλεκτρικής πρόωσης	– Συστήματα ηλεκτρικής πρόωσης για οδικές και εκτός δρόμου μεταφορές – Συστήματα ηλεκτρικής πρόωσης για σιδηροδρομικές μεταφορές – Συστήματα ηλεκτρικής πρόωσης για πλωτές μεταφορές – Συστήματα ηλεκτρικής πρόωσης για αεροπορικές μεταφορές	– Ηλεκτρικοί κινητήρες πρόωσης για τις μεταφορές – Μόνιμοι μαγνήτες ηλεκτρικών κινητήρων για τις μεταφορές – Συστοιχίες μπαταριών για τις μεταφορές – Κυψέλες καυσίμου για τις μεταφορές – Μεταλλάκτες για τις μεταφορές – Μονάδες διανομής ηλεκτρικού ρεύματος υψηλής τάσης για ηλεκτρική πρόωση – Φορτιστές επί του οχήματος – Δεξαμενές αποθήκευσης υδρογόνου επί του οχήματος

	Υποκατηγορίες των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών	Τελικά προϊόντα	Κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία
Άλλες πυρηνικές τεχνολογίες	Άλλες πυρηνικές τεχνολογίες (όπως τεχνολογίες πυρηνικής σύντηξης)		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στο έντυπο αίτησης ενίσχυσης σύμφωνα με τις ενότητες 6.1 και 6.2 καθώς και έργα επενδύσεων οι οποίες δημιουργούν πρόσθετη παραγωγική ικανότητα σύμφωνα με την ενότητα 7

i. Πληροφορίες για τον δικαιούχο της ενίσχυσης:

- Επωνυμία, καταχωρισμένη διεύθυνση κύριας εγκατάστασης, κύριος κλάδος δραστηριότητας (κωδικός NACE).
- Δήλωση ότι η επιχείρηση δεν είναι προβληματική, όπως ορίζεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση.
- Για τις ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο καθεστώτος βάσει των εννοτήτων 6.1 και 7: δήλωση μη μετεγκατάστασης και δεσμεύσεις που απαριθμούνται στο σημείο (172).

ii. Πληροφορίες σχετικά με την προς ενίσχυση επένδυση:

- Σύντομη περιγραφή της επένδυσης.
- Σύντομη περιγραφή των αναμενόμενων θετικών συνεπειών στη συγκεκριμένη περιοχή (για παράδειγμα, αριθμός θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν ή θα διατηρηθούν, δραστηριότητες E&A&K, κατάρτιση, δημιουργία συστάδων επιχειρήσεων και πιθανή συμβολή του σχεδίου στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της περιφερειακής οικονομίας).
- Εφαρμοστέα νομική βάση (εθνική, ενωσιακή ή αμφότερες).
- Προγραμματισμένη έναρξη των εργασιών και ολοκλήρωση της επένδυσης.
- Τόπος/-οι πραγματοποίησης της επένδυσης.

iii. Πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση της επένδυσης:

- Επενδυτικές δαπάνες και άλλες συναφείς δαπάνες.
- Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες.
- Ποσό ενίσχυσης που απαιτείται για την πραγματοποίηση της επένδυσης στη συγκεκριμένη περιοχή.
- Ένταση της ενίσχυσης.
- Για τα μέτρα που αναφέρονται στην ενότητα 6.2: ανάλυση του ελλείμματος χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων του επιχειρηματικού σχεδίου και του υπολογισμού της καθαρής παρούσας αξίας για το πραγματικό σενάριο και το σενάριο αντιπαραδείγματος, με εκτιμώμενο επενδυτικό κόστος, λειτουργικό κόστος, έσοδα και τελική αξία και στα δύο σενάρια (σε μορφή excel), με αποδεικτικά στοιχεία.

iv. Πληροφορίες σχετικά με την ανάγκη για ενίσχυση και τις αναμενόμενες επιπτώσεις της:

- Σύντομη αιτιολόγηση της ανάγκης για ενίσχυση και του αντικτύπου της στην απόφαση σχετικά με την πραγματοποίηση της επένδυσης ή στην απόφαση σχετικά

με την τοποθεσία. Αυτή πρέπει να περιλαμβάνει επεξήγηση της απόφασης σχετικά με την εναλλακτική επένδυση ή την τοποθεσία σε περίπτωση μη χορήγησης της ενίσχυσης.

- Για τα μέτρα που αναφέρονται στην ενότητα 6.2, ο δικαιούχος πρέπει να παρέχει:
 - i) αποδεικτικά στοιχεία για επιδοτήσεις που βάσιμα θα λάμβανε σε περιοχή δικαιοδοσίας εκτός του ΕΟΧ για παρόμοιο έργο που περιλαμβάνεται στο σενάριο αντιπαραδείγματος· ii) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι χωρίς την ενίσχυση η σχεδιαζόμενη επένδυση δεν θα πραγματοποιούνταν στον ΕΟΧ· και iii) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η ενίσχυση δεν επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στη συνοχή κατά την έννοια των σημείων (175) και (176).